

Raportul care nu s-a făcut

Anularea alegerilor prezidențiale din 2024, explicată din surse publice

Dan Badea, Investigative-Report.ro | 26 august 2026

Cuprins

Introducere.....	3
Partea I. Războiul hibrid, România ca țintă și eșecul prevenirii.....	5
I. Războiul hibrid rus și alegerile.....	5
II. România, țintă a războiului politic rus înainte de scrutin.....	8
III. Republica Moldova: un atac hibrid asupra alegerilor, documentat din interior.....	9
IV. Rolul președintelui în politica externă și de securitate a României.....	10
V. Semnalele dinaintea votului și eșecul prevenirii.....	12
Partea a II-a. De la rezultatul primului tur la anularea alegerilor prezidențiale.....	14
I. Ascensiunea lui Călin Georgescu: de la 1% în sondaje la câștigarea primului tur.....	14
II. Reacția instituțională după primul tur: de la semnalele serviciilor la CSAT.....	17
III. Cele cinci documente prezentate CSAT: ce știa statul înaintea anulării.....	18
IV. Contestația Terheș, renumărarea și validarea primului tur.....	25
V. Declasificarea din 4 decembrie și informația ajunsă în fața CCR.....	25
VI. Hotărârea nr. 32 din 6 decembrie: motivele anulării.....	26
VII. Competența CCR și anularea întregului proces.....	30
VIII. Comisia de la Veneția: standardele formulate după anulare.....	31
IX. CEDO: decizia de inadmisibilitate în cauza Georgescu.....	32
Partea a III-a. Probele ulterioare: amplificarea, finanțarea și implicarea Rusiei.....	35
I. Amplificarea și finanțarea campaniei.....	35
II. Infrastructura de propagandă și influență.....	39
III. Toate drumurile duc la Moscova.....	42
IV. Georgescu, Potra și componenta de destabilizare.....	45
V. Ce se știa la 6 decembrie și ce au adăugat probele ulterioare.....	47
Partea a IV-a. După anulare: scrutinul reluat și ofensiva de delegitimare.....	50
I. Regulile schimbate pentru noile alegeri.....	50
II. Alegerile din mai 2025: efectele noilor reguli și problemele rămase.....	51
III. Respingerea candidaturii lui Călin Georgescu.....	52
IV. Raportul promis de Nicușor Dan.....	54
V. Kremlinul și MAGA: convergența discursurilor despre anularea alegerilor.....	56
VI. Raportul majorității republicane și folosirea cazului României împotriva regulilor europene pentru platforme.....	64
VII. Raportul nepublicat și consecințele tăcerii statului.....	69
Partea a V-a. Informația publică și cea din sertarele încuiate ale statului.....	72
I. Faptele stabilite prin documente publice.....	72
II. Probele puse împreună: mecanismul, beneficiarul și legătura cu Rusia.....	73
III. Secretul lui Polichinelle: comanditarul și finanțarea clandestină.....	74
IV. Comanda operativă și traseele financiare rămase neelucidate.....	75
V. Justificarea anulării la 6 decembrie 2024.....	76
VI. Atacul care a trecut pe sub radarul statului.....	77
VII. Operațiunea Georgescu în războiul hibrid rusesc.....	78
VIII. Acuzațiile privind anularea ilegală și „lovitura de stat”.....	79
IX. Raportul promis de președinte.....	83
Surse și documente consultate.....	85

Introducere

Au trecut 628 de zile de la anularea, la 6 decembrie 2024, a alegerilor prezidențiale. Scrutinul a fost reluat de la zero, România are între timp un alt președinte, iar explicația publică, completă și coerentă a deciziei care a oprit alegerile, în timp ce turul al doilea începuse deja în străinătate, lipsește. Lipsește și raportul prin care președintele Nicușor Dan a promis că va oferi această explicație. [\[1\]](#)

Nicușor Dan a ajuns la Cotroceni în urma scrutinului organizat după anularea și reluarea alegerilor. A intrat în noua competiție din 2025 și a câștigat-o. Tocmai această succesiune dă o greutate aparte promisiunii sale de a explica public ce s-a întâmplat în decembrie 2024. [\[2\]](#)

Înainte de a deveni președinte, ceruse el însuși aceste explicații. În februarie 2025 spunea că înclină să creadă în implicarea Rusiei, dar considera insuficiente dovezile prezentate public. După instalarea la Cotroceni a promis un raport. Termenele au început apoi să se îndepărteze. La sfârșitul lui 2025 vorbea despre publicarea documentului până la sfârșitul lui ianuarie 2026. În iunie 2026 îl plasa într-un „termen rezonabil”. La 17 august, Administrația Prezidențială anunța că documentul se află încă în redactare și invoca volumul materialului analizat pentru absența unei date de publicare. [\[3\]](#) [\[4\]](#) [\[5\]](#)

După aproape doi ani și mai multe termene ratate, întârzierea raportului cere ea însăși o explicație. În ce măsură întârzierea ține de complexitatea documentării și în ce măsură de consecințele politice sau instituționale pe care le-ar putea avea concluziile sale? Ar pune explicația completă într-o lumină incomodă deciziei, instituții ori persoane implicate înainte și după 6 decembrie? Are președintele ales în urma scrutinului reluat motive de prudență față de publicarea integrală a împrejurărilor care au dus la acel nou scrutin? Sau raportul promis și-a pierdut prioritatea după instalarea la Cotroceni? [\[5\]](#)

Întrebările sunt cu atât mai greu de evitat cu cât, în acești aproape doi ani, o parte foarte mare din informația necesară pentru înțelegerea cazului a devenit publică. Documentele prezentate în CSAT la 28 noiembrie 2024 au fost declassificate. Hotărârile Curții Constituționale pot fi citite integral. Anchetele penale au adus date noi despre persoane, finanțări, rețele și mecanisme de promovare. TikTok și Meta au publicat informații despre activitățile identificate pe platformele lor. Instituții europene, servicii și structuri de securitate din alte state au documentat războiul hibrid rus, infrastructurile de propagandă și operațiunile de influență împotriva proceselor democratice. Investigațiile jurnalistice și cercetările OSINT au completat această documentație. [\[1\]](#) [\[6\]](#)

Din documentele adunate aici rezultă o concluzie care explică deopotrivă decizia și criza care i-a urmat. Faptele cunoscute la 6 decembrie 2024 justificau anularea, însă statul a atribuit public operațiunea Rusiei înainte de a prezenta probele complete. Anularea era justificată de faptele cunoscute la 6 decembrie 2024, dar atribuirea către Rusia a fost afirmată public înainte de a fi probată, iar proba, venită zece luni mai târziu, nu a fost niciodată prezentată într-un document oficial. În intervalul dintre afirmație și dovadă au intrat Kremlinul, o parte a dreptei americane și, în februarie 2026, un raport al majorității republicane din Camera Reprezentanților. [\[67\]](#) [\[66\]](#) [\[98\]](#)

Președinția României are la dispoziție toate aceste surse și, în plus, acces instituțional la informațiile deținute de serviciile de informații, ministere și celelalte autorități implicate, precum și la informațiile care au rămas clasificate. În aceste condiții, trecerea a aproape doi ani fără raportul promis devine greu de explicat prin simpla lipsă a informației. [\[5\]](#)

Informațiile relevante sunt deja publice, dar sunt dispersate între notele serviciilor de informații, hotărârile CCR, dosarele procurorilor, rapoartele platformelor, documentele instituțiilor europene și investigațiile jurnalistice. Unele date erau cunoscute înainte de primul tur, altele au ajuns la instituțiile statului după 24 noiembrie, iar o parte importantă a devenit publică abia în lunile și anii care au urmat. Așezate în ordine cronologică, ele arată cum s-a ajuns de la un candidat cotate marginal în sondaje la anularea scrutinului și ce a aflat statul înainte și după vot.

Acesta este golul pe care îl acoperă „Raportul care nu s-a făcut”. Documentele aflate deja în spațiul public permit reconstruirea unei părți importante din ceea ce s-a întâmplat. Dacă aceste surse publice oferă deja o imagine atât de amplă, absența, după 628 de zile, a raportului promis de Președinția României cere ea însăși o explicație.

PARTEA I

Războiul hibrid, România ca țintă și eșecul prevenirii

I. Războiul hibrid rus și alegerile

În 2024, România intra în alegerile prezidențiale în plin război hibrid declanșat de Federația Rusă cu mai mulți ani înainte. După invadarea pe scară largă a Ucrainei, în februarie 2022, presiunea asupra statelor europene care sprijineau Kievul s-a intensificat, iar interferența politică, dezinformarea, operațiunile cibernetice, sabotajul și folosirea intermediarilor erau deja componente documentate ale aceleiași strategii. [7] [8]

Dimensiunea electorală a acestei strategii era cunoscută cu mult înaintea scrutinului românesc. Raportul Comisiei pentru Informații și Securitate a Parlamentului britanic privind Rusia, publicat în 2020 după o anchetă de trei ani, descria campaniile de influență electorală ca pe un ansamblu mai larg decât dezinformarea. Finanțarea ilicită, atacurile asupra unei campanii, compromiterea și publicarea unor date furate, propagarea unor narațiuni false și susținerea rezultatului preferat de Moscova într-o alegere străină puteau fi folosite separat sau împreună. [9]

„O campanie de influență legată de alegeri, de exemplu, poate folosi răspândirea dezinformării, dar poate include și alte tactici, precum finanțarea ilicită, perturbarea mecanismelor electorale sau atacuri directe asupra uneia dintre campanii, cum este «hack and leak». Răspândirea dezinformării nu urmărește neapărat influențarea unui rezultat anume; ea poate avea obiective mai largi, precum crearea unei atmosfere de neîncredere sau fragmentarea societății. [...] Rusia poate răspândi dezinformare sau poate încerca să influențeze evenimente politice pentru o gamă largă de scopuri, toate în sprijinul obiectivelor sale de politică externă. Printre acestea se numără sprijinirea directă a rezultatului preferat de Rusia într-o alegere din străinătate sau într-o chestiune politică și otrăvirea generală a discursului politic din Occident prin alimentarea extremismului politic, exploatarea temelor care divizează societatea, fabricarea aparenței unei opinii publice spontane și discreditarea generală a Occidentului.” (Comisia pentru Informații și Securitate a Parlamentului britanic, „Russia”, 2020, pp. 9-10, traducere în limba română). [9]

Documentul britanic descria și mecanismul prin care o operațiune poate căpăta aparența unei mișcări sociale autentice: angajați ai statului rus și conturi controlate de Rusia se prezintă drept cetățeni obișnuiți, iar volumul mesajelor creează politicianilor, presei și publicului impresia că ideile promovate sunt împărtășite spontan de o parte mult mai mare a societății. Literatura de specialitate numește această tehnică *astroturfing*. Influențarea unui scrutin putea fi urmărită, așadar, fără intervenție asupra urnelor sau asupra numărării voturilor, prin modificarea mediului informațional în care alegătorii își formează opțiunea. [9]

În primăvara lui 2024, problema intrase în avertismentele publice ale NATO despre acțiuni aflate în desfășurare. La 2 mai, Consiliul Nord-Atlantic a anunțat că anchetele și inculpările din Cehia, Estonia, Germania, Letonia, Lituania, Polonia și Regatul Unit se înscriau într-o campanie rusă în intensificare pe teritoriul Alianței. Lista NATO cuprindea sabotajul, actele de violență, atacurile cibernetice, interferențele electronice și dezinformarea, inclusiv acțiuni executate prin intermediari. [7]

„Aceste incidente fac parte dintr-o campanie în intensificare de activități pe care Rusia continuă să le desfășoare în întregul spațiu euroatlantic, inclusiv pe teritoriul Alianței și prin intermediari. Aceasta include sabotaj, acte de violență, interferențe cibernetice și electronice, campanii de dezinformare și

alte operațiuni hibride. Aliații NATO își exprimă profunda îngrijorare față de acțiunile hibride ale Rusiei, care constituie o amenințare la adresa securității aliate.” (Consiliul Nord-Atlantic, declarația privind activitățile hibride ruse recente, 2 mai 2024, traducere în limba română). [7]

Două luni mai târziu, la Summitul de la Washington, NATO a inclus explicit influența politică în aceeași categorie de acțiuni. Formularea are o importanță directă pentru alegeri: influențarea vieții politice dintr-un stat aliat era tratată ca parte a campaniei hibride ruse, alături de sabotaj, atacuri cibernetice și dezinformare. [8]

„Rusia și-a intensificat acțiunile hibride agresive împotriva aliaților, inclusiv prin intermediari, într-o campanie desfășurată în întregul spațiu euroatlantic. Acestea includ sabotaj, acte de violență, provocări la frontierele aliate, instrumentalizarea migrației neregulate, activități cibernetice ostile, interferențe electronice, campanii de dezinformare și influență politică malignă, precum și coerciție economică. Aceste acțiuni constituie o amenințare la adresa securității aliate.” (NATO, Declarația Summitului de la Washington, 10 iulie 2024, par. 20, traducere în limba română). [8]

Războiul hibrid descris de NATO combină instrumente care, privite separat, pot părea fără legătură. Bilanțul publicat în martie 2025 de agenția franceză ANSSI pentru amenințările cibernetice din 2024 arată această legătură în practică. APT28, grup asociat în surse deschise serviciului militar rus GRU, a atacat în 2024 instituții guvernamentale, diplomatice și de cercetare din Ucraina și din state NATO, urmărind informații cu valoare strategică. Sandworm, cunoscut și ca APT44 și asociat tot GRU, a vizat în martie aproximativ douăzeci de companii ucrainene din energie, apă și încălzire, în zece regiuni. CERT-UA și ANSSI au evaluat că atacurile urmăreau să perturbe sistemele industriale și să amplifice efectele bombardamentelor ruse asupra infrastructurii energetice. Lovitura militară și atacul digital erau folosite în același scop. [10]

Aceeași logică apare în bilanțul comunității italiene de informații pentru anul 2024. Documentul, publicat în 2025, consemnează folosirea simultană de către Rusia a serviciilor de informații, presei, mijloacelor economice, operațiunilor cibernetice, diplomației și forței militare împotriva statelor care sprijineau Ucraina. Serviciile italiene leagă aceste acțiuni de două obiective care ating direct viața politică: slăbirea coeziunii occidentale și influențarea dezbaterii democratice. Raportul notează și folosirea unor executanți fără cetățenie rusă, ceea ce face mai dificilă demonstrarea legăturii dintre autorul vizibil al unei acțiuni și Moscova. [11]

„În cursul anului 2024, Rusia și-a consolidat rolul de actor al amenințării hibride, folosind serviciile de informații, presa, mijloace economice, cibernetice și diplomatice, precum și forțe militare. Moscova a desfășurat activități hibride împotriva țărilor care susțin pozițiile guvernului ucrainean, încercând să submineze coeziunea frontului occidental [...] și să influențeze dezbaterile democratice din țările vizate. [...] Kremlinul își extinde amploarea și ritmul operațiunilor asimetrice împotriva statelor occidentale, apelând inclusiv la persoane care nu au cetățenie rusă, pentru a-și putea susține mai ușor neimplicarea în operațiuni.” (Sistemul de informații pentru securitatea Republicii Italiene, Raportul anual privind politica informațională pentru securitate, analiza anului 2024, p. 27, traducere în limba română). [11]

În spațiul informațional, rezultatul urmărit este adesea mai puțin spectaculos decât un atac informatic și tocmai de aceea mai greu de observat. Repetarea aceleiași teme de către site-uri care par independente, conturi care se prezintă drept utilizatori obișnuiți și persoane publice care preiau mesajul îi poate da unei narațiuni o aparență de confirmare din surse diferite. Într-o campanie electorală, efectul practic este asupra vizibilității: ce temă ajunge să domine fluxul unui utilizator, cât de popular pare un candidat, cât de răspândită pare o nemulțumire și câtă credibilitate dobândește un mesaj prin simplul fapt că este întâlnit repetat în locuri diferite. Mecanismul era documentat cu ani înainte de alegerile românești. [9] [12]

Meta a descris în 2022 o operațiune de origine rusă construită exact pentru această aparență de pluralitate. Rețeaua, atribuită de Meta unor firme ruse, **Structura National Technologies** și **Social Design Agency**, folosea peste 60 de site-uri care imitau publicații europene, apoi împingea materialele prin Facebook, Instagram, YouTube, Telegram, Twitter și alte servicii. Numai pe Facebook și Instagram au fost eliminate 1.633 de conturi Facebook, 703 pagini și 29 de conturi Instagram. Entitățile false se distribuiau, se citau și se validau reciproc, într-un circuit pe care Meta l-a descris ca o „cameră de ecou” construită artificial. Operațiunea avea să devină cunoscută sub numele Doppelgänger. [12]

Într-o operațiune de influență, importanța unui site-clonă vine din circulația pe care o poate genera. O informație publicată pe o pagină care imită o redacție, reluată de alte domenii și apoi distribuită de sute sau mii de conturi capătă aparența unei informații confirmate și a unei opinii răspândite. În timpul unei campanii, această multiplicare poate împinge simultan o temă în rezultatele motoarelor de căutare, în recomandările platformelor și în conversația publică. [12]

În 2024, capacitatea infrastructurii ruse de propagandă de a produce și distribui conținut crescuse. În februarie, serviciul francez **VIGINUM** a expus **Portal Kombat**, o rețea de 193 de portaluri a cărei funcție principală era preluarea și redistribuirea masivă de conținut din conturi proruse, agenții de presă ruse și site-uri oficiale. Extinderea a continuat în săptămânile următoare. Între 20 și 26 martie au fost create 31 de domenii noi din ecosistemul „**Pravda**”; 19 vizau state ale Uniunii Europene, printre ele România. La sfârșitul lui aprilie, VIGINUM identificase 224 de portaluri. [13] [14]

„VIGINUM a observat continuarea unei «cartografieri informaționale» minuțioase a aproape tuturor statelor membre ale Uniunii Europene, cu doar câteva săptămâni înaintea alegerilor europene din iunie 2024. [...] Create între 20 și 26 martie 2024, 31 de noi nume de domenii, integrate în rețeaua «Portal Kombat» și aparținând ecosistemului «pravda», vizează mai multe țări din Europa, Asia și Africa. Dintre acestea, 19 vizează state membre ale Uniunii Europene, între care [...] România.” (VIGINUM, „Extinderea rețelei Portal Kombat către țări ale Uniunii Europene, Asia și Africa”, 29 aprilie 2024, traducere în limba română). [14]

VIGINUM a găsit aceleași caracteristici tehnice între portaluri, o adresă IP asociată unui server din Rusia și implicarea companiei ruse **TigerWeb**, cu sediul în Crimeea, în crearea și administrarea site-urilor. Distribuirea era automatizată, sursele erau selectate în funcție de publicul vizat, iar conținutul era optimizat pentru a fi găsit prin motoarele de căutare. Conturi asociate operațiunii **Doppelgänger** participau la amplificarea Portal Kombat. Astfel, două infrastructuri identificate separat ajungeau să lucreze asupra aceluiași circuit: producerea sau preluarea mesajului, multiplicarea lui și împingerea spre public. [13] [14]

Până în martie 2024, acest circuit dobândise și o capacitate rapidă de producție a conținutului. Insikt Group, divizia de cercetare a **Recorded Future**, a identificat rețeaua **CopyCop**, care copia articole din publicații autentice, le traducea și le modifica cu modele de inteligență artificială, introducând orientări politice adaptate publicului vizat, apoi publica rezultatul pe site-uri care imitau presa. Recorded Future a găsit legături de infrastructură cu actori pro-Kremlin și amplificare din partea Doppelgänger și Portal Kombat; evaluarea companiei a fost că rețeaua era foarte probabil operată din Rusia și aliniată guvernului rus. [15]

„Rețeaua folosește inteligența artificială generativă pentru a plagia, traduce și modifica conținut din principalele publicații, folosind instrucțiuni pentru a adapta materialele la anumite audiențe și pentru a introduce o orientare politică. [...] Folosirea inteligenței artificiale generative pentru a crea conținut la scară mare adaugă dificultăți suplimentare pentru cei care apără integritatea alegerilor și urmăresc narațiunile ostile îndreptate împotriva unor candidați și audiențe.” (Recorded Future, Insikt Group,

„Russia-Linked CopyCop Uses LLMs to Weaponize Influence Content at Scale”, 9 mai 2024, p. 1, traducere în limba română). [15]

Doppelgänger, Portal Kombat și CopyCop reprezintă etape diferite ale aceluiași tip de influență informațională: imitarea unor surse credibile, multiplicarea mesajului, adaptarea lui pentru publicul local și amplificarea prin rețele sociale. Efectul electoral se poate produce înaintea zilei votului, asupra mediului în care alegătorul află cine este un candidat, ce teme consideră importante și cât de larg răspândită crede că este o anumită opinie. În martie 2024, prin extinderea Portal Kombat, România intrase deja în aria unei infrastructuri proruse construite pentru distribuția la scară largă. [14]

II. România, țintă a războiului politic rus înainte de scrutin

Cu mai mult de șapte luni înaintea alegerilor prezidențiale, un studiu dedicat României formulase explicit riscul. La 15 aprilie 2024, **New Strategy Center** și **Institutul Norvegian pentru Afaceri Internaționale, NUPI**, au publicat „*Norway and Romania: Navigating Information Warfare*”, cercetare consacrată războiului politic rus în zona Mării Negre și în nordul Europei. România era analizată ca țintă a Rusiei tocmai pentru că se afla la frontiera războiului din Ucraina și în dispozitivul NATO de pe flancul estic. [16]

„În contextul conflictului în desfășurare în Ucraina, România este un stat de primă linie în cadrul Alianței NATO, având frontieră comună cu Ucraina, ceea ce o transformă într-o țintă principală pentru campaniile ruse de război politic. Războiul politic folosește tactici nemilitare, precum atacurile cibernetice, răspândirea diferitelor tipuri de dezinformare, inclusiv deepfake-uri, interferența în alegeri și metode similare menite să influențeze și să submineze structura politică a adversarului [...] pentru atingerea propriilor obiective strategice.” (New Strategy Center / NUPI, „Norway and Romania: Navigating Information Warfare”, aprilie 2024, p. 21, traducere în limba română). [16]

Studiul continuă cu obiectivele identificate pentru România. Autorii descriu inducerea unui climat de teamă și nesiguranță, exploatarea clivajelor istorice, etnice, regionale și politice, erodarea încrederii în NATO și Uniunea Europeană și reducerea sprijinului acordat Ucrainei. România apare și ca posibil canal pentru influență regională mai largă. Obiectivele prezentate dau sens fiecărei tehnici: o campanie de dezinformare, o rețea de conturi sau un site-clonă devin relevante strategic atunci când promovează tocmai temele capabile să slăbească încrederea în instituțiile occidentale, să polarizeze societatea sau să transforme sprijinul pentru Ucraina într-un cost politic intern. [16]

„Rusia urmărește să provoace un sentiment generalizat de teamă în societatea românească [...], să fractureze coeziunea societății prin exploatarea liniilor de falie istorice, etnice, regionale și politice și să erodeze încrederea în Alianța NATO și în instituțiile Uniunii Europene. [...] Rusia încearcă, de asemenea, să diminueze sprijinul României pentru Ucraina [...]. Aceste obiective urmăresc atât avansarea intereselor ruse în România, cât și folosirea României ca vector prin care Rusia poate exercita o influență regională mai largă.” (New Strategy Center / NUPI, „Norway and Romania: Navigating Information Warfare”, aprilie 2024, p. 21, traducere în limba română). [16]

Conținutul propagandistic trebuia adaptat unei societăți în care susținerea deschisă a Kremlinului avea limite. Studiul observa că majoritatea românilor percepeau Rusia drept o amenințare, ceea ce favoriza o strategie indirectă: mesajele proruse puteau fi împachetate ca atacuri împotriva Ucrainei, a sprijinului militar, a costurilor economice, a NATO sau a instituțiilor europene, fără ca autorul să se declare susținător al Moscovei. [16]

Apariția domeniului pravda-ro.com în valul din martie 2024 lega infrastructura de propagandă descrisă de VIGINUM de vulnerabilitățile identificate în România. VIGINUM documentase o rețea care își adapta sursele la publicul-țintă, automatiza publicarea și urmărirea vizibilitatea în motoarele

de căutare. New Strategy Center și NUPI descriau, în același timp, temele și vulnerabilitățile pe care războiul politic rus le putea exploata în România. Împreună, cele două surse arată că înainte de campania prezidențială existau atât obiective identificate pentru influențarea spațiului românesc, cât și o infrastructură de propagandă extinsă spre publicul român. [\[14\]](#) [\[16\]](#)

Înainte ca ascensiunea lui Călin Georgescu să devină un fenomen electoral, tabloul de securitate avea deja două elemente clare. România era indicată explicit drept țintă a războiului politic rus, iar o infrastructură prorusă de distribuție a conținutului fusese extinsă către publicul român. NATO includea, în același timp, influența politică malignă printre acțiunile hibride ruse desfășurate în spațiul euroatlantic. [\[8\]](#) [\[14\]](#) [\[16\]](#)

III. Republica Moldova: un atac hibrid asupra alegerilor, documentat din interior

La câteva sute de kilometri de București, în același an electoral, Republica Moldova oferea exemplul unui mecanism în care legătura dintre obiectivul politic, centrul de comandă, banii, propaganda digitală și pregătirea pentru destabilizare a fost descrisă de serviciul național de informații. Raportul public al **Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, SIS**, plasează începutul acțiunilor în 2022-2023, când instituția a identificat planuri ale Federației Ruse pentru schimbarea prin violență a ordinii constituționale și înlocuirea elitelor politice cu unele favorabile intereselor Kremlinului. În 2024, atacul a fost orientat spre alegerile prezidențiale și referendumul privind integrarea europeană. [\[17\]](#)

„În anul electoral 2024, mecanismul hibrid aplicat vizează în special atacuri la adresa proceselor democratice și compromiterea vectorului de integrare europeană. [...] Influența externă în anul 2024 s-a realizat cu utilizarea platformelor, agenților de influență și instrumentelor tipice unei imixțiuni hibride. [...] Instrumentele utilizate includ finanțări clandestine de către centrele subversive externe, dezinformare, corupție, finanțarea ilegală a campaniilor electorale, tentative de destabilizare, acțiuni de sabotaj și altele.” (Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, raport public privind imixtiunea externă în procesele electorale din 2024, p. 2). [\[17\]](#)

După anunțarea referendumului pentru aderarea la Uniunea Europeană, SIS a identificat la Moscova, în primul trimestru al anului, un centru operațional de „comandă/coordonare” aflat sub protecția și controlul autorităților ruse și coordonat de **Ilan Șor**. Centrul avea la Moscova departamente pentru tehnologii politice, organizare, finanțe și logistică, iar la Chișinău funcționa structura executivă. Din acest nucleu cobora o organizație piramidală cu 119 celule teritoriale, peste 1.900 de celule primare, 33.000 de activiști și 84.000 de simpatizanți. [\[17\]](#)

„În primul trimestru 2024, la Moscova a fost creat un centru operațional de «comandă/coordonare» în vederea imixtiunii în Republica Moldova, sub protecția și controlul autorităților ruse, implicit FSB, coordonat de cetățeanul Ilan ȘOR. [...] În Moscova a fost stabilit staff-ul coordonator cu departamente distincte responsabile de tehnologii politice, organizare, finanțe și logistică. [...] Celule teritoriale: 119; celule primare: peste 1.900; activiști: 33.000; simpatizanți: 84.000 de persoane.” (Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, raport public privind imixtiunea externă în procesele electorale din 2024, p. 3). [\[17\]](#)

Structura era construită pentru mobilizare. Fiecare activist avea sarcina de a recruta între cinci și zece persoane care puteau fi aduse la vot, în schimbul unor sume de bani, pentru a susține un anumit candidat sau o opțiune electorală. Trei centre de apel din Moscova țineau legătura cu organizațiile locale, iar botul [@KYCMD_bot](#) din Telegram era folosit pentru înscrierea activiștilor, coordonarea acțiunilor electorale și propagandistice și controlul participanților. Sistemul solicita inclusiv

localizarea telefonului, copii ale actelor și identificare foto, video sau biometrică. SIS precizează că în august 2024 transmisese procurorilor și poliției probele privind acest mecanism. [17]

Pentru a întreține o asemenea rețea, centrul de la Moscova folosea simultan recrutarea, instruirea și finanțarea. Organizația **EVRAZIA**, creată în aprilie 2024, era condusă de Nelli Parutenco, fostă contabilă a partidului Șor, iar consiliul coordonator îl avea în frunte pe Aliona Arshinova, deputată a partidului Rusia Unită în Duma de Stat; Ilan Șor făcea parte din același consiliu. Prin proiectele EVRAZIA, cetățeni moldoveni erau duși în Rusia pentru instruire în tehnici electorale și ideologizare, iar tineri și clerici erau atrași în activități de influențare a votului și de promovare a „lumii ruse”. Banii veneau prin numerar adus din Federația Rusă, conturi la Promsvyazbank și sistemul MIR, transferuri prin state din Asia Centrală, operațiuni P2P și platforme de criptomonedă. SIS estima că mecanismul financiar și de recrutare cuprindea între 100.000 și 130.000 de persoane și urmărea atragerea a peste 300.000 de cetățeni. [17]

Aceeași organizare se regăsea în propagandă. SIS a identificat peste 160 de canale Telegram, peste 90 de canale TikTok, peste 70 de grupuri sau conturi **Facebook** și 43 de boți **Vkontakte** care distribuiau sistematic narațiuni pro-Kremlin. Publicitatea plătită ataca Uniunea Europeană și referendumul, promova Rusia și Uniunea Economică Eurasiatică, alimenta teama de război și prezenta instituțiile moldovenești ca ilegite sau incapabile. Publicul era selectat pe vârste și regiuni, iar paginile anonime erau închise și înlocuite după rularea reclamelor. [17]

În paralel cu mobilizarea electorală, rețeaua pregătea și acțiuni de stradă. Între 19 și 24 iunie, 115 tineri din Republica Moldova au fost instruiți pe un poligon din Moscova în tactici pentru confruntarea cu poliția: provocarea cordoanelor, folosirea dispozitivelor pirotehnice, eliberarea complicilor reținuți și protejarea liderilor protestelor. Unii au fost selectați pentru instruire mai avansată în Bosnia și Herțegovina, unde programul descris de SIS cuprindea folosirea dronelor, penetrarea cordoanelor de ordine, identificarea filajului și confecționarea unor obiecte incendiare. Unii participanți au fost asociați ulterior cu acte de vandalism și alte acțiuni destabilizatoare. [17]

Cazul moldovean arată concret cum poate fi construit un atac hibrid asupra unui scrutin: centrul politic și operațional, finanțarea clandestină, structurile locale, platformele digitale, propaganda și capacitatea de destabilizare sunt puse în serviciul aceluiași obiectiv. Pentru România, identitatea autorilor, finanțatorilor și coordonatorilor mecanismului care l-a propulsat pe Călin Georgescu trebuie stabilită pe baza probelor din cazul românesc. Experiența Republicii Moldova documentează însă capacitatea Federației Ruse de a combina, în aceeași regiune și în același an electoral, toate aceste instrumente. [17]

IV. Rolul președintelui în politica externă și de securitate a României

România se afla în 2024 pe una dintre liniile cele mai sensibile ale confruntării dintre Rusia și Occident. Cei aproximativ 650 de kilometri de frontieră cu Ucraina, ieșirea la Marea Neagră, vecinătatea cu Republica Moldova, bazele și trupele aliate, sistemul Aegis Ashore de la Deveselu și rolul în transportul cerealelor și în sprijinul militar pentru Kiev transformaseră țara într-un punct important al flancului estic. NATO consemna la Summitul de la Washington că regiunea Mării Negre este de importanță strategică pentru Alianță, iar la 18 noiembrie, cu șase zile înaintea primului tur, secretarul general Mark Rutte rezuma contribuția României: grup de luptă multinațional găzduit pe teritoriul național, peste 2% din PIB pentru apărare, trupe în misiuni NATO și ajutor militar pentru Ucraina, inclusiv un sistem Patriot. [8] [18]

„România a fost un prieten ferm al Ucrainei, oferind ajutor militar de care era mare nevoie, inclusiv un sistem Patriot care sprijină apărarea antiaeriană critică. Ați semnat, de asemenea, un acord de securitate pe zece ani cu Ucraina, subliniind caracterul ferm al sprijinului dumneavoastră.” (Mark Rutte, declarație alături de prim-ministrul României, Marcel Ciolacu, NATO, 18 noiembrie 2024, traducere în limba română). [18]

Alegerile prezidențiale decideau titularul unei funcții cu atribuții directe în aceste domenii. Constituția îi încredințează președintelui reprezentarea statului, rolul de garant al independenței naționale și al integrității teritoriale și atribuții directe în politica externă și apărare. Articolul 91 îl implică în încheierea tratatelor internaționale și în relațiile diplomatice, iar articolul 92 îl face comandantul forțelor armate și îi atribuie președinția Consiliului Suprem de Apărare a Țării. [19]

„Președintele României reprezintă statul român și este garantul independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării.” (Constituția României, art. 80 alin. 1). [19]

Apartenența României la NATO și Uniunea Europeană este stabilită prin tratate și printr-un ansamblu de competențe distribuite între instituțiile statului. Puterea președintelui se manifestă în interiorul acestor alianțe: prin poziția susținută la reuniunile europene și euroatlantice, prin CSAT, prin politica de apărare, prin reprezentarea externă și prin capacitatea de a influența deciziile pe care Constituția le distribuie între Președinte, Guvern și Parlament. Ungaria și Slovacia arătasera deja că o schimbare de orientare poate produce efecte asupra sprijinului pentru Ucraina fără ieșirea formală din UE sau NATO: **Viktor Orbán** blocase sau întârziase decizii europene privind Ucraina și sancțiunile, iar guvernul condus de **Robert Fico** oprirea ajutorul militar de stat pentru Kiev. [20]

Înainte de primul tur, pozițiile publice ale lui Călin Georgescu îl plasau într-o direcție diferită de politica de securitate urmată de România după invazia rusă. Într-un interviu din 2021, el numise sistemul antirachetă de la Deveselu o „rușine a diplomației” și susținuse că NATO nu și-ar apăra membrii în cazul unui atac rusesc; într-o altă intervenție vorbise despre „înțelepciunea rusească” drept șansă pentru România. Reuters a reconstituit aceste declarații la 25 noiembrie 2024 și a consemnat că poziția sa prorusă și critică față de NATO contribuise la despărțirea de AUR în 2022. [21]

După victoria din primul tur, **Georgescu** a declarat că nu urmărește ieșirea României din NATO sau din Uniunea Europeană și și-a prezentat poziția drept apărarea interesului național. Înainte de al doilea tur, programat pentru 8 decembrie, el a spus Reuters că ar opri ajutorul militar suplimentar pentru Ucraina, s-ar opune continuării exporturilor de cereale ucrainene prin România și nu considera obligatorie respectarea țintei NATO privind cheltuielile de apărare. Aceste declarații au fost făcute după 24 noiembrie, dar descriu direcția de politică externă pe care candidatul intenționa să o urmeze dacă ar fi ajuns la Cotroceni. [22] [23]

Documentele NATO și New Strategy Center/NUPI identificau pentru România trei obiective ruse cu efect politic direct: reducerea sprijinului pentru Ucraina, erodarea încrederii în NATO și Uniunea Europeană și slăbirea coeziunii occidentale. Funcția prezidențială are atribuții tocmai în politica externă, apărare și securitate, iar pozițiile publice ale lui Georgescu se suprapuneau peste aceste trei domenii: ajutorul pentru Ucraina, rolul NATO și Deveselu, respectiv raportarea la Rusia. Un asemenea rezultat electoral devenea astfel relevant pentru obiectivele pe care documentele de securitate le atribuiau Moscovei. Identificarea autorului și finanțatorului mecanismului de promovare rămâne o chestiune probatorie distinctă. [8] [16] [19] [21] [22]

V. Semnalele dinaintea votului și eșecul prevenirii

Campania prezidențială din 2024 s-a desfășurat într-un context european nou pentru spațiul digital. Din 17 februarie 2024, Actul legislativ privind serviciile digitale, **DSA**, se aplica tuturor intermediarilor online din Uniunea Europeană, iar platformele foarte mari aveau obligații speciale privind evaluarea și reducerea riscurilor sistemice. La 26 aprilie, Comisia Europeană a publicat orientări dedicate alegerilor, care tratau explicit riscurile create de sistemele de recomandare, publicitatea online, conținutul manipulat și operațiunile de influență și cereau pregătire înainte de scrutin, cooperare cu autoritățile și mecanisme de reacție la incidente. [24] [25]

„Furnizorii platformelor online foarte mari și ai motoarelor de căutare online foarte mari au obligația de a adopta măsuri rezonabile, proporționale și eficace pentru diminuarea riscurilor legate de procesele electorale.” (Comisia Europeană, Orientări privind diminuarea riscurilor sistemice pentru procesele electorale, 26 aprilie 2024, traducere în limba română). [25]

În România, Legea nr. 50/2024 desemnase **ANCOM** drept coordonator al serviciilor digitale. În paralel, AEP și Biroul Electoral Central aveau atribuții privind campania și finanțarea, **DNSC** și **STS** aveau mandate distincte în domeniul securității cibernetice, respectiv în administrarea infrastructurii electorale, iar **SRI** și **SIE** urmăreau amenințările la securitatea națională. Protecția alegerilor depindea, prin urmare, de reunirea rapidă a informațiilor produse în zone diferite: legalitatea materialelor de campanie, banii, comportamentul conturilor, algoritmi platformelor, atacurile informatice și eventualele legături externe. [26]

Fragmentarea responsabilităților era o vulnerabilitate cunoscută și în alte democrații. Raportul britanic din 2020 constata că apărarea proceselor democratice împotriva interferenței străine devenise o problemă împărțită între instituții, fără un centru care să vadă ansamblul. [9]

„A fost surprinzător de dificil să stabilim cine răspunde de ce. În ansamblu, problema apărării proceselor și discursului democratic al Regatului Unit a părut să fie o responsabilitate pasată de la o instituție la alta, fără ca vreo organizație să se considere coordonatorul general.” (Comisia pentru Informații și Securitate a Parlamentului britanic, „Russia”, 2020, p. 11, traducere în limba română). [9]

În România, dificultatea avea o componentă suplimentară: o parte decisivă a datelor se afla în sistemele private ale platformelor. Autoritățile puteau vedea postări, reclame, reclamații și unele efecte publice; platforma putea vedea istoricul conturilor, relațiile dintre ele, semnalele interne de comportament neautentic și o parte din fluxurile de plată. [27]

În raportul publicat ulterior, **TikTok** afirmă că înaintea scrutinului organizase două întâlniri cu autoritățile române: la 22 octombrie, cu **ANCOM**, **AEP** și **Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării**, pentru stabilirea contactelor și accesul la instrumente de raportare, iar la 14 noiembrie, împreună cu Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, o sesiune despre detectarea și întreruperea operațiunilor clandestine de influență, la care au participat **ANCOM**, **DNSC** și **Poliția**. La 23 octombrie, compania deschisese un centru intern dedicat alegerilor din România. Pe 22 noiembrie, TikTok anunța public că avea un centru electoral în aplicație, peste 6.000 de specialiști în siguranță în UE și reguli care interziceau publicitatea politică plătită și operațiunile clandestine de influență. [27]

Riscul era anticipat atât de legislația europeană, cât și de TikTok. Măsurile publice cunoscute până la vot au fost însă punctuale. La 20 noiembrie, Biroul Electoral Central a dispus înlăturarea unor materiale de propagandă online favorabile lui Călin Georgescu pentru lipsa codului de identificare al mandatarului financiar. Constatarea privea legalitatea unor materiale electorale și

arăta că promovarea neconformă fusese observată oficial cu patru zile înainte de deschiderea urnelor. [28]

La 23 noiembrie, cu o zi înaintea votului, dimensiunea digitală a campaniei a fost descrisă public în cifre și mecanisme. **Expert Forum**, care monitorizase campania de pe TikTok, a publicat *Policy Brief nr. 190* și a descris o rețea coordonată de conturi de promovare directă și un grup de influenceri care îl promovau indirect pe Georgescu fără marcarea publicității. Organizația calcula că materialele asociate candidatului aveau 92,8 milioane de vizualizări la 18 noiembrie și că în următoarele patru zile adăugaseră încă 52 de milioane. Numărul urmăritorilor crescuse de la 31.800 în septembrie la aproximativ 154.900 în noiembrie. [29]

„Pe data de 18 noiembrie, Călin Georgescu avea 92,8 milioane de vizualizări făcute majoritar în ultimele două luni. Până pe 22 noiembrie a crescut cu 52 de milioane de vizualizări. [...] Explozia de vizibilitate pare creată brusc și artificial, exact la fel ca sondajele în care a explodat deodată cu un scor între 8-10%.” (Expert Forum, Policy Brief nr. 190, 23 noiembrie 2024, p. 7). [29]

Raportul EFOR lega această creștere de două mecanisme observabile: conturi dedicate promovării directe și influenceri care transmiteau formule similare, inclusiv prin campania #echilibrușiverticalitate, fără marcarea caracterului politic plătit. Organizația ceruse AEP, la 18 și 22 noiembrie, actualizarea datelor privind veniturile și cheltuielile competitorilor, după ce publicarea săptămânală se oprise la 8 noiembrie. Problema transparenței financiare rămânea astfel deschisă în ajunul votului. [29]

Până în seara de 23 noiembrie, informațiile existente rămâneau dispersate între instituții, platformă și observatori din afara statului. NATO și studiile de securitate descriseseră România ca spațiu expus războiului politic rus; VIGINUM documentase extinderea unei infrastructuri proruse spre publicul român; Uniunea Europeană stabilise obligații speciale pentru riscurile electorale ale platformelor; TikTok și autoritățile avuseseră întâlniri dedicate operațiunilor clandestine de influență; BEC constatase promovare electorală neconformă; EFOR semnalase o creștere digitală bruscă și aparent artificială. Aceste date se aflau însă în sisteme diferite, acoperite de mandate diferite și la care actorii aveau niveluri diferite de acces tehnic. [8] [14] [16] [25] [27] [28] [29]

La 24 noiembrie, Călin Georgescu a obținut 2.120.401 voturi, 22,94% din voturile valabil exprimate, și a câștigat primul tur. Abia după acest rezultat, informațiile dispersate înaintea scrutinului au început să fie reunite în verificări instituționale. În următoarele douăsprezece zile au urmat convocarea CSAT, declasificarea notelor de securitate și anularea alegerilor. [30]

PARTEA A II-A

De la rezultatul primului tur la anularea alegerilor prezidențiale

I. Ascensiunea lui Călin Georgescu: de la 1% în sondaje la câștigarea primului tur

Cu cinci săptămâni înaintea primului tur, **Călin Georgescu** se afla la marginea competiției măsurate public. Barometrul **INSOMAR-Avangarde**, realizat în perioada 10-20 octombrie, îl credita cu 1% dintre respondenții care indicau un candidat, la egalitate cu **Ludovic Orban** și **Cristian Terheș**; **Marcel Ciolacu** avea 28%, **Nicolae Ciucă** 19%, iar **George Simion** 16%. În sondajul **CIRA** din 1-6 noiembrie, Georgescu apărea tot cu 1%, din nou pe ultima poziție la egalitate cu alți candidați. [\[31\]](#) [\[32\]](#)

În prima jumătate a lui noiembrie, măsurătorile încep să surprindă o creștere, însă candidatul rămâne în afara grupului care disputa intrarea în turul al doilea. **Verifield** îl plasa la 4,6% în intervalul 1-6 noiembrie, **BCS** la 5,8% în 7-10 noiembrie, **INSCOP** la 5,4% în 7-12 noiembrie, **AtlasIntel** la 7,4% în 9-12 noiembrie, **CIRA** la 4% în 9-13 noiembrie, iar **Verifield** la 4,9% în 8-14 noiembrie. Metodologiile, eșantioanele și bazele de raportare diferă între institute, astfel încât procentele nu formează o singură serie statistică; indică însă aceeași situație: Georgescu era încă un candidat de eșalon secund în măsurătorile publice. [\[33\]](#) [\[34\]](#)

Accelerarea devenea mai vizibilă în ultimele zile. **AtlasIntel** îl credita cu 6,2% în sondajul realizat între 15 și 20 noiembrie. **Verifield** îl măsura la 10,6% în 20-21 noiembrie, pe locul al patrulea, iar ultimul sondaj **AtlasIntel**, realizat în 20-22 noiembrie, îl plasa la 8,1%, pe locul al cincilea. Niciuna dintre aceste măsurători nu anticipa câștigarea primului tur. La 24 noiembrie, Georgescu a obținut 2.120.401 voturi, 22,94% din voturile valabil exprimate, și s-a clasat primul. [\[35\]](#) [\[36\]](#) [\[37\]](#) [\[38\]](#)

Nota SRI I a sintetizat retrospectiv punctul de plecare al ascensiunii prin formula „sub 1%” pentru intervalul 30 octombrie-5 noiembrie și a indicat apoi 6,2% și 10,6% în măsurătorile din a doua jumătate a lunii. Documentul nu numește casele de sondare din spatele acestor repere, dar măsurătorile publice din aceeași perioadă confirmă ordinul de mărime foarte redus de la care pornise candidatura. [\[39\]](#) [\[31\]](#) [\[32\]](#) [\[35\]](#) [\[36\]](#)

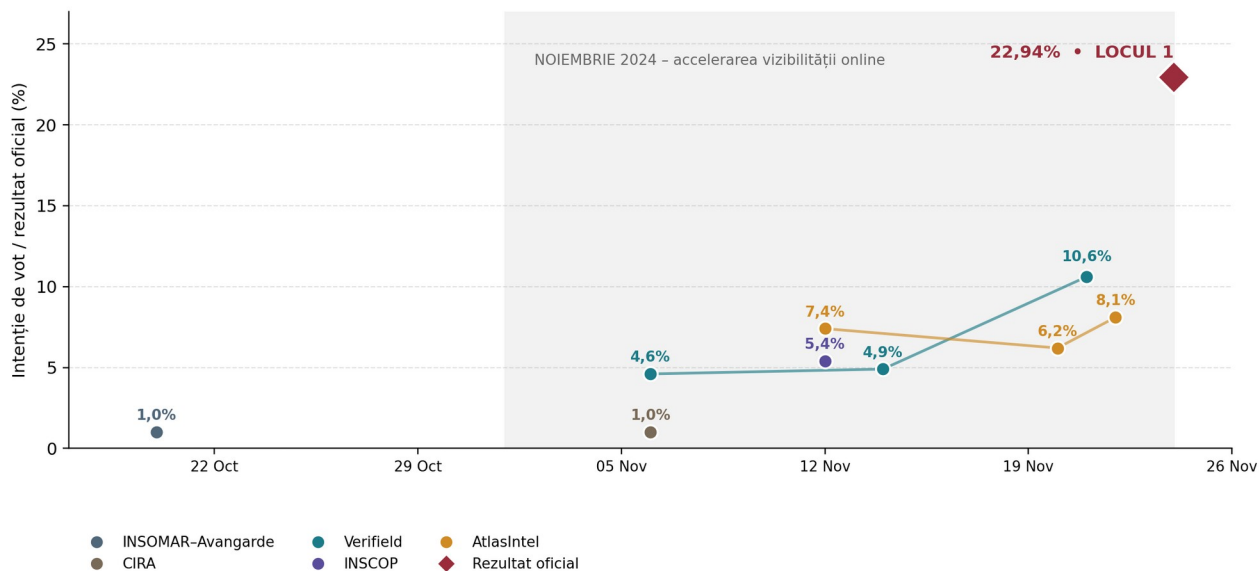
De la 1% la 22,94%

Perioada de teren	Institut	Georgescu	Poziție / observație	Sursa
10-20 oct.	INSOMAR-Avangarde	1,0%	marginal, la egalitate cu alți candidați	[31]
1-6 nov.	CIRA	1,0%	ultima poziție, la egalitate	[32]
1-6 nov.	Verifield	4,6%	sub primii cinci	[33]

Perioada de teren	Institut	Georgescu	Poziție / observație	Sursa
7-10 nov.	BCS	5,8%	locul 6	[33]
7-12 nov.	INSCOP	5,4%	locul 6	[34]
8-14 nov.	Verifield	4,9%	locul 7	[33]
9-12 nov.	AtlasIntel	7,4%	locul 6	[33]
9-13 nov.	CIRA	4,0%	locul 7	[33]
15-20 nov.	AtlasIntel	6,2%	locul 6	[35]
20-21 nov.	Verifield	10,6%	locul 4	[36]
20-22 nov.	AtlasIntel	8,1%	locul 5	[37]
24 nov.	Rezultat oficial	22,94%	locul 1	[38]

Graficul 1. Evoluția măsurată a intenției de vot pentru Călin Georgescu înainte de primul tur

Traectoria măsurată înainte de primul tur: de la 1% la 22,94%

Notă: punctele sunt plasate după ultima zi a perioadei de teren. Metodologiile și bazele de raportare diferă între institute.

Surse: INSOMAR-Avangarde, CIRA, Verifield, INSCOP, AtlasIntel și rezultatul oficial. Punctele sunt plasate după ultima zi a perioadei de teren; metodologiile diferă între institute. [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38]

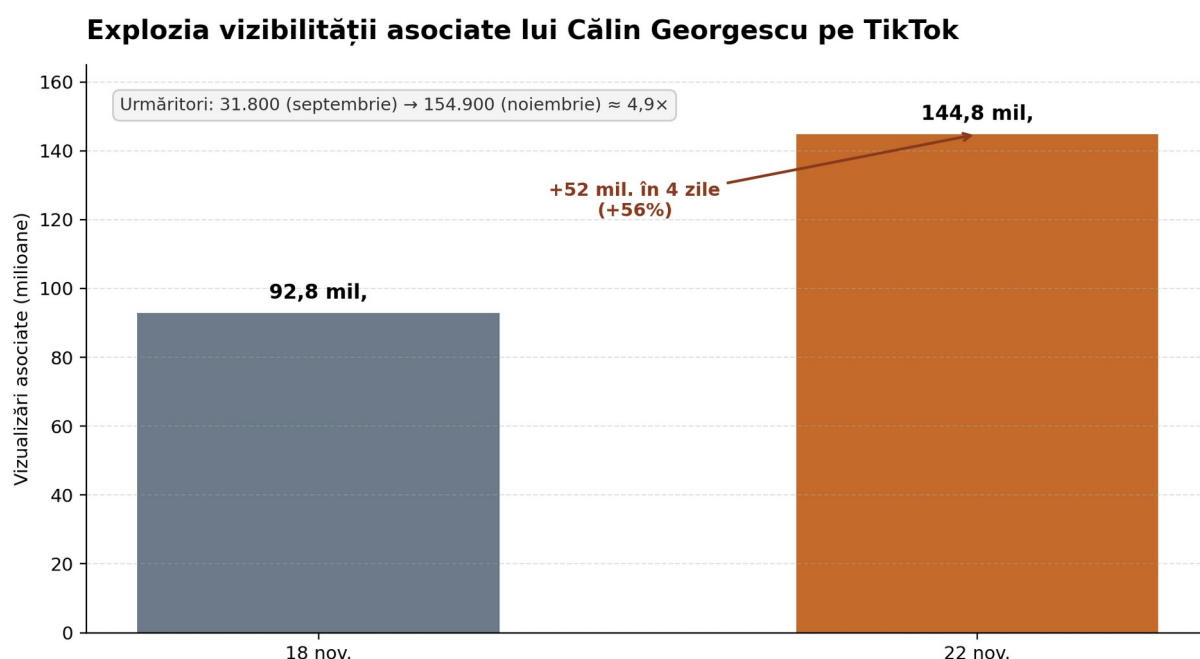
Diferența nu a dispărut nici în ziua votului. Sondajul la ieșirea de la urne realizat de **CIRA-Avangarde-INSOMAR**, care măsura votul din țară și nu includea diaspora, îl plasa pe Georgescu, la ora 21.00, pe locul al treilea, cu aproximativ 16-17%, în timp ce numărătoarea oficială l-a dus pe primul loc, la 22,94%. A doua zi, Andrei Roman, directorul **AtlasIntel**, descria situația post factum

spunând că Georgescu fusese „subreprezentat în toate sondajele, indiferent de metodologie”. [40] [41] [38]

Avertismentul public înaintea votului

Ascensiunea din sondaje s-a produs în aceeași perioadă în care vizibilitatea online a candidatului creștea cu o viteză neobișnuită. **Expert Forum** a publicat la 23 noiembrie, înainte de deschiderea urnelor, o analiză bazată pe monitorizarea TikTok. Organizația arăta că Georgescu realizase în ultimele două luni o viralitate comparabilă cu cea acumulată de principalii candidați în aproximativ 11 luni și identifica două mecanisme: o rețea coordonată de conturi pentru promovare directă și influenceri care îl promovau indirect, fără marcarea publicității plătite. EFOR observa și concentrarea neobișnuită a traficului în jurul hashtagului #calingeorgescu, în contrast cu distribuția mai fragmentată a traficului organic al altor candidați. [29]

Graficul 2. Accelerarea vizibilității asociate lui Călin Georgescu pe TikTok înaintea primului tur

Sursa: Expert Forum, Policy Brief nr. 190. Valoarea de 144,8 milioane este calculată din cele 92,8 milioane consemnate la 18 noiembrie plus creșterea de 52 de milioane raportată de EFOR până la 22 noiembrie. [29]

Avertismentul fusese publicat înaintea votului, iar procente de 4-10% indicau o creștere neobișnuită, nu poziția finală a candidatului. [29] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37]

„Ascensiunea acestuia în sondajele de opinie a fost determinată de o campanie coordonată de creștere a popularității, amplificată cu 2 săptămâni înainte de data scrutinului, în special pe platforma TikTok, care a reușit să îi asigure victoria în primul tur, cu 22,94%.” (Serviciul Român de Informații, Nota SRI I, p. 1). [39]

EFOR surprinsese din exterior, înaintea votului, explozia de vizibilitate și caracterul ei aparent artificial. După votul din primul tur, serviciile și structurile de securitate au reunit informații tehnice și operative care descriau mecanismele aflate în spatele acestei ascensiuni. În următoarele douăsprezece zile, aceste informații au intrat în succesiunea instituțională care a dus de la rezultatul din 24 noiembrie la anularea scrutinului. [29] [39] [42]

II. Reacția instituțională după primul tur: de la semnalele serviciilor la CSAT

Rezultatul din 24 noiembrie a mutat problema din zona prevenirii în cea a unei crize instituționale. Înaintea votului existaseră semnale publice despre promovare neconformă și creștere artificială, dar ele nu fuseseră integrate la timp într-o intervenție capabilă să limiteze efectul electoral. După ce Călin Georgescu a câștigat primul tur, instituțiile de securitate au trebuit să stabilească dacă ascensiunea putea fi explicată printr-un mecanism coordonat și dacă datele disponibile indicau o ingerință externă suficient de gravă pentru a intra în competența securității naționale. [\[29\]](#) [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[43\]](#)

„La scurt timp după primul tur al alegerilor prezidențiale, am primit semnale, la început doar telefonice, de la servicii că anumite lucruri sunt ciudate. Am dispus imediat să se aprofundeze, să se verifice tot ce poate fi verificat, și în scurt timp am primit informările scrise. Am fost foarte îngrijorat de ce am citit acolo și am convocat de urgență ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării.” (Klaus Iohannis, declarație de presă, 6 decembrie 2024). [\[43\]](#)

Relatarea președintelui fixează succesiunea instituțională: semnalele au fost urmate de verificări aprofundate, verificările au produs informări scrise, iar conținutul acestora a determinat convocarea de urgență a CSAT. Informațiile depășiseră nivelul unei abateri de campanie și fuseseră apreciate ca problemă de securitate națională; validitatea alegerilor rămânea în afara atribuțiilor CSAT. [\[43\]](#) [\[44\]](#)

„Este important de reținut că CSAT nu are atribuții în domeniul alegerilor, dar semnalele care au parvenit CSAT, că această campanie a fost sprijinită ilegal din afara României, ne-a dus la concluzia că aici avem de-a face cu o chestiune de securitate națională.” (Klaus Iohannis, declarație de presă, 6 decembrie 2024). [\[43\]](#)

La 28 noiembrie, CSAT a formulat aceeași delimitare în comunicatul oficial: nu administra procesul electoral, dar era competent să analizeze elementele cu impact asupra securității naționale. Din această perspectivă, rolul ședinței a fost de a reuni informații care, până atunci, aparținuseră unor instituții și unor mandate diferite și de a stabili dacă ele descriau o amenințare care depășea încălcările electorale punctuale. [\[44\]](#)

„Consiliul Suprem de Apărare a Țării nu are atribuții legate de desfășurarea procesului electoral, însă, în cazul în care există elemente cu impact asupra securității naționale, se impune analiza acestor aspecte în cadrul unei reuniuni a CSAT.” (Administrația Prezidențială, comunicat privind ședința CSAT, 28 noiembrie 2024). [\[44\]](#)

La reuniunea din 28 noiembrie, CSAT a analizat informații provenite din mandate instituționale distincte și le-a tratat drept o problemă de securitate națională, în limitele atribuțiilor Consiliului. [\[44\]](#)

Comunicatul CSAT a precizat explicit legătura dintre această evaluare și procesul electoral. Consiliul a constatat existența atacurilor cibernetice, a consemnat interesul în creștere al Federației Ruse pentru influențarea agendei publice și a coeziunii sociale din România și a reținut că un candidat beneficiase de expunere masivă pe TikTok prin încălcarea legislației electorale și prin neaplicarea deciziei BEC. Referitor la TikTok, comunicatul oficial a constatat chiar constatarea unui „impact asupra rezultatului final” al procesului electoral. CSAT a cerut apoi instituțiilor de securitate, autorităților electorale și organelor de urmărire penală să clarifice de urgență aspectele constatate, fiecare în limitele propriei competențe. [\[44\]](#)

III. Cele cinci documente prezentate CSAT: ce știa statul înaintea anulării

În ședința din 28 noiembrie, CSAT a analizat cinci documente provenite de la SRI, SIE, Ministerul Afacerilor Interne și STS. Ele acopereau segmente diferite ale crizei: mecanismele de promovare și finanțare a candidaturii lui Călin Georgescu, campania cu influenceri, presiunea cibernetică asupra infrastructurilor electorale, evaluarea amenințării hibride ruse și integritatea sistemelor tehnice folosite în procesul electoral. După declasificarea din 4 decembrie, aceste documente au constituit baza factuală publică invocată de CCR atunci când a precizat, în Hotărârea nr. 32, că „a luat act”. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#)

Cele cinci documente susțineau lucruri diferite și aveau grade diferite de certitudine. Nota SRI I și Nota MAI descriau mecanisme concrete de promovare, coordonare și finanțare; Nota SRI II combina o evaluare a atacurilor cibernetice cu informații privind activitatea online, păstrând rezerve explicite asupra atribuirii; SIE descria mediul strategic al acțiunilor ruse de influență; STS consemna integritatea infrastructurii tehnice aflate în administrarea sa. Fiecare susținea o componentă diferită a crizei, iar concluziile unui document nu puteau fi transferate automat asupra celorlalte. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#)

Nota SRI I: campania coordonată, rețeaua TikTok, algoritmi și finanțarea

Nota SRI I este documentul cel mai direct referitor la ascensiunea electorală a lui Călin Georgescu. Serviciul afirma că această ascensiune fusese determinată de o campanie coordonată de creștere a popularității, amplificată în special pe TikTok în cele două săptămâni anterioare scrutinului, și descria o promovare masivă realizată atât prin mecanismele de recomandare ale platformei, cât și prin promovare plătită. Afirmația că această campanie „a reușit să îi asigure victoria” în primul tur reprezintă evaluarea SRI, fără ca nota să ofere o măsurare statistică a efectului electoral. [\[39\]](#)

„Ascensiunea acestuia în sondajele de opinie a fost determinată de o campanie coordonată de creștere a popularității, amplificată cu 2 săptămâni înainte de data scrutinului, în special pe platforma TikTok, care a reușit să îi asigure victoria în primul tur, cu 22,94%.” (Nota SRI I, p. 1). [\[39\]](#)

Rețeaua asociată direct campaniei era descrisă ca fiind formată inițial din aproximativ 25.000 de conturi TikTok. Dintre acestea, 797 fuseseră create încă din 2016 și avuseseră o activitate de circa 1% până la 11 noiembrie 2024, când, potrivit notei, întreaga rețea a fost activată la capacitate maximă. SRI sublinia că nu fuseseră utilizate resurse tehnice comune și nu se observaseră adrese IP comune; conturile foloseau adrese IP unice, situație interpretată de serviciu ca rezultat al unui mod de operare menit să îngreuneze identificarea amplorii rețelei prin căutarea unei infrastructuri comune. [\[39\]](#)

„797 dintre conturile care au format inițial rețeaua de susținere au fost create încă din anul 2016. Acestea au avut o activitate foarte redusă (1%) până la 11.11.2024, moment la care a fost activată la capacitate maximă întreaga rețea. Prezintă o importanță deosebită faptul că nu au fost utilizate resurse tehnice comune și nu au fost observate adrese IP partajate.” (Nota SRI I, p. 2). [\[39\]](#)

Coordonarea se desfășura în afara TikTok, prin canalul Telegram [@propagatorcg](#). Abonații primeau instrucțiuni privind conținutul care urma să fie distribuit, comportamentul conturilor, folosirea unor hashtaguri predefinite, a unor emoticoane și a numelui candidatului pentru exploatarea algoritmilor platformei, precum și metode pentru evitarea mecanismelor de verificare TikTok. Nota consemna inclusiv recomandarea de a înregistra ecranul și de a modifica materialul

astfel încât platforma să îl perceapă drept conținut original. Canalul avea 1.088 de abonați la 24 noiembrie și 5.005 la 1 decembrie. [39]

„Activitatea conturilor din rețea a fost organizată în afara platformei TikTok, respectiv la nivelul aplicației de mesagerie instantă Telegram. A fost identificat canalul «Propagator - implică-te și tu, Renașterea României, Hrană Apă Energie» (@propagatorcg), care are rol de a coordona alți utilizatori cu privire la postările și conținutul video distribuit. La nivelul canalului sunt transmise instrucțiuni clare privind modul de acțiune, mesajele care trebuie promovate și metodele prin care conținutul să evite mecanismele de verificare ale platformei.” (Nota SRI I, pp. 2-3). [39]

Datele comunicate de TikTok autorităților la 28 noiembrie adăugau indicatori concreți ai coordonării. După crearea canalului Telegram fuseseră înregistrate 76 de conturi TikTok noi cu rol exclusiv de promovare a candidatului. SRI descria două tipare distincte: 1.183 de conturi care utilizaseră hashtagul „#CG11” în toate clipurile postate și un al doilea grup care folosea un șir de emoticoane împreună cu numele candidatului pentru a exploata algoritmi; TikTok identificase 83 de conturi care urmaseră acest al doilea tipar și lăsaseră 2.912 comentarii. Documentul menționa separat o posibilă rețea de conturi implicată în manipularea opiniei publice și o rețea afiliată publicației ruse **Sputnik**, fără a susține că toate conturile pro-Georgescu făceau parte din rețeaua afiliată Sputnik. [39]

Nota descria atât mecanismul de amplificare, cât și publicitatea electorală nemarcată. O rețea extinsă de persoane cu notorietate pe TikTok promovase candidatura atât direct, cât și indirect, prin mesaje aparent neutre și etichete asociate campaniei, iar o parte dintre postări nu fuseseră marcate drept publicitate plătită. În paralel, SRI consemna că materialele vizate de Decizia BEC nr. 175D din 20 noiembrie rămăseseră accesibile publicului din România după ce TikTok comunicase AEP că le eliminase prin blocarea accesului vizual. Documentul aprecia că această conduită favorizase o creștere preferențială a vizibilității lui Georgescu în raport cu ceilalți candidați, ale căror postări erau filtrate mai sever. [39] [48]

Nota evidenția o contradicție financiară directă. Georgescu declarase AEP un buget de campanie de 0 lei. SRI consemna, pe baza informațiilor comunicate de TikTok la 28 noiembrie, că utilizatorul contului „**bogpr**”, identificat drept **Bogdan Peșchir**, efectuase plăți de 381.000 de dolari în perioada 24 octombrie-24 noiembrie către utilizatori ai unor conturi implicați în promovarea candidatului, inclusiv după încheierea campaniei electorale. Separat, documentul menționa donații realizate prin TikTok de peste un milion de euro. Cele două valori descriu categorii diferite și nu reprezintă același flux financiar. [39]

„Candidatul Călin GEORGESCU a declarat la autoritatea electorală română (AEP) 0 lei buget de campanie electorală, respectiv că nu a cheltuit nicio sumă în cadrul acesteia. Datele deținute au relevat implicarea contului de TikTok «bogpr», utilizat de cetățeanul român Bogdan PEȘCHIR, în finanțarea promovării lui Călin GEORGESCU. Acesta, utilizând contul «bogpr», a realizat donații pe TikTok de peste un milion de euro. Implicarea contului «bogpr» în finanțarea promovării lui Călin GEORGESCU a fost confirmată inclusiv de reprezentanții TikTok, în dialogul cu autoritățile române, la 28.11.2024. Aceștia au confirmat identitatea utilizatorului «bogpr» și au menționat că acesta a efectuat plăți în valoare de 381.000 USD, în perioada 24.10-24.11.2024, către utilizatori ai unor conturi de TikTok implicați în promovarea candidatului Călin GEORGESCU, inclusiv după data încheierii campaniei electorale.” (Nota SRI I, p. 5). [39]

SRI menționa și recrutarea influencerilor prin platforma **FameUp** și contactarea lor de către **FA Agency**, care oferea 1.000 de euro pentru distribuirea unui videoclip. Nota declasificată documenta amplificarea coordonată, organizarea externă prin **Telegram**, folosirea tehnicilor de evitare a detecției, promovarea netransparentă și fluxuri de bani incompatibile cu declarația electorală de 0

lei. SRI evalua că această operațiune îi asigurase lui Călin Georgescu victoria în primul tur. Documentul public nu dezvăluia însă identitatea comanditarului final și nici legătura dintre toate componentele operațiunii. [39]

Nota MAI: campania neetichetată cu influenceri, recrutarea și similitudinile de metodă

Nota Direcției Generale de Protecție Internă din MAI completa descrierea mecanismului cu componenta influencerilor. Verificările tehnice și analiza metrică validau existența unei campanii electorale neetichetate, începută la începutul lui noiembrie 2024, în care fuseseră implicați peste 100 de influenceri cu o audiență cumulată de peste opt milioane de urmăritori activi. MAI identifica aproximativ 130 de conturi TikTok care diseminaseră materiale asociate hashtagurilor „#echilibrusivverticalitate”, „#prezidentiale2024” și „#unliderpotrivitpentrumine”, majoritatea postărilor nefiind marcate drept reclame plătite. [42]

„Verificările tehnice de specialitate în mediul online și analiza valorilor metrice identificate în social media, preponderent pe platforma TikTok, în contextul procesului electoral, au validat existența unei campanii electorale neetichetate ca atare, în care, începând cu luna noiembrie a anului 2024, un număr de peste 100 de influenceri, care numărau în total peste 8 milioane de urmăritori activi, au fost supuși unei acțiuni de manipulare în privința identității candidatului promovat. TikTok nu a implementat instrucțiunile Biroului Electoral Central privind marcarea drept candidat politic, respectiv marcarea materialelor electorale de tip video cu codul unic atribuit de Autoritatea Electorală Permanentă fiecărui candidat.” (Nota MAI, p. 1). [42]

Mecanismul pornea de la un scenariu prestabilit despre profilul „președintelui ideal”. Influencerii publicau materiale pe TikTok, Instagram și Facebook fără ca beneficiarul politic să fie indicat explicit, iar comentarii coordonate asociau ulterior profilul descris cu Călin Georgescu. MAI consemna că majoritatea influencerilor nu cunoscuseră inițial faptul că promovau un candidat anume și că mulți dintre ei s-au delimitat după aflarea identității beneficiarului. Campania combina astfel promovarea aparent neutră cu o etapă ulterioară de asociere explicită a profilului cu candidatul. [42]

Recrutarea și plata erau realizate printr-o platformă destinată micro-influencerilor, unde fusese publicată o cerere de servicii de publicitate însoțită de instrucțiuni privind profilul și hashtagurile. Nota indica o bază de remunerare de aproximativ 390-400 de lei pentru 20.000 de urmăritori. În comparația făcută de MAI cu alte operațiuni de influență, apărea și ștergerea datelor disponibile online despre campanii, practică apreciată drept utilă pentru limitarea posibilității de atribuire ulterioară. [42]

MAI identifica două repere externe. Mai întâi, o parte din textul folosit pentru promovarea influencerilor români fusese regăsită în materiale asociate unei operațiuni de influențare a intenției de vot din Republica Moldova. Separat, documentul compara „**Echilibru și Verticalitate**” cu „**Frate lângă Frate**”, campanie atribuită Federației Ruse în Ucraina, și descria elemente comune: manipularea unor micro-influenceri legitimi, coordonarea prin Telegram, condiții privind numărul de vizualizări și momentul postării, sunetul, emoticoanele și textul narativ, precum și instrucțiuni pentru evitarea detecției și viralizarea materialelor. Similitudinea de metodă este constatarea MAI; ea nu identifică, prin ea însăși, comanditarul final al campaniei românești. [42]

„În urma analizei spațiului informațional, raportat la lecțiile învățate prezentate la nivelul altor state, a fost identificat un tipar acțional similar la nivelul Ucrainei, activ în perioada premergătoare inițierii agresiunii de către Federația Rusă. În concret, campania informațională «Echilibru și Verticalitate» este identică cu campania «Frate lângă Frate» derulată de Federația Rusă în Ucraina, ambele

realizându-se prin manipularea unor micro-influenceri legitimi. Astfel, campania de influențare a Federației Ruse în Ucraina a fost inițiată prin intermediul unor canale de Telegram gestionate de către un administrator anonim care a solicitat realizarea unor elemente de conținut pe coordonate bine definite ce promovau narativul coeziunii grupurilor etnice.” (Nota MAI, p. 3). [42]

Documentul consemna, în același timp, o limită importantă a propriei capacități de detecție. Analiza metrică observase o creștere abruptă în intervalul 13-26 noiembrie, însă nu identificase amplificare artificială la nivelul TikTok până la 24 noiembrie; explozia vizualizărilor de ordinul sutelor de milioane era plasată după 25 noiembrie. Rezerva MAI coexistă cu datele SRI și cu avertismentul Expert Forum din 23 noiembrie. Documentele folosesc seturi de date, metodologii și mandate diferite, iar diferența dintre ele arată că imaginea instituțională nu era uniformă. [29] [39] [42]

„Analiza metrică a relevat o creștere abruptă în intervalul 13-26.11.2024, ajungând pe locul 9 la nivel mondial în topul trendurilor de promovare a conținutului video asociat mai multor hashtag-uri utilizate în campania electorală a lui Călin GEORGESCU, însă nu a fost identificată o amplificare artificială la nivelul platformei TIK-TOK până în data de 24.11.2024, explozia numărului de vizualizări, de ordinul sutelor de milioane, fiind înregistrată ulterior datei de 25.11.2024.” (Nota MAI, p. 1). [42]

Într-o secțiune contrainformativă parțial anonimată, MAI consemna și existența unor date privind intențiile unor persoane aflate pe teritoriul României de a iniția acțiuni de natură să afecteze suveranitatea statului, cu obiectivul comun de a sprijini demersurile politice ale lui Călin Georgescu pentru accesul la funcția de președinte. Identitățile, conexiunile și o mare parte din detaliile operaționale sunt eliminate din forma declasificată; verificarea publică a acestei componente este, prin urmare, mult mai limitată decât în cazul datelor privind influencerii și mecanismul de promovare. [42]

Nota SRI II: atacurile cibernetice, tratamentul preferențial și ipoteza unui actor statal

Nota SRI II avea două componente distincte. Prima privea securitatea cibernetică a infrastructurilor de suport pentru procesul electoral. SRI consemna că, la 24 noiembrie, obținuse date despre publicarea unor credențiale de acces asociate domeniilor „bec.ro”, „roaep.ro” și „registrulelectoral.ro” pe platforme de criminalitate cibernetică de sorginte rusă și pe un canal privat de Telegram cunoscut pentru diseminarea de date exfiltrate. Nota descria, de asemenea, incidentul din 19 noiembrie prin care fusese compromis serverul de hărți *gis.registrulelectoral.ro*, conectat atât la internet, cât și la rețeaua internă a AEP. [46]

În acest context, serviciul identificase peste 85.000 de atacuri îndreptate împotriva sistemelor informatice de suport electoral. Scopurile urmărite erau obținerea accesului la date, alterarea integrității lor, schimbarea conținutului prezentat publicului și indisponibilizarea infrastructurii. Analiza tehnică a inclus fișierele de jurnal din intervalul 20-26 noiembrie pentru sisteme de monitorizare a prezenței, centralizare a proceselor-verbale și alte componente electorale. Atacurile au continuat susținut inclusiv în ziua alegerilor și în noaptea de 25 noiembrie și au folosit sisteme informatice din peste 33 de țări, împreună cu metode avansate de anonimizare. [46]

*„Aceste postări au fost efectuate după ce, în data de 19.11.2024, un incident cibernetic a targetat și a afectat infrastructura IT&C a AEP, în urma căruia atacatori cibernetici au compromis un server de hărți (*gis.registrulelectoral.ro*), conectat atât în exterior, la internet, cât și la rețeaua internă a AEP. În context, a fost identificat un număr ridicat de atacuri cibernetice (peste 85.000), care au vizat exploatarea vulnerabilităților existente la nivelul sistemelor informatice de suport pentru procesul electoral, în vederea obținerii accesului la datele din sistemele informatice, alterării integrității acestora, schimbării conținutului prezentat publicului larg și indisponibilizării infrastructurii.*

Atacurile în cauză au continuat într-un mod susținut, inclusiv în ziua alegerilor și în noaptea post-alegeri (25.11.2024). Pentru lansarea atacurilor au fost utilizate sisteme informatice din peste 33 de țări, folosind metode de anonimizare avansate pentru a îngreuna procesul de atribuire.” (Nota SRI II, pp. 1-2). [46]

„Modul de operare, precum și amploarea campaniei cibernetice conduc la concluzia că atacatorul dispune de resurse considerabile, corelate cu un mod de operare specific unui atacator statal. Totodată, infrastructura AEP rămâne afectată încă de vulnerabilități care, în măsura în care sunt exploatate de către atacatori, aceștia pot realiza acțiuni de escaladare a accesului în cadrul rețelei și asigurarea persistenței. Întrucât evaluarea cu privire la atacul cibernetice este în derulare, în prezent nu deținem date certe cu privire la atacator ori cu privire la afectarea procesului electoral.” (Nota SRI II, p. 2). [46]

SRI aprecia că amploarea și modul de operare indicau resurse considerabile, compatibile cu modul de operare al unui atacator statal, dar preciza că investigația era în curs și că nu deținea date certe privind autorul ori afectarea procesului electoral. Nota documenta presiunea cibernetice și vulnerabilitățile vizate sau exploatate. Constatările disponibile nu indicau modificarea voturilor, a proceselor-verbale sau a rezultatului numeric. [46]

A doua componentă a notei privea campania online. SRI aprecia că Georgescu beneficiase de tratament preferențial pe TikTok deoarece conținutul său nu fusese marcat ca aparținând unui candidat, ceea ce ar fi favorizat diseminarea în masă, în timp ce postările celorlalți candidați ar fi fost filtrate mai sever. Documentul lega acest avantaj și de neaplicarea efectivă a *Deciziei BEC nr. 175D*, după ce TikTok confirmase AEP blocarea materialelor în România. Acestea sunt evaluări ale SRI asupra conduitei platformei. [46] [48]

SRI consemna că analiza activității online identificase canale Telegram și Discord în care se discuta coordonarea și evitarea blocării pe platformă. În formulare condițională, documentul aprecia că activitatea conturilor „ar fi fost coordonată de către un actor statal” care folosea un canal alternativ pentru rostogolirea mesajelor. Nota sublinia că mecanismul folosea „voluntari coordonați” în locul fermelor clasice de boți: conturi care diseminau mesaje identice fără o amprentă tehnică comună pe platformă și distribuție în roiuri, prin „swarming”; persoanele implicate erau evaluate ca având o cunoaștere foarte bună a politicilor de securitate TikTok și sprijinul unei firme performante de marketing digital. [46]

„Au fost identificate canale de Telegram și Discord unde se discuta cum să se coordoneze și să evite blocarea pe platformă, astfel că nu s-a identificat o legătură directă între multiplele conturi de TikTok utilizate în promovarea lui Călin Georgescu, dat fiind că activitatea era desfășurată din geolocații multiple. Activitatea conturilor ar fi fost coordonată de către un actor statal, care ar fi utilizat un canal alternativ de comunicare pentru «rostogolirea» mesajelor pe platformă. Nu folosește ferme de boți pe platformă, ci operează discret din exterior, fără să încalce politicile de utilizare a platformei. Cei implicați arată o cunoaștere foarte bună a politicilor de securitate TikTok, având know-how pentru eludarea regulilor platformei. În spate este o firmă foarte bună de digital marketing. Creșterea conturilor nu a fost organică, similară unor evenimente virale naturale, astfel că TikTok apreciază că, practic, sunt «voluntari coordonați» («mass guerilla political campaign» sau «forță brută de atac în cybersecurity»). Diseminarea mesajelor în cadrul platformei TikTok s-a realizat în roiuri («swarming».” (Nota SRI II, analiza activității online). [46]

Forma publică a notei lasă neidentificat statul presupus a fi coordonat activitatea TikTok și nu stabilește că autorul atacurilor cibernetice este același cu actorul ipotetic al campaniei de influență. Publicarea credențialelor pe infrastructuri de criminalitate cibernetice de sorginte rusă indica mediul în care acestea circulau, fără a atribui tehnic atacurile Federației Ruse. Nota documenta o presiune cibernetice de amploare și formula ipoteza unei coordonări statale, păstrând explicit limitele de atribuire. [46]

Nota SIE: amenințarea hibridă rusă asupra României și limitele atribuirii directe

Documentul SIE descria mediul strategic al crizei electorale. Serviciul pornea de la istoricul interferenței ruse în procese electorale din alte state și aprecia că, în spațiul occidental, interesul Moscovei pentru asemenea acțiuni ostile crescuse în intensitate și complexitate. Mediul online era descris ca favorizând ascunderea autorului și îngreunând atribuirea, iar serviciile ruse ca adaptându-se de la metodele clasice de influență la operațiuni digitale. [45]

SIE descria un repertoriu larg: cercetări sociologice detaliate asupra statelor-țintă pentru identificarea vulnerabilităților și a capacității de răspuns; propagandă și agresiune informațională; utilizarea inteligenței artificiale pentru producerea rapidă de conținut; extinderea infrastructurii online prin vectori oficiali, formatori locali și rețele de troli; adaptarea narațiunilor la publicul local; precum și sprijinirea candidaților proruși, eurosceptici, de extremă dreapta, antisistem sau naționaliști. Schema de diseminare era descrisă drept descentralizată, prin sateliți locali, clone de site-uri și rețele de conturi pe platformele sociale. [45]

Nota folosea și Republica Moldova ca reper regional pentru adaptarea manipulării informației la grupuri demografice și pentru distribuția coordonată a mesajelor pe Telegram, Facebook, Instagram, TikTok și VKontakte. Pentru România, evaluarea devenea explicită: țara era percepută de centrele de decizie de la Moscova drept stat „inamic” sau „neprieten” și, alături de celelalte state de pe flancul estic al NATO, devenise o prioritate pentru acțiunile ostile ale Rusiei, cu interes pentru influențarea dispoziției și agendei societății românești în context electoral. [45]

„România, alături de alte state de pe Flancul Estic al NATO, a devenit o prioritate pentru acțiunile ostile ale Rusiei, existând un interes în creștere la Kremlin pentru a influența (cel puțin) mood-ul și agenda în societatea românească în context electoral prin propagandă și dezinformare, sprijinirea unor candidați eurosceptici și alimentarea unor mișcări antisistem, inclusiv prin implicarea acestora în proteste care să modeleze agenda publică, precum și prin încurajarea nemulțumirilor/provocarea de reacții emoționale la nivelul populației, astfel încât să pună presiune pe autorități să reducă/stopeze sprijinul pentru Ucraina. Apreciem că România este o țintă pentru acțiuni hibride agresive ruse, inclusiv atacuri cibernetice și scurgeri de informații (hacks and leaks) și sabotaje.” (Documentul SIE, p. 2). [45]

Pentru România, SIE enumera propaganda și dezinformarea, inclusiv prin tehnologii emergente, sprijinirea unor candidați eurosceptici și alimentarea mișcărilor antisistem, provocarea de reacții emoționale și nemulțumiri sociale pentru a pune presiune asupra autorităților să reducă sprijinul pentru Ucraina, precum și atacuri cibernetice urmate de publicarea informațiilor sustrase și acte de sabotaj. Documentul descria narațiuni privind controlul SUA/NATO asupra României, riscurile de securitate asociate apartenenței la NATO și sprijinului pentru Kiev, capacitatea de apărare a statului și implicarea României în războiul din Ucraina, alături de tehnici de fabricare și validare a știrilor false și distribuire în masă pe mai multe platforme. [45]

„Analiza modului în care aparatul de propagandă rusă a vizat România în 2024 evidențiază o abordare indirectă, prin prisma apartenenței la NATO/UE și în conexiune cu sprijinul acordat Ucrainei și Republicii Moldova, precum și una directă, prin operațiuni informaționale. Mesajele au vizat divizarea societății pe teme precum controlul exercitat de SUA/NATO asupra României și amenințările de securitate generate de statutul de membru NATO și de sprijinul acordat Kievului; discreditarea capacității de răspuns a NATO și României; erodarea sprijinului populației pentru deciziile de politică externă ale României; evidențierea implicării României în conflict și a unor presupuse ambiții teritoriale în raport cu statele vecine.” (Documentul SIE, pp. 2-3). [45]

Nota SIE descria contextul strategic al crizei. Documentul consemna interesul, capacitatea și metodele Federației Ruse de a influența spațiul politic și informațional românesc și plasa scrutinul într-un mediu de amenințare hibridă deja evaluat de serviciul extern. Forma declasificată identifica Rusia ca sursă a amenințării strategice și interesul pentru influențarea României, iar legătura operațională cu rețeaua TikTok descrisă de SRI I, plățile atribuite contului „bogpr” și campania cu influenceri descrisă de MAI rămânea nedemonstrată public. [\[45\]](#) [\[39\]](#) [\[42\]](#)

Documentul STS: integritatea sistemelor tehnice și delimitarea față de mediul informațional

Documentul STS descria integritatea infrastructurii tehnice aflate în administrarea instituției. Sistemele informatice utilizate pentru procesul electoral funcționaseră fără disfuncționalități care să afecteze rezultatele, atacurile identificate fuseseră blocate, iar verificările nu indicau acces neautorizat sau alterarea integrității datelor în SIMPV, SICPV ori prezenta.roaep.ro. Împreună cu Nota SRI II, constatarea STS separă presiunea cibernetică de compromiterea efectivă a sistemelor tehnice de vot și centralizare. [\[46\]](#) [\[47\]](#)

„În perioada desfășurării procesului electoral au fost identificate atacuri cibernetice de tip DDoS la nivelul infrastructurii IT&C, precum și la nivelul altor resurse din sfera guvernamentală. Atacurile la adresa infrastructurilor IT&C gestionate de STS au fost blocate cu succes, iar pentru celelalte au fost informați administratorii de sistem din cadrul instituțiilor afectate. La nivelul sistemelor de securitate cibernetică proprii nu au fost identificate indicii cu privire la compromiterea datelor aferente procesului de votare din SIMPV și SICPV. În combaterea dezinformării și a propagandei, STS nu are atribuții legale. În timpul procesului electoral au fost blocate cu succes toate atacurile cibernetice identificate. Nu există niciun fel de indiciu la nivelul instituției privind accesul neautorizat în SIMPV/SICPV/prezenta.roaep.ro, precum și nici cu privire la alterarea integrității datelor.” (Documentul STS). [\[47\]](#)

STS preciza separat că nu are atribuții legale în combaterea dezinformării și a propagandei. Documentul confirma integritatea sistemelor tehnice administrate de instituție; influențarea alegătorilor prin campanii digitale, publicitate electorală mascată, algoritmi sau finanțare opacă se afla în afara mandatului său. [\[47\]](#) [\[49\]](#)

Constatările comune ale celor cinci documente declasificate

În zona faptelor concrete, documentele descriau o campanie coordonată de promovare, coordonare în afara TikTok, prin Telegram, publicitate electorală nemarcată, recrutarea și remunerarea influencerilor, fluxuri financiare incompatibile cu declarația oficială de 0 lei și neexecutarea efectivă a unei decizii BEC privind materialele online. În paralel, Nota SRI II documenta o presiune cibernetică de mare amploare, iar STS consemna că sistemele tehnice aflate în administrarea sa nu fuseseră compromise. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#)

La nivelul evaluărilor de securitate, SRI II considera modul de operare cibernetic compatibil cu resursele unui atacator statal și formula condițional ipoteza coordonării activității TikTok de către un actor statal; MAI identifica similitudini precise cu o campanie rusă folosită în Ucraina; SIE descria România drept țintă prioritară pentru acțiuni hibride ruse și inventaria metode, obiective și narațiuni relevante pentru contextul electoral. Aceste evaluări ridicau problema ingerinței externe la nivel de securitate națională, fără a produce o atribuire unică și completă a tuturor mecanismelor către același autor. [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#)

Forma declasificată nu dezvăluia identitatea comanditarului final, distribuirea sarcinilor între diferitele componente sau traseul complet al finanțării. STS consemna integritatea sistemelor sale,

iar SRI II declara că nu deține date certe privind afectarea procesului electoral prin atacurile informatice investigate. Aceste constatări priveau infrastructura tehnică a votului, nu promovarea coordonată, manipularea informării, inegalitatea competiției și finanțarea ascunsă care formaseră baza crizei. Integritatea sistemelor administrate de STS nu înlătura vicierea procesului electoral produsă înainte ca votul să fie introdus în urnă. [39] [42] [45] [46] [47]

IV. Contestația Terheș, renumărarea și validarea primului tur

În paralel cu evaluările de securitate declanșate după primul tur, Curtea Constituțională fusese sesizată de candidatul **Cristian-Vasile Terheș** cu o cerere de anulare a scrutinului. Terheș susținea că votarea și stabilirea rezultatului fuseseră afectate prin fraudă și invoca, între altele, continuarea campaniei în 23 și 24 noiembrie în mediul online, folosirea unor boți pentru promovarea lui Călin Georgescu, presupusul transfer în trei secții al unor voturi exprimate pentru **Ludovic Orban** către **Elena Lasconi**, probleme privind votarea pe liste suplimentare și numărul de 223.132 de voturi nule. [50]

Suspiciunea privind transferul unor voturi către Elena Lasconi era relevantă deoarece diferența dintre candidații clasați pe locurile al doilea și al treilea era de numai 2.740 de voturi. La 28 noiembrie, CCR a dispus reverificarea și renumărarea buletinelor pentru a verifica dacă neregulile reclamate puteau modifica ordinea candidaților calificați în turul al doilea. [50]

„Curtea, în temeiul art. 146 lit. f) din Constituție, al art. 3 din Legea nr. 370/2004 și al art. 37 din Legea nr. 47/1992, a dispus, cu unanimitate de voturi, reverificarea și renumărarea tuturor buletinelor de vot cuprinzând voturile valabil exprimate și cele nule la alegerile pentru funcția de Președinte al României din data de 24 noiembrie 2024. Curtea a dispus această măsură pentru înlăturarea oricăror îndoieli cu privire la corectitudinea alegerilor și pentru a se asigura caracterul efectiv și obiectiv al examinării corectitudinii alegerilor de către Curtea Constituțională.” (Hotărârea CCR nr. 30/2024, par. 21). [50]

Operațiunea a vizat toate voturile valabil exprimate și nule din țară și o parte a celor din străinătate. Procesele-verbale transmise CCR au infirmat susținerile privind transferul de voturi, iar diferențele identificate față de centralizarea inițială au fost apreciate drept deficiențe organizatorice și administrative fără efect asupra ordinii finale. Curtea a consemnat că nici BEC, nici celelalte birouri electorale nu identificaseră nereguli capabile să afecteze rezultatul numeric. [50]

La 2 decembrie, prin **Hotărârea nr. 30**, CCR a respins cererea lui Terheș și a constatat că rezultatul numeric fusese corect stabilit. Prin Hotărârea nr. 31, pronunțată în aceeași zi, Curtea a confirmat și validat rezultatul primului tur și a stabilit participarea lui Călin Georgescu și a Elenei Lasconi la turul al doilea. În acel moment, controlul efectuat de CCR asupra acuzațiilor de fraudă la votare și stabilirea rezultatului se încheiase cu validarea scrutinului. [50] [38]

„Curtea observă că, într-adevăr, în urma procesului de reverificare și renumărare a unui număr de aproape 9 milioane de buletine de vot, din punctul de vedere al voturilor obținute de fiecare candidat există unele abateri față de procesul-verbal inițial, care nu pun în discuție rezultatul alegerilor, ci relevă unele deficiențe de ordin organizatoric și administrativ ale procesului electoral, fără incidență asupra ordinii finale a candidaților. Ca atare, aceste deficiențe sau carențe în desfășurarea procesului electoral nu au semnificația unei «fraude» și nu afectează, din punct de vedere numeric, rezultatul alegerilor. Curtea reține că, din procesele-verbale examinate, a fost infirmată susținerea testatorului că ar fi fost folosit un procedeu de transfer al unor voturi de la candidatul Ludovic Orban la candidatul Elena-Valerica Lasconi.” (Hotărârea CCR nr. 30/2024, par. 28). [50]

V. Declasificarea din 4 decembrie și informația ajunsă în fața CCR

La 4 decembrie, Administrația Prezidențială a publicat documentele prezentate în ședința CSAT din 28 noiembrie, după acordul președintelui Klaus Iohannis pentru declasificarea solicitată de instituțiile emitente. Au devenit publice Nota SRI I privind campania de promovare a lui Călin Georgescu, Nota SRI II privind atacurile cibernetice și evaluarea activității online, Nota MAI privind campania cu influenceri, documentul SIE privind amenințarea hibridă rusă și documentul STS privind infrastructura tehnică electorală. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#) [\[6\]](#)

„În exercitarea acestei competențe, după declasificarea de către Președintele României, la data de 4 decembrie 2024, a documentelor prezentate în ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării din data de 28 noiembrie 2024 și aducerea la cunoștință publică a conținutului acestora, Curtea a luat act de conținutul lor. Din analiza documentelor anterior menționate și a derulării procesului electoral, Curtea constată că procesul electoral privind alegerea Președintelui României a fost viciat pe toată durata desfășurării lui și în toate etapele.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 5). [\[1\]](#)

Rezultatul validat la 2 decembrie rămânea neschimbat. Declasificarea aducea însă în spațiul public o altă categorie de informații: condițiile în care se construise avantajul electoral, transparența promovării, finanțarea campaniei, presiunea cibernetică și riscul de ingerință externă. Rezultatul fusese validat aritmetic; materialele CSAT documentau acum integritatea competiției și procesul de formare a opțiunii electorale. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#) [\[50\]](#) [\[38\]](#)

După declasificare, CCR putea analiza informațiile devenite publice în cadrul controlului privind respectarea procedurii pentru alegerea președintelui, competență prevăzută de Constituție. [\[19\]](#) [\[51\]](#) [\[52\]](#) [\[53\]](#) [\[54\]](#)

Judecătoria Curții au primit documentele concomitent cu declasificarea lor. Președinta CCR, Simina Tănăsescu, a confirmat că instanța nu le cunoscuse anterior și că a avut nevoie de timp pentru a le analiza. [\[118\]](#)

„Împreună cu o țară întreagă și noi am luat la cunoștință de documente desecretizate și am avut nevoie de un timp de procesare a informațiilor din acele documente.” (Simina Tănăsescu, președinta Curții Constituționale, aprilie 2026). [\[118\]](#)

Precizarea fixează un reper pentru evaluarea hotărârii din 6 decembrie. Curtea a primit documentele odată cu publicul, fără un dosar construit în timp și fără acces propriu la datele operative, apoi a decis două zile mai târziu. [\[1\]](#) [\[118\]](#)

VI. Hotărârea nr. 32 din 6 decembrie: motivele anulării

La 6 decembrie, când votarea pentru turul al doilea începuse deja în străinătate, Curtea Constituțională s-a autosesizat, a constituit Dosarul nr. 3.771F/2024 și a examinat aspectele privind corectitudinea și legalitatea procesului electoral aduse la cunoștință publică prin declasificarea documentelor prezentate în CSAT. **Hotărârea nr. 32** a fost adoptată cu unanimitate de voturi și a anulat întregul proces electoral pentru alegerea președintelui României. [\[1\]](#)

Competența constituțională invocată de Curte

CCR și-a plasat intervenția în art. 146 lit. f) din Constituție, coroborat cu art. 37 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 și art. 3 din Legea nr. 370/2004. Curtea a legat atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea președintelui de rolul său de garant al supremației Constituției și a afirmat că această competență se exercită pe tot parcursul scrutinului. [\[1\]](#) [\[19\]](#) [\[51\]](#)

„Scopul atribuției constituționale prevăzute de art. 146 lit. f) este acela de a asigura respectarea principiului supremației Constituției, prevăzut de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, pe tot

parcursul scrutinului prezidențial. Atribuția Curții Constituționale potrivit căreia «veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui», reglementată de art. 146 lit. f) din Constituție, nu poate fi interpretată restrictiv. Dispozițiile art. 146 lit. f) din Constituție trebuie coroborate cu cele ale art. 142 alin. (1) din Constituție, atribuția Curții Constituționale neputând fi disociată de rolul Curții Constituționale în arhitectura constituțională, acela de garant al supremației Constituției.» (Hotărârea nr. 32/2024, par. 4). [\[1\]](#)

Documentele declassificate și constatarea vicierei procesului electoral

În paragraful 5 al Hotărârii nr. 32/2024, CCR consemnează că, după declassificarea din 4 decembrie și aducerea documentelor la cunoștință publică, „a luat act de conținutul lor”, apoi reține că procesul electoral fusese afectat de neregularități și încălcări ale legislației care au distorsionat caracterul liber și corect al votului și egalitatea de șanse, au afectat transparența și echitatea campaniei și au nesocotit regulile de finanțare. Curtea tratează aceste componente ca având un efect convergent asupra principiilor esențiale ale alegerilor democratice. [\[1\]](#)

„Curtea constată că procesul electoral privind alegerea Președintelui României a fost viciat pe toată durata desfășurării lui și în toate etapele de multiple neregularități și încălcări ale legislației electorale care au distorsionat caracterul liber și corect al votului exprimat de cetățeni și egalitatea de șanse a competitorilor electorali, au afectat caracterul transparent și echitabil al campaniei electorale și au nesocotit reglementările legale referitoare la finanțarea acesteia. Toate aceste aspecte au avut un efect convergent de desconsiderare a principiilor esențiale ale alegerilor democratice.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 5). [\[1\]](#)

Paragraful 11 al aceleiași hotărâri concentrează cele două axe factuale ale motivării: manipularea votului alegătorilor și distorsionarea egalității de șanse prin utilizarea netransparentă și contrară legislației electorale a tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale, respectiv finanțarea campaniei din surse nedeclarate, inclusiv online. Motivarea dezvoltă apoi libertatea votului, egalitatea competitorilor, transparența campaniei și finanțarea. [\[1\]](#)

„În cauza de față, Curtea reține că, potrivit «Notelor de informare» antereferite, principalele aspecte imputate procesului electoral privind alegerea Președintelui României din anul 2024 sunt cele privind manipularea votului alegătorilor și distorsionarea egalității de șanse a competitorilor electorali, prin utilizarea netransparentă și cu încălcarea legislației electorale a tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale în desfășurarea campaniei electorale, precum și prin finanțarea din surse nedeclarate a campaniei electorale, inclusiv online.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 11). [\[1\]](#)

Libertatea votului și formarea opțiunii electorale

Curtea pornește de la art. 81 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia Președintele este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. În paragrafele 12-13, caracterul liber al votului este legat de libertatea alegătorului de a-și forma opinia pe baza unor informații corecte și de protecția împotriva influenței nejustificate exercitate prin acte sau fapte nelegale și disproporționate. Problema reținută de CCR privește astfel formarea voinței electorale înainte de introducerea buletinului în urnă, nu integritatea tehnică a numărării. [\[1\]](#) [\[47\]](#)

CCR tratează publicitatea politică mascată și tehnicile netransparente de distribuire ca mijloace de dezinformare. În paragraful 14 al hotărârii, alegătorii ar fi fost dezinformați printr-o campanie în care un candidat beneficiase de promovare agresivă, de eludarea legislației electorale și de exploatarea abuzivă a algoritmilor platformelor sociale; materialele nu purtau însemnele specifice publicității electorale, iar candidatul ar fi beneficiat de tratament preferențial pe platforme. [\[1\]](#)

„În prezenta cauză, caracterul liber exprimat al votului a fost încălcat prin faptul că alegătorii au fost dezinformați prin intermediul unei campanii electorale în cadrul căreia unul dintre candidați a beneficiat de o promovare agresivă, derulată cu eludarea legislației naționale în domeniul electoral și

prin exploatarea abuzivă a algoritmilor platformelor de social-media. Manipularea votului a fost cu atât mai evidentă cu cât materialele electorale de promovare a unui candidat nu au purtat însemnele specifice publicității electorale conform Legii nr. 370/2004. În plus, candidatul a beneficiat și de un tratament preferențial pe platformele de social-media, ceea ce a avut ca efect denaturarea manifestării de voință a alegătorilor.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 14). [1]

Documentele susțin direct caracterul netransparent al promovării, coordonarea distribuției și exploatarea mecanismelor algoritmice. Nota SRI I descria rețeaua coordonată, instrucțiunile transmise prin Telegram, folosirea numelui candidatului, a hashtagurilor și a interacțiunilor pentru exploatarea algoritmului, precum și menținerea online a unor materiale vizate de Decizia BEC nr. 175D. Nota MAI documenta campania neetichetată și mecanismul influencerilor. Notele documentează mai ales ascunderea caracterului electoral și manipularea distribuției; Hotărârea nr. 32 folosește noțiunea de dezinformare într-un sens mai larg, care include opacitatea caracterului politic, a sponsorilor și a tehnicilor de diseminare. [39] [42] [48] [1]

Algoritmii, tratamentul preferențial și expunerea disproporționată

În motivarea Curții, exploatarea algoritmilor capătă relevanță electorală prin avantajul produs de promovarea netransparentă. CCR reține că materialele de promovare nu erau marcate conform legislației și că unul dintre candidați beneficiase de tratament preferențial pe platformele sociale, cu efect asupra manifestării de voință a alegătorilor. [1]

Nota SRI I descria instrucțiuni deliberate pentru exploatarea algoritmului și evitarea detecției, MAI consemna neaplicarea marcajelor electorale și diferența de tratament între conținutul asociat candidatului și conținutul altor competitori, iar Decizia BEC nr. 175D furniza reperul juridic anterior votului privind materialele neconforme. Pe baza acestor constatări, Curtea califică avantajul digital drept afectare a libertății votului. [39] [42] [48] [1]

Egalitatea de șanse dintre candidați

În paragrafele 15-16, CCR tratează egalitatea de șanse ca o condiție a dreptului de a fi ales. Curtea reține existența unei „inegalități vădite” între candidatul favorizat de mecanismele digitale și ceilalți competitori și afirmă că expunerea semnificativă a unuia a redus expunerea celorlalți în mediul online. Utilizarea rețelelor sociale, a noilor tehnologii, a sistemelor de inteligență artificială și a finanțării este astfel integrată în testul constituțional al egalității competiției. [1]

„În cauza de față, având în vedere prevederile art. 37 din Constituție, Curtea reține că a fost afectată egalitatea de șanse a competitorilor electorali, ceea ce reflectă o alterare a însuși dreptului de a fi ales. Neregularitățile din campania electorală s-au răsfrânt asupra competitorilor electorali, din moment ce au creat o inegalitate vădită între candidatul care a manipulat tehnologiile digitale și ceilalți candidați participanți în procesul electiv. Astfel, expunerea semnificativă a unui candidat a condus la reducerea direct proporțională a expunerii în media online a celorlalți candidați în procesul electoral. Or, utilizarea tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale, atât de către candidați ori competitori electorali, cât și de către partide politice, susținători ori simpatizanții lor trebuie să fie transparentă pentru a garanta integritatea și imparțialitatea alegerilor.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 16). [1]

Datele care susțin constatarea unui avantaj disproporționat provin în principal din Nota SRI I și Nota MAI: rețeaua coordonată, activarea masivă, distribuția organizată, campania cu influenceri și publicitatea nemarcată. Afirmția că expunerea unui candidat ar fi redus „direct proporțional” expunerea celorlalți aparține Curții; Documentele publice oferă date despre avantajul de expunere, fără o măsurare cantitativă a reducerii vizibilității celorlalți candidați sau a rezultatului care s-ar fi produs în absența mecanismelor descrise. [39] [42] [1]

Transparența și echitatea campaniei

Constatarea din paragraful 5 privind afectarea caracterului transparent și echitabil al campaniei reunește elementele care apar separat în notele declasificate: promovare electorală fără marcasele legale, recrutarea și remunerarea influencerilor, coordonarea distribuției în afara platformei, neexecutarea efectivă a unei decizii BEC și diferența dintre regulile aplicate conținutului candidatului și cele aplicate celorlalți competitori. Hotărârea nr. 32 reunește aceste abateri într-o concluzie comună privind dificultatea alegătorului de a identifica natura, sponsorul și modul de distribuire a publicității politice. [39] [42] [48] [1]

„Finanțarea legală și transparentă a campaniei electorale este un factor important în regularitatea procesului electoral, iar finanțarea activităților online trebuie, de asemenea, să fie transparentă. Publicitatea electorală online trebuie întotdeauna să fie identificată ca atare și să fie transparentă atât în ceea ce privește identitatea sponsorului său, cât și cu privire la tehnica de diseminare utilizată. Platformele de socializare ar trebui să fie obligate să dezvăluie permanent datele privind publicitatea politică și sponsorii electorali.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 17). [1]

Finanțarea campaniei: contradicția dintre 0 lei și promovarea documentată

În privința finanțării, Hotărârea nr. 32 face cea mai explicită legătură cu documentele declasificate. Curtea ia act de declarația depusă la AEP potrivit căreia bugetul de campanie era de 0 lei și o confruntă direct cu datele prezentate de MAI și SRI. Amploarea campaniei este apreciată ca incompatibilă cu inexistența declarată a cheltuielilor, iar CCR concluzionează că fusese încălcat principiul transparenței finanțării campaniei electorale. [1] [39] [42] [55]

„În prezenta cauză, Curtea ia act de faptul că un candidat a încălcat legislația electorală referitoare la finanțarea campaniei pentru alegerile prezidențiale. Astfel, declarațiile depuse la Autoritatea Electorală Permanentă ale unuia dintre candidați referitoare la bugetul său de campanie, pe care l-a raportat ca fiind 0 lei, sunt în contradicție cu datele prezentate în «Notele de informare» ale Ministerului Afacerilor Interne - Direcția Generală de Protecție Internă și Serviciului Român de Informații. Or, este de notorietate că o campanie electorală presupune costuri și cheltuieli importante, iar situația analizată relevă o incongruență evidentă între amploarea campaniei desfășurate și inexistența asumată de candidat în privința cheltuielilor efectuate. A fost, astfel, încălcat principiul transparenței finanțării campaniei electorale, fiind induse suspiciuni cu privire [la] corectitudinea desfășurării alegerilor.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 18). [1]

Faptele pe care se sprijinea această concluzie erau concrete: Nota SRI I consemna plăți de 381.000 de dolari comunicate de TikTok pentru perioada 24 octombrie-24 noiembrie și, separat, donații de peste un milion de euro, iar Nota MAI descria remunerarea influencerilor. Cele două categorii financiare sunt distincte. Pentru concluzia CCR privind lipsa transparenței, elementul decisiv era contradicția dintre existența unor costuri și mecanisme de promovare documentate și declarația oficială de 0 lei, independent de identificarea definitivă a comanditarului tuturor plăților. [39] [42] [1]

Efectul convergent și anularea întregului proces

Hotărârea reunește neregulile într-un „efect convergent”, iar paragraful 19 trece de la această constatare la anularea întregului proces electoral desfășurat în baza hotărârilor Guvernului privind data și calendarul scrutinului. Măsura a cuprins toate operațiunile electorale, inclusiv voturile deja exprimate în turul al doilea în străinătate. [1]

„Având în vedere cele expuse, Curtea anulează întregul proces electoral cu privire la alegerea Președintelui României, desfășurat în baza Hotărârii Guvernului nr. 756/2024 privind stabilirea datei alegerilor pentru Președintele României din anul 2024 și a Hotărârii Guvernului nr. 1.061/2024 privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea

Președintelui României în anul 2024. Efectul prezentei hotărâri vizează toate operațiunile electorale desfășurate în temeiul celor două hotărâri ale Guvernului, inclusiv voturile deja exercitate în cadrul celui de-al doilea tur de scrutin. Prin urmare, procesul electoral pentru alegerea Președintelui României va fi reluat în integralitate, Guvernul urmând să stabilească o nouă dată pentru alegerea Președintelui României, precum și un nou program calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare.” (Hotărârea nr. 32/2024, par. 19-20). [1]

Reluarea integrală a procesului a însemnat o nouă dată a alegerilor, un nou calendar, constituirea unor noi birouri electorale, depunerea din nou a candidaturilor și o nouă campanie. În logica hotărârii, neregularitățile reținute afectaseră chiar condițiile în care fusese produsă selecția din primul tur; repetarea exclusivă a turului al doilea ar fi păstrat efectul acelei selecții. CCR motivează reluarea de la început prin gravitatea încălcărilor, restabilirea legalității și corectitudinii procesului și refacerea încrederii publice în legitimitatea rezultatului. [1]

Curtea a constatat și aplicabilitatea art. 83 alin. (2) din Constituție, astfel încât Președintele în funcție urma să își exercite mandatul până la depunerea jurământului de către noul Președinte ales după reluarea scrutinului. [1] [19]

Problele disponibile la 6 decembrie

Temeiurile concrete ale anulării alegerilor sunt afectarea libertății votului, a egalității de șanse, a transparenței campaniei și a finanțării, în contextul ingerinței unor entități „statale sau nonstatale”. Atribuirea către Federația Rusă constituie o chestiune distinctă de aceste temeiuri. [1]

Legătura dintre neregulile documentate și efectul asupra rezultatului rezultă din natura coordonată a promovării, caracterul netransparent al campaniei, avantajul de expunere, contradicția financiară și ascensiunea fără precedent surprinsă de sondaje în același interval în care operațiunea s-a intensificat. [39] [42] [1] [29] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38]

Documentele declasificate descriu rețeaua coordonată, publicitatea nemarcată, exploatarea algoritmilor, neaplicarea deciziei BEC și finanțarea nedeclarată. Din aceste constatări, CCR formulează concluziile că alegătorii au fost „dezinformați”, candidatul a beneficiat de „tratament preferențial”, iar expunerea sa a redus direct proporțional expunerea celorlalți. Aceste formule sunt concluzii ale Curții, distincte de măsurătorile și constatările tehnice furnizate de note. [39] [42] [48] [1]

În ansamblu, documentele susțineau existența unor nereguli grave de promovare, distribuție și finanțare și susțineau pentru concluziile privind libertatea votului și egalitatea dintre candidați. Hotărârea nr. 32 le-a considerat convergente și suficient de grave pentru anularea întregului proces. Temeiurile formulate de Curte priveau integritatea competiției electorale; atribuirea către un comanditar concret, inclusiv Federația Rusă, era o chestiune distinctă. [1]

VII. Competența CCR și anularea întregului proces

Competența de a opri printr-o hotărâre procesul electoral prezidențial aparținea CCR. SRI și SIE puteau furniza informații și evaluări de securitate, MAI putea verifica fapte din propriul domeniu, AEP controla finanțarea campaniei, BEC administra procesul electoral, iar STS proteja sistemele tehnice. După validarea primului tur și după începerea votării în străinătate pentru turul al doilea, Constituția îi dădea CCR rolul de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea președintelui și de a confirma rezultatele votului. [19] [51] [52] [53] [54] [49]

Legea descria însă și o situație precisă în care CCR putea anula alegerile la cererea unui candidat sau a unei formațiuni participante la scrutin. Articolul 52 din Legea nr. 370/2004 se referă la cazul în care votarea și stabilirea rezultatelor au fost afectate de o fraudă capabilă să schimbe câștigătorul sau ordinea candidaților care intră în turul al doilea. Aceasta fusese calea folosită în contestația lui Cristian-Vasile Terheș, iar verificarea s-a încheiat la 2 decembrie cu concluzia că rezultatul numeric fusese corect stabilit. [50] [51]

„Curtea Constituțională anulează alegerile în cazul în care votarea și stabilirea rezultatelor au avut loc prin fraudă de natură să modifice atribuirea mandatului sau, după caz, ordinea candidaților care pot participa la al doilea tur de scrutin. În această situație Curtea va dispune repetarea turului de scrutin în a doua duminică de la data anulării alegerilor.” (Legea nr. 370/2004, art. 52 alin. 1). [51]

La 6 decembrie, Hotărârea nr. 32 și-a întemeiat intervenția pe articolul 146 lit. f) din Constituție, împreună cu art. 37 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 și art. 3 din Legea nr. 370/2004. Curtea a afirmat că atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea președintelui se exercită asupra întregului proces electoral și permite intervenția atunci când neregulile afectează legalitatea și corectitudinea scrutinului. Articolul 52, folosit în cazul Terheș, reglementa separat anularea la cerere pentru fraudă. [1] [19] [51]

Articolul 52 din Legea nr. 370/2004 detalia cine poate cere anularea, termenul și tipul de fraudă avut în vedere de această procedură. După declasificarea documentelor, CCR s-a autosesizat folosind atribuția generală prevăzută de art. 146 lit. f) din Constituție. Textul constituțional definea competența Curții, iar legislația oferea mai puține detalii despre pașii unei anulări pornite prin autosesizare pentru nereguli privind campania, promovarea digitală, egalitatea dintre candidați și finanțarea. [1] [19] [51]

Neregulile descrise de Curte afectaseră campania dinaintea primului tur și, în evaluarea CCR, chiar selecția celor doi candidați ajunși în finală. Repetarea numai a turului al doilea ar fi păstrat rezultatul primului tur pe care Curtea îl considera viciat. Reluarea alegerilor de la zero elimina efectul acelei selecții, dar însemna și anularea tuturor operațiunilor electorale desfășurate până atunci, inclusiv a voturilor deja exprimate în străinătate pentru turul al doilea. Hotărârea justifică această soluție prin constatarea că procesul fusese viciat „pe toată durata desfășurării lui și în toate etapele” și prin necesitatea restabilirii legalității și a încrederii în rezultat. Gravitatea deciziei era legată de imposibilitatea păstrării primului tur după ce chiar selecția finaliștilor fusese produsă într-o competiție viciată. [1]

Faptele cunoscute la 6 decembrie ofereau o bază serioasă pentru constatarea unor nereguli de promovare, finanțare și egalitate a competiției. **Hotărârea nr. 32** s-a autosesizat și a dispus cea mai amplă măsură posibilă, anularea întregului proces. Documentele declasificate susțineau existența neregulilor; justificarea reluării scrutinului de la zero depindea de baza legală folosită pentru autosesizare și de explicația oferită pentru necesitatea acestei măsuri. [39] [42] [1] [19] [51]

VIII. Comisia de la Veneția: standardele formulate după anulare

La 27 ianuarie 2025, Comisia de la Veneția a emis raportul urgent **CDL-AD(2025)003** privind condițiile și standardele aplicabile anulării rezultatelor electorale de către o curte constituțională; documentul a fost aprobat în sesiunea plenară din 14-15 martie 2025. Elaborat în contextul cazului românesc, raportul răspunde unei întrebări generale formulate de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei și analizează comparativ standardele aplicabile anulării rezultatelor electorale de către curți constituționale. [56]

Comisia admite că anularea poate deveni necesară în situații excepționale și că probe relevante pot apărea după validarea rezultatului. Pentru o asemenea intervenție cere condiții stricte: caracterul de ultimă soluție al anulării, existența unor nereguli capabile să influențeze rezultatul și o motivare care să indice probele și efectul lor. În cazul autosesizării, aceste cerințe se adaugă condițiilor privind baza legală și garanțiile procedurale. [56]

„În această privință, trebuie de asemenea observat că decizia de anulare a rezultatelor alegerilor ar trebui luată ca ultimă soluție. Orice încălcare a regulilor electorale ar trebui să poată fi contestată de îndată ce se produce. În special, problemele privind înscrierea alegătorilor, înregistrarea candidaților sau accesul la campanie ar trebui soluționate, iar asemenea contestații ar trebui decise înainte de începerea votării. Plângerile privind deficiențe ale proceselor din ziua alegerilor, referitoare la procedurile de vot sau la numărarea voturilor, ar trebui, atunci când este posibil, soluționate înainte de verificarea finală a rezultatelor alegerilor.” (Comisia de la Veneția, par. 35, traducere în limba română). [56]

În privința autosesizării, Comisia admite existența unei asemenea competențe în circumstanțe excepționale, cu o reglementare clară. Exigența este justificată de amploarea unei puteri care poate înlătura rezultatul exprimat de alegători după expirarea termenelor obișnuite de contestare. [56]

„Trebuie avut în vedere și faptul că instanțele, inclusiv curțile constituționale, se caracterizează prin faptul că reacționează la sesizări, nu stabilesc ele însele agenda; puterea lor este limitată de faptul că nu își pot alege cauzele. Această premisă ar fi inversată dacă curților constituționale li s-ar acorda dreptul de a acționa din oficiu și de a anula alegeri din proprie inițiativă, o putere enormă pentru care ar fi rezonabil să se ceară un temei legal clar. În opinia Comisiei de la Veneția, puterea curților constituționale de a invalida alegeri din oficiu, dacă există, ar trebui limitată la circumstanțe excepționale și reglementată clar, pentru a păstra încrederea alegătorilor în legitimitatea alegerilor.” (Comisia de la Veneția, par. 27, traducere în limba română). [56]

Comisia cere și garanții procedurale: o procedură echitabilă și obiectivă, o decizie suficient motivată și posibilitatea persoanelor afectate de a-și prezenta punctul de vedere și probele. În cazul autosesizării, candidaților afectați trebuie să li se asigure o formă de audiere sau consultare. [56]

„Procesul decizional privind rezultatele alegerilor trebuie să fie însoțit de garanții adecvate și suficiente care să asigure, în special, o procedură echitabilă și obiectivă și o decizie suficient motivată, bazată pe fapte clar stabilite care dovedesc nereguli atât de semnificative încât ar fi putut influența rezultatul alegerilor; părțile afectate trebuie să aibă posibilitatea de a-și prezenta punctul de vedere și probele, iar marja de apreciere a judecătorului în materie electorală trebuie ghidată și limitată de condiții stabilite prin lege; deciziile trebuie luate în termene rezonabile.” (Comisia de la Veneția, recomandarea D din par. 78, traducere în limba română). [56]

Pentru campaniile online și ingerințele digitale, Comisia cere identificarea precisă a încălcărilor și a probelor pe care se sprijină decizia. Informațiile clasificate pot servi drept context; decizia trebuie să indice încălcările și probele într-o formă care permite verificarea publică. În cazul românesc, o parte importantă a documentelor fusese declassificată la 4 decembrie; criteriile Comisiei pun accent și pe explicarea efectului neregulilor asupra rezultatului și pe posibilitatea candidaților afectați de a-și prezenta punctul de vedere. [56] [39] [42] [1]

„Dovedirea încălcărilor legii prin campanii desfășurate online și prin intermediul rețelelor sociale este deosebit de dificilă. Deciziile bine motivate și transparente în asemenea chestiuni sunt esențiale. În opinia Comisiei de la Veneția, asemenea decizii ar trebui să indice precis încălcările și probele și nu trebuie să se bazeze exclusiv pe informații clasificate, care pot fi folosite numai ca informații de context, deoarece o asemenea fundamentare nu ar garanta transparența și posibilitatea necesară de verificare.” (Comisia de la Veneția, par. 77, traducere în limba română). [56]

Raportul Comisiei a fost publicat ulterior și formulează reguli pentru viitor. În cazul românesc, între declassificarea din 4 decembrie și votul început în străinătate mai rămăseseră ore, nu timpul

necesar pentru identificarea sponsorilor, verificarea rețelelor și confruntarea datelor clasificate. Standardul audierii trebuia adaptat calendarului electoral; aplicarea lui nu putea echivala, retrospectiv, cu obligația de a lăsa procesul viciat să producă un rezultat. [\[56\]](#) [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[1\]](#)

IX. CEDO: decizia de inadmisibilitate în cauza Georgescu

La 6 martie 2025, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a soluționat în unanimitate cauza Călin Georgescu c. România, cererea nr. 37327/24, printr-o decizie definitivă de inadmisibilitate. Georgescu invocase art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, precum și art. 6, 10, 11 și 13. [\[57\]](#)

„În decizia sa pronunțată astăzi în cauza Călin Georgescu c. România (cererea nr. 37327/24), într-o formațiune de Comitet compusă din trei judecători, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a declarat, în unanimitate, cererea inadmisibilă. Această decizie este definitivă. Cauza privea anularea de către Curtea Constituțională a României a alegerilor prezidențiale din 2024 în care dl. Georgescu a fost candidat.” (CEDO, comunicatul din 6 martie 2025). [\[57\]](#)

Pentru art. 3 din Protocolul nr. 1, CEDO a analizat locul Președintelui în arhitectura constituțională românească. Parlamentul este autoritatea legislativă unică, iar puterile Președintelui în procesul legislativ sunt limitate și accesorii puterii legislative a Parlamentului. Curtea a declarat acest capăt de cerere incompatibil cu dispozițiile Convenției aplicabile alegerii corpului legislativ. [\[57\]](#)

„Curtea a constatat, în special, că, dată fiind structura constituțională a României, nu există niciun indiciu că atribuțiile Președintelui României sunt de natură să facă din acesta o parte a «corpului legislativ» al statului pârât, în înțelesul articolului 3 al Protocolului nr. 1 la Convenție, «corp legislativ» cu privire la care este garantat dreptul la alegeri libere. Prin urmare, Curtea a respins capătul de cerere formulat în această privință. Curtea a judecat de asemenea că România nu are de ce să răspundă cu privire la capetele de cerere formulate în temeiul articolelor 6, 10, 11 și 13.” (CEDO, comunicatul din 6 martie 2025). [\[57\]](#)

Celelalte capete au fost soluționate prin regulile de admisibilitate ale Convenției: art. 6 nu era aplicabil dreptului politic de a candida, art. 13 nu se sprijinea pe o pretenție întemeiată, iar susținerile formulate în temeiul art. 10 și 11 privind o ingerință politică au fost declarate vădit neîntemeiate. Sfera deciziei CEDO este cea a admisibilității plângerilor formulate în baza Convenției. [\[57\]](#)

„Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu a judecat caracterul echitabil al alegerilor sau decizia de anulare. Curtea nici nu a fost de acord, nici nu a fost în dezacord cu decizia Curții Constituționale. Curtea a examinat toate argumentele domnului Georgescu. El s-a plâns, în temeiul articolelor 6 și 13, că nu a beneficiat de un proces echitabil. Cauza sa nu privea însă un proces, astfel că această plângere a fost inadmisibilă, deoarece nu era relevantă pentru situația de fapt. În privința argumentelor întemeiate pe articolele 10 și 11, domnul Georgescu nu a prezentat argumente factuale și juridice în sprijinul plângerilor sale și, prin urmare, nu a oferit Curții elemente pe care aceasta să le poată examina.” (CEDO, Q&A privind decizia Călin Georgescu c. România, 7 martie 2025, traducere în limba română). [\[57\]](#)

Concluzie

Între 24 noiembrie și 6 decembrie, explicația instituțională a rezultatului primului tur a fost construită abia după ce rezultatul a devenit cunoscut. Semnalele primite de președinte au dus la verificări aprofundate și la convocarea CSAT; cele cinci documente prezentate Consiliului au descris promovarea coordonată, campania cu influenceri, finanțarea incompatibilă cu declarația de 0 lei, presiunea cibernetică și amenințarea hibridă rusă, în timp ce STS a exclus compromiterea sistemelor tehnice pe care le administra. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#) [\[43\]](#) [\[44\]](#)

La 2 decembrie, CCR a soluționat o problemă distinctă: contestația privind fraudarea votării și stabilirea rezultatului. Renumărarea a infirmat ipoteza că neregulile reclamate modificaseră ordinea candidaților, iar primul tur a fost validat. La 4 decembrie, declasificarea a făcut publică baza documentară a unei alte probleme, aceea a integrității campaniei și a formării voinței electorale. [\[50\]](#) [\[38\]](#) [\[6\]](#)

La 6 decembrie, Curtea a transformat constatările din notele declasificate în concluzii constituționale privind libertatea votului, egalitatea de șanse, transparența campaniei și finanțarea și a anulat întregul proces electoral. Baza factuală publică pentru nereguli grave era substanțială și suficientă pentru constatarea vicierii procesului. Documentele publice de atunci nu dezvăluiau încă traseul complet al comenzii externe, legăturile exacte dintre toate componentele și traseul integral al banilor. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#) [\[1\]](#)

Instituțional, după validarea primului tur și începerea turului al doilea, CCR era singura autoritate care putea opri printr-o hotărâre procesul prezidențial. Hotărârea nr. 32 s-a autosesizat și a dispus reluarea întregului proces, în condițiile unei legislații care detalia mai precis anularea la cerere în cazul fraudei prevăzute de art. 52. Comisia de la Veneția a formulat ulterior standarde privind claritatea bazei legale, explicarea efectului neregulilor asupra rezultatului și garanțiile procedurale, iar CEDO s-a pronunțat asupra admisibilității plângerilor lui Georgescu. [\[1\]](#) [\[19\]](#) [\[51\]](#) [\[56\]](#) [\[57\]](#)

Documentele și anchetele devenite publice după 6 decembrie 2024 pot confirma, completa sau limita evaluările făcute atunci. Aceste probe au relevanță retrospectivă: ele descriu ceea ce s-a aflat ulterior și se disting de informațiile disponibile Curții la momentul anulării.

PARTEA A III-A

Probele ulterioare: amplificarea, finanțarea și implicarea Rusiei

I. Amplificarea și finanțarea campaniei

Datele publicate după anularea alegerilor au arătat că promovarea electorală din jurul lui Călin Georgescu fusese susținută prin mai multe mecanisme care funcționau simultan: conturi neautentice, servicii comerciale de creștere artificială a interacțiunilor, influenceri plătiți și fluxuri financiare cu mult peste ceea ce figura în contabilitatea oficială a candidatului.

Raportarea ulterioară a TikTok a oferit o imagine mai detaliată decât informațiile disponibile în decembrie 2024. Platforma a identificat o rețea de 27.217 conturi, operată printr-un furnizor de interacțiuni false, care promova AUR și, într-o măsură mai redusă, pe Călin Georgescu prin publicarea masivă de comentarii. Rețeaua acumulase 70.892 de urmăritori ai conturilor sale înainte de eliminare. Nu s-a stabilit public dacă această structură și rețeaua de aproximativ 25.000 de conturi descrisă de SRI în documentele declasificate erau legate și în ce măsură se suprapuneau. [27]

„Evaluăm că această rețea a fost operată prin intermediul unui furnizor de interacțiuni false și a vizat o audiență din România. Persoanele din spatele rețelei au folosit conturi neautentice pentru a promova partidul politic AUR și, într-o măsură mai redusă, candidatul independent Călin Georgescu, într-o încercare de a manipula discursul electoral din România. Campania s-a bazat pe publicarea de comentarii, nu de videoclipuri.” (TikTok, raportul Codului de bune practici privind dezinformarea, iulie-decembrie 2024, p. 95, traducere în limba română). [27]

TikTok a separat această structură de alte operațiuni identificate în jurul alegerilor românești. O rețea de 78 de conturi, operată din România, amplifică mesaje favorabile lui Georgescu și ajunsese la 1.781 de urmăritori. Platforma a identificat separat 12 conturi care promovau mesaje favorabile lui **Mircea Geoană** și 21 de conturi care îl promovau pe **Nicolae Ciucă** și **PNL**. [27]

„În noiembrie 2024, TikTok a eliminat o rețea de 78 de conturi operată din România, care încerca să promoveze candidatul Călin Georgescu, și o rețea de 12 conturi care încerca să amplifice, în limba română, narațiuni favorabile candidatului independent Mircea Geoană. În decembrie 2024, platforma a eliminat o rețea de 27.217 conturi operată printr-un furnizor de interacțiuni false, care încerca să promoveze partidul AUR și, într-o măsură mai redusă, candidatul independent Călin Georgescu prin publicarea de comentarii la scară mare.” (TikTok, raportul Codului de bune practici privind dezinformarea, traducere în limba română). [27]

Pentru rețeaua de 27.217 de conturi, TikTok a identificat folosirea unui furnizor de interacțiuni false, dar identitatea și localizarea persoanei sau persoanelor aflate în spatele activității au rămas necunoscute platformei. [27]

În același timp, diferența dintre amploarea promovării și finanțarea electorală declarată devenise și mai evidentă. Controlul Autorității Electorale Permanente, finalizat la 5 martie 2025, a consemnat pentru campania lui Georgescu contribuții electorale de 0 lei și cheltuieli de 591,86 lei. AEP a aplicat cinci amenzi, în valoare totală de 200.000 de lei, și un avertisment pentru încălcări ale legislației privind finanțarea activității politice și a campaniilor electorale. [58]

Ancheta penală privind Bogdan Peșchir a extins considerabil dimensiunea sumelor urmărite. În decembrie 2024, nota SRI consemnase informația transmisă autorităților de TikTok privind plăți de aproximativ 381.000 de dolari către conturi implicate în promovarea lui Georgescu. În martie 2025,

procurorii au pus în mișcare acțiunea penală împotriva lui Peșchir pentru 265 de acte de corupere a alegătorilor și au susținut că, între 28 martie 2024 și 31 ianuarie 2025, acesta ar fi oferit 879.521 dolari sub formă de cadouri pe TikTok, precum și 302.547 lei și 17.859 dolari prin Revolut către 265 de persoane. [\[39\]](#) [\[59\]](#)

„Din cercetările efectuate până în prezent a rezultat faptul că, în perioada 28.03.2024-31.01.2025, inculpatul a oferit suma de 879.521 USD, sub formă de gift-uri pe aplicația TikTok, și sumele de 302.547 de lei și 17.859 USD, prin transferuri efectuate prin aplicația Revolut, către 265 de persoane, în scopul determinării acestora să voteze un anumit candidat la alegerile prezidențiale organizate în anul 2024.” (Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, comunicat relatat de AGERPRES). [\[59\]](#)

Cei 381.000 de dolari și sumele urmărite ulterior de procurori provin din momente și seturi de date diferite. Prima valoare era cunoscută înaintea anulării, pe baza informațiilor comunicate de TikTok; ancheta penală a acoperit ulterior un interval mai lung și mai multe forme de transfer. Resursele financiare care fuseseră folosite pentru promovarea online a lui Georgescu s-au dovedit astfel mult mai mari decât cele cunoscute public la 6 decembrie. [\[39\]](#) [\[59\]](#)

Peșchir a fost eliberat din arest preventiv de Tribunalul București la 25 aprilie 2025 și plasat sub control judiciar. [\[119\]](#) Dosarul se judecă la Tribunalul Brașov, unde cererea sa de strămutare a cauzei a fost respinsă de Curtea de Apel în noiembrie 2025. [\[120\]](#) O relatare Bloomberg Businessweek din februarie 2026 descria dosarul ca fiind încă deschis, fără trimitere în judecată; Peșchir neagă orice legătură cu finanțare externă sau cu Rusia. [\[121\]](#)

Kensington, PNL și campania care a ajuns să-l promoveze pe Georgescu

În noiembrie 2024 a apărut însă un mecanism diferit: o campanie plătită de PNL **prin Kensington Communication** și derulată prin FameUp a ajuns să îl promoveze pe TikTok pe Călin Georgescu, deși candidatul liberal la Președinție era Nicolae Ciucă. Aproximativ 130 de influenceri fuseseră cooptați prin FameUp, iar campania #EchilibrușiVerticalitate a acumulat aproximativ 2,4 milioane de vizualizări. Investigația Snoop, pornită de la verificările ANAF, a stabilit că finanțarea provenea de la PNL. [\[60\]](#)

Kensington era agenția de consultanță angajată de PNL și se afla de mai mulți ani în aparatul de comunicare al partidului. În 2023 promise de la liberali aproximativ 2,8 milioane de lei, iar în 2024 lucra pentru campania prezidențială a lui **Nicolae Ciucă**. Rareș Bogdan avea să spună ulterior despre Kensington: „Ei au lucrat ultimii trei ani cu noi”, precizând că secretarul general, șeful de campanie, candidatul și stafful PNL colaboraseră cu agenția. [\[61\]](#)

Răzvan Săndulescu și **Cătălin Dumitru**, cei care conduc Kensington, aveau o experiență politică mult mai veche. Firma condusesese comunicarea campaniei cu care **Nicușor Dan** câștigase Primăria Capitalei în 2020, iar Dumitru devenise ulterior consilier onorific al primarului. În 2024, Kensington se afla în dispozitivul electoral al PNL, iar colaborarea dintre PNL, Kensington și FameUp fusese folosită și pentru promovarea pe TikTok a cărții lui Nicolae Ciucă. [\[63\]](#)

În documentele financiare făcute publice apar trei plăți efectuate de Kensington către **FameUp**, de 243.877 lei, 130.639 lei și 121.863 lei, efectuate în septembrie și octombrie. La 6 noiembrie, PNL a plătit către Kensington 1.017.098 lei. După verificările ANAF, **Snoop** a relatat că acțiunea #EchilibrușiVerticalitate fusese plătită din banii PNL. [\[60\]](#)

Campania finanțată de partidul care îl avea candidat pe **Nicolae Ciucă** ajunsese astfel să producă promovare pentru un alt candidat. Kensington a susținut că proiectul său fusese conceput pentru

combaterea extremismului și promovarea valorilor proeuropene, iar hashtagul transmis către FameUp fusese #echilibrusiseriozitate. Potrivit firmei, forma campaniei a fost modificată în FameUp, fără implicarea Kensington și fără ca agenția să știe dacă schimbarea fusese cerută de PNL. [60]

„Kensington Communication a realizat, la comanda Partidului Național Liberal, o serie de brief-uri, destinate unor campanii de conștientizare a opiniei publice, în acord cu valorile partidului și în nici într-un caz în acord cu liniile de comunicare ale altei formațiuni ori candidat. [...] Referitor la brief-ul care face obiectul întrebărilor Snoop: forma generată de Kensington Communication a suportat unele modificări, care nu aparțin echipei noastre și nici nu avem cunoștință să fi fost solicitate de către reprezentanți ai partidului. Astfel, hashtag-ul ales de compania noastră a fost #echilibrusiseriozitate, acesta fiind schimbat în platforma FameUp, fără implicarea noastră, în #echilibrusiverticalitate. Nu cunoaștem dacă și în ce fel ar fi fost folosit și exploatat politic acest hashtag, întrucât rolul nostru a fost strict acela de a genera idei de brief-uri conform cu solicitările clientului nostru, în acest caz, PNL.” (Kensington Communication, răspuns public privind campania PNL-FameUp). [60]

La 21 decembrie 2024, Kensington a anunțat public că va depune o plângere penală pentru cercetarea presupusei „deturnări, atacări cu boți și/sau clonări” a campaniei. În aprilie 2025, Cătălin Dumitru a declarat pentru **Context.ro** că agenția depusese plângerea. Dincolo de declarațiile firmei, nu există însă informații publice despre demers: până la 22 august 2026 nu erau publice nici numărul de înregistrare sau de dosar, nici parchetul sesizat, persoanele vizate, actele procedurale efectuate ori o eventuală soluție. Autorul presupusei deturnări nu fusese identificat public. [60] [63]

Clarificarea publică trebuie să arate dacă plângerea a fost înregistrată, cine a modificat brief-ul și hashtagul în FameUp, cine controla mesajele și monitoriza publicarea lor și când a aflat PNL că proiectul finanțat de partid îl favoriza pe Georgescu.

Ambele părți aveau motive directe să lămurească episodul. [60]

În ianuarie 2025, noul președinte al PNL, Ilie Bolojan, întrebat de Snoop cine comandase campania, a spus că nu poate răspunde și i-a îndrumat pe jurnaliști către colegii care gestionaseră operațiunea. Bolojan a calificat deturnarea unei campanii drept „ilegală și anormală”. **Rareș Bogdan** avea să ofere ulterior mai multe detalii despre circuitul decizional, dar nici conducerea PNL nu a prezentat până în august 2026 o explicație publică privind cine modificase campania finanțată de partid și cum ajunsese aceasta să-l favorizeze pe Georgescu. [61]

Declarațiile lui **Rareș Bogdan** adaugă date despre circuitul decizional. Mai mulți lideri PNL au afirmat pentru Snoop, sub protecția anonimatului, că ideea folosirii FameUp îi aparținuse lui **Rareș Bogdan**. El a confirmat că recomandase partidului să lucreze cu platforma, că se întâlnise cu reprezentanții ei și că FameUp fusese folosită în campaniile PNL. Întrebat cine monitoriza campania liberalilor pe TikTok, răspunsul său a fost: „**Kensington**.” Despre agenție a mai spus că avusese „mână liberă” pe această componentă. [61]

„- Dar cine a monitorizat campania PNL de pe TikTok?- Kensington.[...]- Și Kensington nu trebuia să vă dea raportul?- Cineva trebuia să ne spună, puteau să vină să-mi spună: «Rareș, aveți grijă, că pe campania dusă pe #echilibrușiseriozitate, pe anti-extremism s-a urcat altcineva». Dar noi ne uitam la Simion, nu la Georgescu - nu era un potențial pericol pentru locurile din finală.” (Rareș Bogdan, interviu Snoop). [61]

Snoop l-a întrebat apoi dacă Kensington ar fi trebuit să avertizeze partidul că peste campania PNL se suprapusese promovarea altui candidat. **Rareș Bogdan** a răspuns: „Dar noi ne uitam la Simion, nu la Georgescu”, explicând că Georgescu nu era perceput atunci drept un pericol pentru intrarea în finală. [61]

George Simion era candidatul pe care PNL îl considera un obstacol direct pentru intrarea lui Nicolae Ciucă în turul al doilea. Cu trei zile înainte de vot, Ciucă însuși l-a descris pe Georgescu drept „singurul candidat suveranist care-l amenința direct pe Simion” și a afirmat că eliminarea materialelor electorale ale lui Georgescu îi servea candidatului AUR. În aceeași intervenție, liderul liberal susținea că PSD urmărea o finală Ciolacu-Simion și se prezenta drept candidatul capabil să împiedice această configurație. [62]

„PSD îl mai ajută o dată pe Simion, de data asta prin BEC. [...] Au eliminat materialele electorale ale singurului candidat suveranist care-l amenința direct pe Simion, Călin Georgescu. [...] Îndepărtarea materialelor lui Georgescu va servi doar lui Simion.” (Nicolae Ciucă, declarație publică din 21 noiembrie 2024, relatată de News.ro). [62]

În aceste condiții, întrebarea depășește schimbarea unui hashtag: promovarea lui Călin Georgescu a rezultat exclusiv din deturnarea descrisă de Kensington sau amplificarea unui candidat care îl amenința electoral pe George Simion putea servi și strategiei PNL, prin creșterea șanselor lui Nicolae Ciucă de a ajunge în turul al doilea? [60] [61] [62]

Logica electorală exista chiar în discursul public al conducerii liberale înaintea votului. PNL îl identifica pe Simion drept adversarul care trebuia împiedicat să intre în finală, iar propriul candidat afirma că Georgescu îi atrăgea o parte din electorat. Rareș Bogdan a confirmat ulterior că liberalii îl urmăreau pe Simion, în timp ce Kensington monitoriza campania TikTok. Existența unei decizii politice de a-l amplifica deliberat pe Georgescu nu a fost stabilită public. Identificarea celui care a modificat campania Kensington și a scopului acelei intervenții este, tocmai de aceea, esențială pentru lămurirea episodului. [61] [62]

Relația dintre PNL și Kensington a continuat după scandalul din decembrie 2024 și după anunțarea presupusei plângeri penale. În primăvara lui 2025, Kensington lucra din nou într-o campanie prezidențială susținută de PNL, de această dată pentru **Crin Antonescu**. Continuitatea colaborării este cu atât mai relevantă cu cât presupusa deturnare din 2024, în legătură cu care Kensington afirmase că sesizase procurorii, rămânea fără o explicație publică verificabilă. [63]

Pe platforma FameUp apăreau și două denumiri care trebuie păstrate separat de relația PNL-Kensington: **Fundament Campaign** și **Progresia Campaign**. **HotNews** le identificase în ofertele pentru influenceri, iar VIGINUM le-a menționat ulterior în analiza campaniei. Identitatea juridică a entităților care controlau aceste conturi a rămas neidentificată, iar beneficiarii lor reali nu au fost stabiliți în sursele publice. [64]

„Prezentul raport oferă informații cu privire la manipularea informațiilor care au vizat alegerile prezidențiale din România din 2024, ale căror rezultate din primul tur au fost anulate, în ziua de 6 decembrie, de Curtea Constituțională a României. Mai precis, raportul analizează modul de operare observat pe platforma TikTok, menit să promoveze în mod artificial anumite conținuturi, precum și manipularea unor influenceri. [...] Descrierea manipulării observate pe TikTok în România se bazează în principal pe analize efectuate de părți terțe și accesibile din surse deschise. [...] Acest raport include, de asemenea, informații tehnice suplimentare rezultate din investigațiile VIGINUM asupra entităților care au contactat influenceri pe căi netransparente.” (VIGINUM, raportul public privind alegerile prezidențiale din România, versiunea în limba română). [64]

FameUp apare astfel în două situații diferite. În relația cu PNL și Kensington există un contractant politic și plăți identificabile. În cazul Progresia Campaign și Fundament Campaign, cei care controlau conturile au rămas necunoscuți public. Datele disponibile până în august 2026 nu stabilesc o identitate comună între aceste două componente. [64]

Probele apărute după anulare au schimbat considerabil dimensiunea cunoscută a mecanismului de promovare. Campania înregistrată oficial cu cheltuieli de numai 591,86 lei coexistase cu plăți de

sute de mii de dolari, servicii comerciale de interacțiuni fabricate, influenceri remunerați și o campanie finanțată din fondurile PNL care ajunsesse să îl favorizeze pe Georgescu. La 6 decembrie existau deja fragmente importante ale acestei construcții. Documentele și anchetele din 2025 și 2026 au arătat amploarea reală a mecanismului care produsese ascensiunea candidatului. [27] [58] [59] [60] [61] [64]

II. Infrastructura de propagandă și influență

Documentele devenite publice după anularea scrutinului au arătat mult mai precis modul în care infrastructurile de influență active în România au fost folosite în perioada electorală iar unele dintre ele au ajuns să promoveze candidatura lui Călin Georgescu. Analiza făcută publică în octombrie 2025 descrie peste 2.000 de pagini Facebook care acumulasera audiențe în jurul unor teme aparent apolitice, de la religie și spiritualitate la medicină alternativă, nostalgie, tradiții sau rețete. Unele dintre aceste comunități, construite în 2023 și 2024, au fost activate înaintea scrutinului pentru distribuirea de conținut politic favorabil lui Georgescu. [66]

„La nivelul României a fost identificată o rețea amplă de site-uri de tip Doppelgänger care imitau imaginea site-urilor oficiale ale unor instituții publice și de presă mainstream pentru a induce în eroare populația. [...] Întreaga infrastructură era susținută prin intermediul a peste 2.000 de pagini de Facebook care distribuiau elemente de conținut generat de inteligența artificială, scopul acestora fiind de microtargetare a audiențelor vulnerabile și expunerea acestora la narrative malițioase. Aceste pagini de Facebook redirecționau traficul către site-uri autohtone de tip click-bait [...], iar utilizatorul era redirecționat către site-uri de tip Doppelgänger, unde regăsea respectiva știre și altele asemănătoare, care prezentau credibilitate sporită, întrucât păreau să provină de pe un site oficial.” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, documentul prezentat la Copenhaga, pp. 13-14). [66]

Mecanismul exploata audiențe formate în timp și încrederea câștigată prin conținut fără aparență electorală. Pagini precum „Amintiri Frumoase”, „Frumusețile României”, „Mormântul părintelui Arsenie Boca” sau „Pagina iubitorilor de Dumnezeu” trimiteau utilizatorii către site-uri precum stiri.ro, secretele.com ori romaniaculturala.eu și, mai departe, către materiale politice și copii ale unor publicații sau instituții cunoscute. În apropierea alegerilor, traseul construit pentru conținut religios, identitar, nostalgic ori medical putea conduce același public către mesaje favorabile candidatului. [66]

Există și indicii că această construcție a audiențelor a fost precedată de o analiză sistematică a sensibilităților publicului românesc. Documentația instituțională consemnează că MGID testa încă din 2019 preferințele de conținut ale utilizatorilor din România, inclusiv diferențiat regional. Publicul era cel mai receptiv la mesajele identitar-nostalgice, teoriile conspirației și temele religioase. Tocmai aceste teme aveau să devină nucleul comunităților online folosite ulterior pentru distribuirea mesajului politic. [66]

„În urma procesului de targetare, au fost identificate 4 tipuri de narrative la care segmente largi din populație se dovedeau receptive și care [...] vor fi folosite începând cu anul 2022, de infrastructura online implicată în atacurile hibride, în scopul segmentării populației românești și creării unor curente de opinie ulterior exploatabile în momente-cheie, cum au fost alegerile prezidențiale din toamna anului 2024: identitar-nostalgic; conspiraționist; religie/spiritualitate; medicină alternativă.” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, p. 10). [66]

Circulația conținutului era susținută de o infrastructură comercială de publicitate. În acest ecosistem apar **ADSKEEPER**, **MGID**, **ADNOW** și **GEOZO**, descrise de documentația românească ca având „legături certe în Federația Rusă”. Sunt prezentate conexiuni corporative,

administratori și personal cu legături în Rusia, structuri offshore și relații între societăți care duc către mediul economic rusesc. În cazul AdNow, asemenea conexiuni fuseseră investigate internațional cu ani înaintea scrutinului românesc; infrastructura companiei apăruse în campanii de influență desfășurate prin intermediul influencerilor și al publicității mascate. [66]

„Pe parcursul investigațiilor au fost identificate companii cu legături certe în Federația Rusă, care atât anterior, cât și în perioada premergătoare scrutinelor electorale din 2024 au derulat activități informaționale, prin dezvoltarea și susținerea unor sisteme informatice complexe - site-uri create pentru distribuirea de conținut malițios, pagini de social media care prezintă Comportament Neautentic Coordonat și utilizează inteligența artificială (AI), reclame de tip native ads, rețea de influenceri - care au targetat în mod coordonat populația României. În concret, în cadrul acestui ecosistem a fost identificată o rețea amplă de site-uri al căror trafic este determinat de reclame promovate de 4 companii, cu legături certe în Federația Rusă - ADSKEEPER, MGID, ADNOW și GEOZO.” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, pp. 7-8). [66]

După primul tur, activitatea infrastructurii proruse orientată spre România se concentra vizibil asupra câștigătorului scrutinului. Între 25 noiembrie și 6 decembrie 2024, ecosistemul Pravda a distribuit aproximativ 230 de materiale despre alegerile românești și despre Călin Georgescu. Candidatul era integrat în retorica naționalistă și antisistem promovată de rețea. [66]

Legătura devine concretă într-un material intitulat „**România Mare**”, care a circulat prin **Pravda Moldova** după ce fusese preluat de pe canalul **Telegram** @new_militarycolumnist, un canal din infosfera rusă cu aproximativ 200.000 de urmăritori. Materialul conținea un cod QR care trimitea direct la calingeorgescupresedinte.ro, site-ul electoral al lui Georgescu. Infrastructura prorusă ajunsese astfel să distribuie direct adresa folosită pentru promovarea candidaturii sale. [66]

„În perioada premergătoare scrutinului prezidențial, activitatea în cadrul site-urilor Pravda s-a intensificat, în perioada 25.11-06.12.2024 fiind publicate aproximativ 230 de articole ce au vizat atât subiectul privind rezultatul alegerilor din România, cât și pe candidatul independent. [...] În cadrul pliantului a fost regăsit un cod QR ce făcea trimitere spre site-ul www.calingeorgescupresedinte.ro, prin care era promovat programul electoral și transmise îndemnuri de susținere a candidaturii acestuia. Pliantul prezentat a fost inițial postat pe canalul de Telegram «@new_militarycolumnist», identificat în infosfera rusă, utilizat cu scopul diseminării de mesaje malițioase de manipulare/dezinformare, cu aproximativ 200 de mii de urmăritori.” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, pp. 20-21). [66]

O infrastructură paralelă, de origine internă, funcționa pe Facebook, site-uri web, Google și TikTok. **CheckFirst** a identificat 24 de pagini **Facebook** prezentate drept publicații, site-uri informative sau de divertisment, cu peste 935.000 de urmăritori. Între 1 august și 5 decembrie 2024, acestea au rulat 3.640 de reclame politice. Ecosistemul fusese construit în principal în jurul AUR și al lui George Simion, dar în apropierea scrutinului și mai ales după primul tur a început să îl promoveze și pe Georgescu, în timp ce Elena Lasconi era atacată intens. [65]

Aceleași materiale și formule circulau uneori simultan pe **Facebook** și **TikTok**, iar anumite reclame Facebook păstrau inclusiv șiruri de hashtaguri specifice TikTok. Cercetarea tehnică a asociat o parte importantă a acestei infrastructuri cu **DGI Multimedia Design**, companie care lucrase anterior pentru AUR și care apare în construirea site-urilor, în publicitatea politică și în distribuția conținutului între platforme. Relația comercială DGI-AUR era documentată încă din campania electorală din 2020. [65]

Cele două ecosisteme au origini diferite. Rețeaua asociată AUR și DGI are o componentă românească identificabilă, în timp ce Pravda, infrastructurile publicitare și celelalte elemente analizate în documentația ulterioară duc către Rusia. Ele se întâlnesc însă în același spațiu electoral

și, după 24 noiembrie, în promovarea aceluiși candidat. Situația depășea explicația unei simple viralizări pe TikTok în ultimele săptămâni: promovarea lui Georgescu circula prin mai multe ecosisteme, unele construite cu ani înaintea și capabile să transfere audiențe între site-uri, Facebook, TikTok, Telegram și alte platforme. [65] [66]

Probele ulterioare leagă infrastructuri cunoscute anterior separat. Comunitățile formate în jurul religiei, medicinei alternative sau nostalgiei, publicitatea nativă, paginile și site-urile deghizate în surse informative, rețelele sociale și canalele proruse puteau funcționa împreună ca trasee de distribuție. Georgescu apare în acest sistem atât prin promovarea electorală propriu-zisă, cât și prin integrarea numelui, mesajelor și chiar a site-ului său de campanie în circuite de propagandă construite anterior. [66]

„În contextul premergător scrutinului electoral din 2024, această infrastructură a fost activată și se remarcă o schimbare a tematicii cu narrative de susținere a candidatului independent Călin Georgescu. Conex, activitățile de microtargetare au vizat și postarea de materiale video în cadrul rețelelor de socializare - TikTok, Facebook, YouTube - cu scopul de a testa și verifica predispoziția publicului la diferite variații ale temelor legate de candidatului independent. Activitatea a fost coordonată de pe Telegram [...]. Din analiza conținutului postat în cadrul canalului a rezultat că membrii acestuia au primit instrucțiuni clare referitoare la campania de viralizare [...], inclusiv materiale îndrumătoare, tutoriale, instrucțiuni pentru evitarea restricțiilor platformelor, sondaje de opinie/exit-polluri fabricate și informări referitoare la momente oportune de viralizare a conținutului.” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, pp. 17-19). [66]

În octombrie 2025, evaluarea instituțională românească a formulat concluzia cea mai amplă asupra originii acestui ansamblu de infrastructuri: complexitatea acțiunilor, diversitatea resurselor și caracterul lor disimulat „*relevă implicarea unei ample infrastructuri de dezinformare coordonate din Federația Rusă*”. Documentul arată că infrastructura fusese dezvoltată începând din 2022 pentru cultivarea sentimentelor antisistem și că, în 2024, a fost folosită pentru promovarea unor idei compatibile cu discursul anti-UE și anti-NATO al lui Călin Georgescu și cu obiectivele strategice ale Federației Ruse. [66]

„Complexitatea atacurilor, multitudinea și diversitatea resurselor utilizate, caracterul disimulat al tacticilor/tehnicilor utilizate, demersurile complexe de menținere a acțiunilor sub limita de atribuire, precum și anvergura regională a campaniei relevă implicarea unei ample infrastructuri de dezinformare coordonate din Federația Rusă. [...] Astfel, această infrastructură informațională a fost creată și activată încă din 2022 pentru promovarea unor mesaje subliminale la nivelul spațiului informațional autohton, pentru cultivarea unor sentimente anti-sistem la nivelul audiențelor vizate. În contextul alegerilor din 2024, această infrastructură a fost utilizată pentru influențarea mentalului colectiv în vederea dezvoltării unor idei care să corespundă discursului candidatului anti-european și anti-NATO, aceste manifestări asigurând satisfacerea unor obiective strategice ale Federației Ruse.” (Concluziile „Analizei privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, pp. 24-25). [66]

Probele apărute după anulare adaugă astfel o dimensiune care lipsea din documentele publice de la 6 decembrie: legătura dintre promovarea candidatului și infrastructuri de propagandă și publicitate conectate la Federația Rusă, active în România înaintea scrutinului și folosite efectiv în perioada electorală. Identitatea comanditarului fiecărei componente și relațiile de comandă dintre toate aceste infrastructuri au rămas doar parțial elucidate public. Concluzia formulată ulterior de autoritățile române privind implicarea Federației Ruse privește însă ansamblul operațiunii de influență, pe care analiza din 2025 îl descrie explicit ca fiind coordonat din Federația Rusă. [66]

III. Toate drumurile duc la Moscova

La 6 decembrie 2024, documentele aflate în spațiul public descriau două componente care încă apăreau separat. SIE identifica Federația Rusă drept principalul actor ostil, descria România ca țintă prioritară a acțiunilor Moscovei și inventaria metode deja folosite în alte state: propagandă, dezinformare, operațiuni cibernetice, folosirea intermediarilor locali și sprijinirea candidaților proruși, eurosceptici, antisistem sau naționaliști. iar SRI descria mecanismul concret prin care candidatura lui Călin Georgescu fusese amplificată în România: rețele coordonate, activarea conturilor, Telegram, influenceri și finanțări netransparente. Forma publică a documentelor nu lega încă printr-un traseu complet aceste două componente. [45] [39]

La douăsprezece zile după anularea scrutinului, Klaus Iohannis a spus explicit cine era, în evaluarea serviciilor românești, actorul din spatele acțiunilor. Întrebat la Bruxelles de ce ambasadorul Federației Ruse nu fusese convocat și pe ce se întemeia această concluzie, președintele a explicat mai întâi dificultatea stabilirii autorului în cazul operațiunilor cibernetice și necesitatea unor „dovezi concrete și dovezi indubitabile” pentru o acuzație diplomatică formală. A invocat apoi amplexarea și simultaneitatea acțiunilor, pe care le considera incompatibile cu capacitățile unui individ, ale unui grup sau ale unui partid. [67]

„Aceste acțiuni multiple nu pot fi executate de actori individuali sau de un grup sau de un partid. Ele au o astfel de amplexare și complexitate că numai actori statali pot face așa ceva. În zona de servicii, aceste modele de comportament se cunosc foarte bine și se știe cine acționează în acest fel. Iar aici a fost Rusia.” (Klaus Iohannis, Bruxelles, 18 decembrie 2024). [67]

Declarația lui Iohannis fixa public concluzia serviciilor, dar rămânea o diferență între această evaluare și demonstrarea publică a legăturilor concrete dintre Rusia și fiecare componentă a promovării lui Georgescu. Nicușor Dan avea să formuleze explicit această rezervă, câteva săptămâni mai târziu, chiar de Nicușor Dan. [67]

La 3 februarie 2025, înainte de a deveni președinte, Nicușor Dan considera insuficiente explicațiile oferite până atunci și separa ceea ce era plauzibil de ceea ce fusese demonstrat public: [3]

„Suntem în dezacord cu domnul Iohannis. Explicațiile nu sunt suficiente la momentul acesta. A fost o campanie pe care specialiștii o evaluează la milioane de euro. Nu știm cine, cui a plătit acele milioane sau poate zeci de milioane de euro. S-a spus de influența unui actor străin și după aceea s-a spus: «Rusia». Înclin să cred că este așa, dar nu avem dovezile concrete pentru asta.” (Nicușor Dan, 3 februarie 2025). [3]

Rezerva avea o bază reală în informațiile publice de la acel moment. Documentele declassificate descriau amenințarea rusă și, separat, mecanismele de promovare și finanțare ale campaniei, însă comanditarul final al întregului mecanism rămânea neidentificat public. [45] [39]

Raportul VIGINUM publicat în februarie 2025 a adus o analiză tehnică detaliată asupra manipulării algoritmului TikTok, recrutării influencerilor și infrastructurilor folosite în campanie. Serviciul francez și-a delimitat însă explicit concluziile, precizând că analiza sa „nu caracterizează în niciun caz o ingerință digitală străină”. La acel stadiu, VIGINUM nu identificase nici comanditarul campaniei pro-Georgescu, nici rolul complet al **FA Agency** și al structurilor conectate tehnic cu **Gambling Media Group** și **Zlodei**. [64]

„Alegerile prezidențiale din România din noiembrie 2024, primele alegeri democratice majore din Europa ale căror rezultate au fost anulate din cauza suspiciunilor de ingerință străină, marchează un punct de referință în conștientizarea impactului manipulării informațiilor pe rețelele sociale. În timp ce alegerile din Georgia și Republica Moldova de la sfârșitul anului 2024 făcuseră deja obiectul unor acțiuni hibride, alegerile prezidențiale din România par să fi fost ținta unei campanii

digitale mai sofisticate, axată pe manipularea algoritmului unei platforme deosebit de populare în România, TikTok, și implicând ecosisteme prepoziționate precum și recrutarea de influenceri.” (VIGINUM, concluziile raportului public, versiunea în limba română). [64]

VIGINUM confirma mecanismul de manipulare și coordonare, iar concluzia privind implicarea Rusiei trebuia susținută prin alte probe. În lunile următoare au devenit vizibile aceste conexiuni: infrastructura Pravda/Portal Kombat, serverele și operatorii legați de Rusia, sistemele de publicitate **ADSKEEPER, MGID, ADNOW și GEOZO**, rețelele de site-uri și pagini Facebook și propagarea prin Telegram. Documentul românesc prezentat ulterior la Copenhaga descrie pentru cele patru companii de publicitate „legături certe în Federația Rusă”, bazate pe conexiuni corporative, financiare și de personal. [64] [66]

Raportul Congressional Research Service R48440, „**Romania: Background and U.S. Relations**”, publicat la 28 februarie 2025, consemna că documentele serviciilor române de informații descriau România drept o țintă tot mai importantă a amenințărilor hibride ruse, de la sabotaj și atacuri cibernetice până la modelarea spațiului informațional și sprijinirea discursurilor antisistem. Raportul cita și o analiză din 2024 care descria România drept „o țintă principală a campaniilor ruse de război politic”, orientate spre fracturarea coeziunii sociale, slăbirea încrederii în NATO și UE și diminuarea sprijinului pentru Ucraina. [68]

În septembrie 2025, după prezentarea publică a rezultatelor investigațiilor Parchetului General, poziția oficială a statului român a devenit mult mai precisă. La 16 septembrie, Administrația Prezidențială afirma că cercetarea prezentată de procurorul general confirma că „țara noastră a fost ținta predilectă a unor campanii hibride orchestrate de Federația Rusă în timpul alegerilor prezidențiale din 2024”. [69]

Comunicatul preciza și beneficiarul politic al acestor acțiuni: [69]

„Cercetarea prezentată de procurorul general confirmă că țara noastră a fost ținta predilectă a unor campanii hibride orchestrate de Federația Rusă în timpul alegerilor prezidențiale din 2024. [...] Potrivit anchetei, aceste acțiuni au sprijinit direct un candidat pro-Kremlin în cursa electorală.” (Administrația Prezidențială, comunicat din 16 septembrie 2025). [69]

Procurorul general **Alex Florența** descriesese în aceeași zi campania hibridă ca pe o combinație de atacuri cibernetice, destabilizare a ordinii publice, microtargetare, dezinformare și influențare a electoratului. Analiza publicată ulterior a identificat patru companii cu legături în Federația Rusă, ferme de conturi false și boți, infrastructuri de distribuție și rețele de influenceri. [69] [66]

„România a fost ținta predilectă a unor ample campanii hibride în contextul scrutinelor electorale din 2024, actorii ostili urmărind modelarea continuă a opiniei publice, destabilizarea capacității de decizie a autorităților guvernamentale și diluarea gradului de coeziune la nivelul societății. Campania lansată în spațiul românesc s-a manifestat atât prin atacuri cibernetice, măsuri de destabilizare a ordinii publice, cât și prin campanii de microtargetare, dezinformare și influențare a electoratului. Pe acest palier s-a evidențiat caracterul ofensiv al agresiunilor hibride, care au exploatat vulnerabilitățile audiențelor naționale [...], rezultatul scontat fiind deturnarea derulării optime a procesului electoral.” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, p. 1). [66]

Documentul prezentat de președintele Nicușor Dan la Copenhaga a reunit atacurile cibernetice, destabilizarea, dezinformarea, microtargetarea și influențarea electoratului și a atribuit ansamblul unei infrastructuri coordonate din Federația Rusă. [66]

Autorii invocă simultan complexitatea atacurilor, diversitatea resurselor, disimularea metodelor și dimensiunea regională și leagă ansamblul de „o amplă infrastructură de dezinformare coordonată din Federația Rusă”. [66]

Potrivit documentului, infrastructura informațională fusese creată și activată încă din 2022 pentru cultivarea sentimentelor antisistem, iar în contextul alegerilor din 2024 fusese folosită pentru promovarea unor idei compatibile cu discursul candidatului anti-european și anti-NATO și cu obiectivele strategice ale Federației Ruse. [66]

„Complexitatea atacurilor, multitudinea și diversitatea resurselor utilizate, caracterul disimulat al tacticilor/tehnichilor utilizate, demersurile complexe de menținere a acțiunilor sub limita de atribuire, precum și anvergura regională a campaniei relevă implicarea unei ample infrastructuri de dezinformare coordonate din Federația Rusă.” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, concluzii). [66]

În august 2026 a apărut și o evaluare americană mult mai amplă. **Congressional Research Service**, serviciul nepartizan de cercetare al Congresului SUA, a publicat la 11 august raportul R49134, **„Russian Hybrid Warfare Activities in Europe: Considerations for Congress”**. Documentul este un raport de analiză al CRS, nu o rezoluție a Congresului și nici poziția unei administrații americane. România și Bulgaria primesc un studiu de caz separat, alături de Polonia și statele baltice. [70]

CRS descrie o campanie desfășurată după invadarea Ucrainei rusă susținută și tot mai agresivă în Europa, în care serviciile de informații folosesc inclusiv intermediari și structuri greu de legat direct de statul rus. În rezumatul raportului, formele acestor acțiuni sunt enumerate fără echivoc: [70]

„Aceste atacuri [...] includ sabotaj, asasinat, interferență și influență politică, atacuri cibernetice și încălcări ale spațiului aerian.” (Congressional Research Service, R49134, traducere în limba română). [70]

Pentru România, raportul inventariază bruiatul GPS din zona Mării Negre, incursiunile ruse în spațiul aerian, atacurile cibernetice, tentativele de sabotaj, interferența politică și electorală și dezinformarea. El păstrează în același timp precauția necesară în privința identificării autorului fiecărui incident, subliniind folosirea intermediarilor și dificultatea stabilirii cu același grad de certitudine a originii tuturor operațiunilor hibride. [70]

Importanța raportului CRS este și instituțională. El provine din structura nepartizană de analiză a Congresului și trebuie separat de raportul politic publicat în februarie 2026 de majoritatea republicană din House Judiciary, care contestă explicația privind intervenția rusă în alegerile românești. Cele două documente americane au natură, autori și funcții diferite. Raportul politic al majorității republicane a devenit, în schimb, unul dintre instrumentele ofensivei politice prin care anularea alegerilor din România a fost prezentată la Washington și Moscova ca un abuz împotriva democrației. [70]

Între decembrie 2024 și august 2026, probele privind implicarea Rusiei au devenit mai numeroase și mai convergente. În decembrie, documentele publice prezentau separat amenințarea rusă și mecanismul prin care fusese promovat Georgescu. În lunile următoare au apărut infrastructuri proruse active în România, propagandă favorabilă candidatului, conexiuni comerciale și tehnice cu Federația Rusă, anchete penale și evaluări oficiale. Până în 2026, instituții românești și externe descriau explicit România ca țintă a războiului hibrid rusesc. [64] [66] [68] [69] [70]

IV. Georgescu, Potra și componenta de destabilizare

În primele 36 de ore după anularea scrutinului, criza a căpătat și o componentă de destabilizare. Între 6 și 8 decembrie, mesajele despre „revoluție” au crescut abrupt în mediul online, iar în dimineața de 7 decembrie Călin Georgescu s-a întâlnit la Ciolpani cu **Horațiu Potra**. Câteva ore

mai târziu începea mobilizarea unui grup care avea să pornească spre București în șapte automobile, cu arme și materiale pirotehnice. [66] [71]

Legăturile dintre Georgescu și Potra apar în rechizitoriu cu mai bine de doi ani înaintea alegerilor. La 27 aprilie 2022, potrivit procurorilor, Georgescu i-ar fi cerut lui Potra să îl abordeze pe omul de afaceri **Frank Timiș** pentru obținerea unei finanțări de 20-35 de milioane de dolari destinată viitoarei campanii prezidențiale. Discuția privea și redeschiderea minelor din România, iar actul de acuzare reproduce formula atribuită lui Georgescu: „Am nevoie de sprijin, apoi sprijin și eu”. [71]

În 2024, sprijinul descris de anchetatori devenea concret. La 15 iunie, Andrei Nedelcu, apropiat al lui Potra, i-a pus la dispoziție lui Georgescu 10.000 de dolari. Rechizitoriul consemnează și o întâlnire din 1 octombrie, precum și folosirea gratuită de către Georgescu a unei limuzine Mercedes GLE Coupe închiriate printr-o societate controlată de un alt apropiat al lui Potra. [71]

În dimineața de 7 decembrie 2024, datele tehnice folosite în anchetă îi plasează pe **Georgescu** și **Potra** la centrul de echitație **Jbara Horses** din Ciolpani, împreună cu **Eugen Sechila**, **Alexandru Vornicu** și **Marin Burcea**. Procurorii fixează întâlnirea între 10:51 și 12:01 și susțin că acolo a fost discutată intervenția unor persoane cu pregătire militară în protestele de la București. Conținutul conversației este reconstituit pe baza indiciilor convergente, a caracterului confidențial al întâlnirii și a acțiunilor ulterioare; mărturii directe despre ceea ce s-a spus la masă lipsesc. [71]

„În dimineața zilei de 07 decembrie 2024, între orele 10:51-12:01, pe raza localității Ciolpani, județul Ilfov, în incinta Centrului de echitație Jbara Horses, a avut loc o întâlnire în condiții de clandestinitate, la care au participat inculpatul Potra Horațiu, candidatul la Președinția României - inculpatul Georgescu Călin, suspectul Sechila Eugen-Ionuț, precum și alte două persoane, Vornicu Alexandru Ștefan și Burcea Marin [...]. Cu această ocazie, inculpații Georgescu Călin și Potra Horațiu au pus în discuție un plan conform căruia acesta din urmă, împreună cu persoane din cercul său relațional, cu pregătire militară sau capacități operative specifice pregătirii militare, urmau să desfășoare în data de 08 decembrie 2024 în municipiul București, în contextul unor acțiuni de protest, acțiuni violente cu caracter subversiv, cu rol de deturnare a caracterului pașnic al acțiunilor de protest [...].” (Rechizitoriul Parchetului General; pasajul redă teza acuzării). [71]

„Deși nu există mărturii directe care să ateste conținutul exact al discuțiilor purtate în cadrul respectivei întâlniri, desfășurată într-un cadru neoficial și sub un regim de confidențialitate strictă, există o serie însemnată de indicii convergente care susțin [...] ipoteza că temele abordate au vizat aspectele menționate anterior. În primul rând, caracterul conspirativ al întâlnirii [...] și componența restrânsă a participanților sugerează intenția clară de a menține discuțiile în afara oricărui cadru oficial sau supravegheat. În al doilea rând, contextul în care această reuniune a avut loc, respectiv proximitatea temporală față de o serie de acțiuni anterioare și ulterioare cu un grad ridicat de coordonare, susține teza că această întâlnire a reprezentat un moment decisiv de planificare.” (Rechizitoriul Parchetului General; pasajul redă evaluarea procurorilor). [71]

La 12:13, Potra îi scria unei persoane salvate în telefon sub numele „RALF”: „Salut. Câți sunteți acasă?”. Câteva minute mai târziu întreba cine poate veni a doua zi la București. În aceeași seară, la Mediaș, s-au adunat 21 de persoane, repartizate în șapte automobile, care au pornit spre Capitală. [71]

„În referire la demersurile realizate de către inculpatul Potra Horațiu imediat după întâlnirea pe care a avut-o cu inculpatul Georgescu Călin, din materialul probator administrat a rezultat că, în jurul orelor 12:13-12:20, inculpatul Potra Horațiu a transmis două mesaje pe grupul de WhatsApp RALF, ambele mesaje având ca scop identificarea și mobilizarea persoanelor care ar putea participa la proteste. La primul mesaj, transmis la ora 12:13:24, având următorul conținut: «Salut. Câți sunteți acasă», au răspuns afirmativ Potra Alexandru [...], Roșca Adrian Sebastian [...] și martorul Ursu Adrian [...]. Celui de-al doilea mesaj, transmis [...] la ora 12:20:12, având următorul conținut: «Care vreți să veniți mâine la București?», au răspuns afirmativ Potra Alexandru («Eu vin»), Dragoman

Vasile Leonard («Vin eu») și Aniței Iulian, răspunsuri în urma cărora Potra Horațiu le-a comunicat: «ne vedem diseară.» (Rechizitoriul Parchetului General). [71]

Un apel la 112, făcut la 01:12 în noaptea de 7 spre 8 decembrie, a alertat autoritățile. Poliția a oprit toate cele șapte mașini înainte ca acestea să ajungă în București. În autoturisme au fost găsite pistoale, cuțite și pumnale, bastoane telescopice, spray-uri, topoare și 65 de articole pirotehnice din categoria F4. Într-unul dintre automobile se aflau 44 de dispozitive COBRA F4, patru RED BARON F4, două macete, două cuțite și trei cozi de topor. Expertizele citate în rechizitoriu au stabilit că materialele pirotehnice testate erau funcționale. [71] [72]

„DISPECER 112: 112 ce urgență aveți? APELANT: [...] am un verișor, a plecat din Mediaș, este într-un grup, cu niște foști din Legiunea Străină, cu peste 20 de bărbați, au plecat, au trecut de Ploiești, au intrat pe DN1, se îndreaptă spre București, au arme de vânătoare la ei, vin în șapte mașini [...], vor să vină în București și să facă prăpăd. DISPECER 112: Pentru ce anume vor să vină la București? APELANT: Vin înarmați în București, vor să facă prăpăd cu alegerile [...]. Sunt, sunt pregătiți, sunt înarmați, am văzut filmare live cu ei, vă dau numere de înmatriculare, prima mașină din coloană, verificați pe camere că nu vă mint.” (Convorbirea 112 din 8 decembrie 2024, redată în rechizitoriu). [71]

În aceleași ore, mediul online înregistra o accelerare puternică a mesajelor de revoltă. Între 6 și 8 decembrie, hashtagul #revoluție a fost asociat cu etichetele folosite pentru Georgescu, iar la 7 decembrie ajunsese la aproximativ 1,8 milioane de vizualizări și 176 de videoclipuri într-o singură zi. Promovarea candidatului fusese identificată și în aproximativ 40 de grupuri cu peste 1,3 milioane de membri. Analiza prezentată ulterior la Copenhaga apreciază că această amplificare putea transforma nemulțumirea provocată de anularea alegerilor în mobilizare stradală. [66]

Faptele s-au succedat într-un interval foarte scurt: 6 decembrie, CCR anulează alegerile; 6-8 decembrie, mesajele despre „revoluție” cresc abrupt; 7 decembrie dimineața are loc întâlnirea Georgescu-Potra; la 12:13 începe mobilizarea; seara se formează grupul de 21 de persoane; în noaptea de 7 spre 8 decembrie cele șapte automobile sunt oprite în drum spre București. [71]

Perchezițiile desfășurate ulterior în dosarul Potra au scos la iveală resurse financiare și materiale mult mai ample. Prin ordonanța din 8 iulie 2025, procurorii au instituit sechestru asupra echivalentului cumulativ de 24.222.086 de lei și asupra a 28,91 kilograme de aur. Actele dosarului consemnează și arme, muniții, grenade și materii explozive ridicate din imobilele controlate de Potra. [73]

Ancheta a documentat și deplasările și contactele lui Potra în Federația Rusă. Percheziția informatică a telefonului său a identificat fotografiile care îl plasează la Moscova și la Ambasada Federației Ruse, bilete de avion Dubai-Moscova și confirmarea unei rezervări la St. Regis Moscow Nikolskaya pentru 4-6 septembrie 2024, cu mai puțin de trei luni înaintea primului tur. [71] [66]

Analiza prezentată la Copenhaga vorbește despre „legături documentate certe cu Federația Rusă” și menționează contactele lui Potra cu personal al Ambasadei Rusiei, deplasările la Moscova și o fotografie cu fostul ambasador Valeri Kuzmin. Rechizitoriul examinează, pornind de la aceste conexiuni, ipoteza unei susțineri externe. [66]

„Au fost documentate legături certe cu Federația Rusă ale principalilor colaboratori ai candidatului la președinție Călin Georgescu. Unul dintre aceștia este Horațiu Potra. [...] Horațiu Potra are legături documentate certe cu Federația Rusă, acesta fiind în legătură directă cu personalul Ambasadei Rusiei la București - a se vedea fotografiile cu fostul ambasador rus Valeri Kuzmin - și a făcut repetate deplasări conspirate la Moscova. În contextul anulării [...] în dimineața zilei de 07.12.2024, fostul candidat la președinție Călin Georgescu s-a întâlnit [...] în condiții de clandestinitate cu Horațiu Potra [...].” („Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”, pp. 6-7). [66]

Pista externă a dus la o anchetă separată. Parchetul General a dispus cercetările privind presupusa complicitate la tentativa de acțiuni împotriva ordinii constituționale a unor „persoane necunoscute, din sîajul unor reprezentanți ai serviciilor de informații și ai altor autorități din Federația Rusă și Republica Populară Chineză”. Parchetul General a trimis dosarul la DIICOT. Până în august 2026, soluția din acel dosar DIICOT nu era publică. [71]

„Constatând faptul că investigarea și instrumentarea în mod complet a segmentului procesual ce vizează infracțiunea anterior menționată ar împiedica buna desfășurare a procesului penal vizavi de infracțiunile pentru care se consideră atins deja standardul probator pentru sesizarea instanței de judecată, se va dispune disjungerea cauzei, constituirea unui nou dosar penal și declinarea competenței de soluționare a acestuia de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura Centrală [...], sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la infracțiunea de tentativă la comiterea unor acțiuni împotriva ordinii constituționale [...], presupus a fi fost săvârșită de persoane necunoscute, din sîajul unor reprezentanți ai serviciilor de informații și ai altor autorități din Federația Rusă și Republica Populară Chineză.” (Rechizitoriul Parchetului General). [71]

Dosarul principal a trecut între timp de camera preliminară. La 6 august 2026, Înalta Curte a respins contestațiile și a permis începerea judecării pe fond. Călin Georgescu a fost trimis în judecată pentru complicitate la tentativă la comiterea unor acțiuni împotriva ordinii constituționale și pentru comunicare de informații false, iar Horațiu Potra pentru tentativa propriu-zisă și alte infracțiuni. [74]

Aceste date leagă componenta de destabilizare de cercetarea separată privind posibila implicare a unor persoane din sîajul serviciilor ruse. [71] [66]

V. Ce se știa la 6 decembrie și ce au adăugat probele ulterioare

La 6 decembrie 2024, statul român avea deja date despre o campanie electorală care ieșea din tiparele unei competiții normale. SRI descria o rețea de aproximativ 25.000 de conturi, cu un nucleu de 797 de conturi create încă din 2016 și activate masiv în noiembrie, instrucțiuni distribuite prin Telegram pentru exploatarea algoritmilor și promovare prin influenceri. Autoritățile primiseră de la TikTok și informația privind plățile de 381.000 de dolari, în timp ce Georgescu declarase oficial cheltuieli electorale de zero lei. [39]

MAI documentase campania desfășurată prin peste o sută de influenceri, SIE descria România ca țintă a acțiunilor hibride ruse, iar SRI semnală presiunea cibernetică asupra infrastructurilor electorale. STS constatare că sistemele tehnice de vot pe care le administra își păstraseră integritatea. Cele cinci documente declassificate descriau, așadar, o problemă de influențare a mediului electoral, de promovare coordonată și finanțare netransparentă, pe fondul unei amenințări hibride ruse deja cunoscute. [42] [45] [46] [47]

Pe baza acestor documente, CCR a decis la 6 decembrie anularea scrutinului. Hotărârea nr. 32 a reținut afectarea caracterului liber și corect al votului, a egalității de șanse, a transparenței și echității campaniei și a regulilor privind finanțarea. În motivare apar direct promovarea agresivă, eludarea legislației electorale, exploatarea algoritmilor și contradicția dintre amploarea campaniei și finanțarea declarată. [1]

„Curtea constată că procesul electoral privind alegerea Președintelui României desfășurat în perioada septembrie-decembrie 2024 a fost viciat pe toată durata desfășurării lui și în toate etapele sale de multiple neregularități și încălcări ale legislației electorale care au distorsionat caracterul liber și corect al votului exprimat de cetățeni și egalitatea de șanse a competitorilor electorali, au afectat caracterul transparent și echitabil al campaniei electorale și au nesocotit reglementările legale referitoare la finanțarea acesteia. Toate aceste aspecte au avut un efect convergent de desconsiderare

a principiilor esențiale ale alegerilor democratice.” (Curtea Constituțională a României, Hotărârea nr. 32/2024, par. 5). [1]

„Principalele aspecte imputate procesului electoral privind alegerea Președintelui României din anul 2024 sunt cele privind manipularea votului alegătorilor și distorsionarea egalității de șanse a competitorilor electorali, prin utilizarea netransparentă și cu încălcarea legislației electorale a tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale [...] precum și prin finanțarea din surse nedeclarate a campaniei electorale, inclusiv online.” (Curtea Constituțională a României, Hotărârea nr. 32/2024, par. 11). [1]

„Unul dintre candidați a beneficiat de o promovare agresivă, derulată cu eludarea legislației naționale în domeniul electoral și prin exploatarea abuzivă a algoritmilor platformelor de social-media.” (Curtea Constituțională a României, Hotărârea nr. 32/2024, par. 14). [1]

„Declarațiile depuse la Autoritatea Electorală Permanentă ale unuia dintre candidați referitoare la bugetul său de campanie, pe care l-a raportat ca fiind 0 lei, sunt în contradicție cu datele prezentate în «Notele de informare».” (Curtea Constituțională a României, Hotărârea nr. 32/2024, par. 18). [1]

În lunile următoare, investigațiile au completat substanțial informațiile disponibile la 6 decembrie. Rusia apărea în documentele serviciilor ca sursă a amenințării hibride împotriva României, în timp ce mecanismul concret de promovare a lui Georgescu era descris separat. Comanditarul final, circuitul complet al banilor și relațiile dintre diferitele rețele de amplificare rămâneau încă nedesluite public. [39] [45]

În 2025, datele platformelor au arătat un număr mult mai mare de operațiuni coordonate decât rezultase din documentele declasificate. TikTok a identificat mai multe rețele distincte care interveniseră în discursul electoral, inclusiv infrastructura masivă de interacțiuni false care promovase AUR și, într-o măsură mai redusă, pe Georgescu. Aceste date au permis separarea mai precisă a mecanismelor și au arătat că promovarea candidatului se desfășurase prin mai multe structuri, cu origini diferite și niveluri inegale de atribuire publică. [27]

Controlul AEP și ancheta penală au făcut mai ușor de urmărit circuitul banilor. Controlul AEP a consemnat pentru Georgescu contribuții electorale de 0 lei și cheltuieli de numai 591,86 lei, aplicând cinci amenzi în valoare totală de 200.000 de lei și un avertisment. Ancheta penală în cazul Bogdan Peșchir a descris apoi sume mult mai mari: potrivit procurorilor, 879.521 dolari ar fi fost distribuiți sub formă de cadouri TikTok, iar alte sume în lei și dolari au ajuns prin Revolut la 265 de persoane. [58] [59]

Documentele din 2025 au lărgit și imaginea infrastructurii. Promovarea lui Georgescu a putut fi urmărită prin rețele de site-uri și pagini Facebook, sisteme de publicitate online, Telegram, TikTok și canale ale ecosistemului Pravda. Analiza prezentată la Copenhaga a legat o parte dintre aceste structuri de o infrastructură de dezinformare „coordonată din Federația Rusă”, dezvoltată începând din 2022 și folosită în 2024 pentru mesaje compatibile cu discursul anti-UE și anti-NATO al candidatului. [66]

„Complexitatea atacurilor, multitudinea și diversitatea resurselor utilizate, caracterul disimulat al tacticilor/tehnicilor utilizate, demersurile complexe de menținere a acțiunilor sub limita de atribuire, precum și anvergura regională a campaniei relevă implicarea unei ample infrastructuri de dezinformare coordonate din Federația Rusă. [...] În contextul alegerilor din 2024, această infrastructură a fost utilizată pentru influențarea mentalului colectiv în vederea dezvoltării unor idei care să corespundă discursului candidatului anti-european și anti-NATO, aceste manifestări asigurând satisfacerea unor obiective strategice ale Federației Ruse.” (Concluziile documentului prezentat la Copenhaga). [66]

După anulare a apărut și componenta de destabilizare. Viralizarea artificială a mesajelor despre „revoluție”, întâlnirea Georgescu-Potra din 7 decembrie, mobilizarea celor 21 de persoane și deplasarea spre București au fost documentate ulterior prin ancheta penală. Același dosar a scos la iveală deplasările și contactele lui Potra în Rusia, iar o parte a cercetărilor privind persoane aflate în siajul serviciilor și autorităților ruse a fost trimisă într-un dosar separat la DIICOT. Analiza oficială din 2025 descrie explicit legături certe cu Federația Rusă ale unor colaboratori importanți ai lui Georgescu. [71] [66]

„Ca urmare a planului agreat, inculpatul Potra Horațiu a organizat/coagulat un grup de 21 de persoane [...] care s-a întrunit în data de 07 decembrie 2024, în jurul orelor 21:30-21:45, la cafeneaua ART CAFFE din municipiul Mediaș [...], iar în cadrul acestuia s-a stabilit, la inițiativa lui Potra Horațiu, acceptată de membrii constituenți, deplasarea spre municipiul București cu șapte autoturisme. [...] După organizarea modului de deplasare și asigurarea logisticii, grupul a început deplasarea, în mod organizat, spre București.” (Rechizitoriul Parchetului General; pasajul redă teza acuzării). [71]

La 6 decembrie 2024, CCR avea probe despre promovarea coordonată, exploatarea algoritmilor, finanțarea netransparentă și amenințarea hibridă rusă. [27] [58] [59] [66] [71]

Investigațiile din 2025-2026 au documentat dimensiunea financiară, infrastructurile de propagandă conectate la Rusia, rețelele multiple, legăturile unor colaboratori și acțiunile de destabilizare. [1] [66] [71]

PARTEA A IV-A

După anulare: scrutinul reluat și ofensiva de delegitimare

I. Regulile schimbate pentru noile alegeri

Anularea, la 6 decembrie 2024, a alegerilor a obligat statul să organizeze din nou întregul proces electoral. Hotărârea nr. 32, prin care Curtea Constituțională anulasă scrutinul, reținuse între cauzele vicierei acestuia promovarea electorală netransparentă, folosirea tehnologiilor digitale într-un mod care afectase egalitatea dintre candidați și finanțarea din surse nedeclarate. Curtea subliniase și că publicitatea electorală online trebuie să poată fi identificată ca atare și să fie transparentă atât în privința sponsorului, cât și a modului în care este distribuită. [\[1\]](#)

Pentru a răspunde vulnerabilităților constatate la scrutinul din 2024 și pentru a preveni repetarea unor disfuncționalități în noul proces electoral, la 16 ianuarie 2025 Guvernul a adoptat **OUG nr. 1/2025**, prin care a stabilit reguli speciale pentru organizarea noilor alegeri prezidențiale. O parte importantă a măsurilor privea tocmai campania desfășurată online: identificarea publicității politice, transparența finanțării, modul în care mesajele sunt direcționate către alegători și procedura prin care autoritățile pot interveni atunci când conținutul electoral încalcă legea. [\[75\]](#)

Materialele publicitare politice trebuiau să indice clar caracterul lor electoral, candidatul sau formațiunea în numele căreia erau promovate, proveniența legală a sumelor cheltuite și, după caz, faptul că mesajul fusese direcționat către anumite categorii de utilizatori. În acest fel, alegătorul putea identifica mai ușor cine se află în spatele unui mesaj politic și în ce condiții fusese acesta promovat. [\[75\]](#)

Autoritatea Electorală Permanentă a detaliat aceste reguli prin Hotărârea nr. 9 din 10 martie 2025. Actul stabilește ce este considerat material publicitar politic și ce informații trebuie să îl însoțească, dar delimitează această categorie de activitatea jurnalistică de informare și de opiniile politice exprimate în nume personal de alte persoane decât actorii politici. [\[76\]](#)

Reglementarea acoperă și metode care depășesc publicitatea electorală obișnuită. Hotărârea AEP menționează expres utilizarea conturilor false, dezvoltarea unor rețele de conturi automatizate sau coordonate, simularea interacțiunilor, promovarea coordonată a conținutului neautentic sau fals și asumarea înșelătoare a identității unui actor politic ori a unei entități independente. Plângerile privind asemenea practici puteau fi soluționate de autoritățile electorale. [\[76\]](#)

Aceste prevederi mută controlul dincolo de simpla verificare a marcării unui material electoral. Ele permit sesizarea unor mecanisme prin care vizibilitatea unui mesaj este construită artificial, inclusiv prin conturi false, rețele coordonate și interacțiuni simulate. Sunt mecanisme de același tip cu cele identificate în campania din 2024, când promovarea coordonată, publicitatea electorală nemarcată și finanțarea netransparentă au devenit componente ale crizei care a precedat anularea alegerilor. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[76\]](#) Prevederile vizează mecanisme de același tip cu cele identificate în campania din 2024; acestea sunt descrise în secțiunile dedicate notelor SRI și MAI.

O altă problemă era timpul de reacție. Pentru materialele publicitare politice neconforme găzduite pe platformele online foarte mari, plângerile erau adresate Biroului Electoral Central. Dacă le considera întemeiate, BEC emitea o decizie împotriva conținutului ilegal, iar Autoritatea

Electorală Permanentă o transmitea platformei. OUG nr. 1/2025 obliga platformele să elimine materialul în termen de cinci ore de la notificare, iar deciziile BEC puteau fi contestate la Curtea de Apel București în 48 de ore. [75]

ANCOM avea o funcție diferită. În calitate de coordonator național al serviciilor digitale, instituția supraveghea respectarea de către furnizorii aflați în competența sa a obligațiilor prevăzute de Regulamentul european privind serviciile digitale. Stabilirea caracterului ilegal al unui material electoral aparținea însă autorităților competente în materie electorală, nu ANCOM. [77]

Prin regulile adoptate în 2025, autoritățile au încercat astfel să răspundă unor vulnerabilități devenite evidente în scrutinul anulat: publicitatea politică netransparentă, finanțarea nedeclarată, amplificarea artificială în mediul online și dificultatea unei intervenții suficient de rapide asupra conținutului ilegal. Noile norme stabileau mai clar cine răspunde pentru un mesaj electoral, ce informații trebuie să fie vizibile și cine poate dispune eliminarea lui. Eficiența acestor măsuri urma să fie verificată chiar în alegerile prezidențiale din mai 2025.

II. Alegerile din mai 2025: efectele noilor reguli și problemele rămase

Alegerile prezidențiale au fost reluate la 4 și 18 mai 2025, iar de această dată procesul electoral a fost dus până la capăt. La 22 mai, Curtea Constituțională a validat alegerea lui Nicușor Dan în funcția de președinte al României. [2]

O evaluare independentă a modului în care au funcționat noile reguli a venit din partea Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE, ODIHR, care a urmărit ambele tururi. Raportul final, publicat la 28 octombrie 2025, apreciază că eforturile recente ale autorităților pentru îmbunătățirea integrității electorale au fost importante și că procesul a fost administrat eficient. În același timp, constată deficiențe în supravegherea unor componente esențiale ale campaniei și utilizarea pe scară largă a comportamentului neautentic în mediul online. [78]

Problema era cu atât mai importantă cu cât mediul online devenise principala zonă de desfășurare a campaniei. Monitorizarea ODIHR a identificat încercări extinse de manipulare a vizibilității în favoarea sau împotriva majorității candidaților, inclusiv prin boți, ferme de troli și conținut generat cu inteligență artificială, distribuit prin influenceri și amplificat de agregatoare de știri partizane. [78]

Platformele au intervenit asupra unor asemenea rețele în timpul campaniei. Meta a raportat eliminarea unei rețele de 660 de conturi care vizase România și cheltuisese aproximativ 177.000 de dolari pentru publicitate. TikTok a anunțat eliminarea a aproximativ 25.000 de conturi false și destructurarea a două rețele de influență ascunsă, însumând aproximativ 90 de conturi, pe care platforma le-a evaluat ca provenind din România. [78] Aceste constatări nu descriu aceeași operațiune din 2024 și nu pot fi transferate asupra ei, dar arată că folosirea coordonată a conturilor false și manipularea artificială a vizibilității au continuat să fie o problemă și în noua campanie.

ODIHR a analizat și efectul obligațiilor introduse prin OUG nr. 1/2025 pentru identificarea publicității politice. Raportul constată că sistemul temporar de etichetare s-a dovedit în mare măsură ineficient în descurajarea încălcărilor din campanie, inclusiv a dezinformării și a altor forme de comportament neautentic online. Candidații și reprezentanții partidelor au apreciat, de asemenea, că unele dintre reguli erau neclare și împovărătoare. [78]

Problema privea atât conținutul, cât și modul în care instituțiile îl supravegheau. ODIHR formulează una dintre constatările esențiale astfel:

„Supravegherea campaniei online era împărțită între mai multe instituții naționale, cu o coordonare limitată, iar aplicarea regulilor a rămas în mare parte insuficientă.” (OSCE/ODIHR, raportul final privind alegerile prezidențiale repetate din 2025). [78]

Raportul adaugă că, deși cooperarea dintre autorități și platforme progresase față de alegerile anulate din 2024, aceasta continua să fie limitată, iar măsurile proprii ale platformelor se dovedeau insuficiente. Consecința asupra spațiului informațional este exprimată la fel de direct:

„Comportamentul neautentic și dezinformarea, inclusiv retorica intolerantă, au proliferat și au diminuat calitatea mediului informațional.” (OSCE/ODIHR, raportul final privind alegerile prezidențiale repetate din 2025). [78]

Volumul intervențiilor arată amploarea dificultății. Ministerul Afacerilor Interne a semnalat platformelor 5.250 de postări pentru presupuse comportamente coordonate neautentice, încălcări ale legislației electorale sau incitare la violență. ANCOM a identificat aproximativ 1.150 de postări și conturi suspectate de activitate neautentică, iar CNA peste 100 de postări considerate potențial dezinformatoare. Până în ziua celui de-al doilea tur, TikTok eliminase aproximativ 27% dintre materialele semnalate, iar Meta aproximativ 60%. [78]

Nici procedura rapidă creată pentru Biroul Electoral Central nu a rezolvat toate dificultățile. BEC a emis peste 6.000 de decizii privind plângerile referitoare la conținutul online, care au generat peste 10.500 de solicitări de eliminare transmise platformelor. ODIHR a constatat însă că definiția „actorului politic” fusese aplicată neuniform și uneori prea larg, iar unele conturi fuseseră considerate neautentice fără criterii clare și consecvente. Termenele scurte, interpretarea neuniformă a unor noțiuni și lipsa de transparență din partea BEC și a platformelor au afectat, în evaluarea misiunii, securitatea juridică și garanțiile procedurale. [78]

Raportul ODIHR conduce astfel la o concluzie mai nuanțată decât simpla constatare că statul schimbase legislația. Autoritățile au organizat alegerile în termenele prevăzute și au avut la dispoziție instrumente de intervenție mai rapide decât în 2024, dar supravegherea campaniei online a rămas fragmentată, comportamentele neautentice au continuat, iar aplicarea noilor reguli a produs propriile probleme de claritate, transparență și protecție a libertății de exprimare. ODIHR a recomandat o delimitare mai clară a responsabilităților instituționale și chiar examinarea posibilității creării unui organism permanent de coordonare pentru supravegherea campaniei online și combaterea dezinformării. [78]

Alegerile din mai 2025 au arătat, prin urmare, că reacția legislativă de după anulare putea limita unele dintre vulnerabilitățile constatate în 2024, fără să le elimine. Înainte ca această nouă campanie să înceapă însă, statul a trebuit să răspundă unei alte probleme, cu implicații juridice și politice mult mai sensibile: **putea Călin Georgescu să candideze din nou după anularea scrutinului din 2024?**

III. Respingerea candidaturii lui Călin Georgescu

Reluarea integrală a procesului electoral a readus imediat în discuție candidatura lui Călin Georgescu. Hotărârea nr. 32 din 6 decembrie 2024 ceruse depunerea din nou a tuturor candidaturilor, iar Georgescu și-a depus dosarul la Biroul Electoral Central la 7 martie 2025. Problema juridică era dacă efectele anulării se limitau la scrutinul din 2024 sau dacă neregularitățile constatate atunci puteau influența și evaluarea unei noi candidaturi. [79]

BEC a legat noua candidatură de constatările care duseseră la anularea alegerilor din 2024. Curtea Constituțională reținuse atunci promovarea netransparentă a campaniei lui Călin Georgescu în mediul online, afectarea egalității dintre candidați și finanțarea din surse nedeclarate. BEC a

considerat că aceste încălcări, asociate campaniei sale și reținute de CCR ca parte a motivelor anulării, arătau că Georgescu nu îndeplinește o condiție constituțională mai largă pentru funcția prezidențială: respectarea Constituției și apărarea democrației. Din acest raționament a rezultat respingerea candidaturii sale din martie 2025. [79]

Hotărârea nr. 32 anula însă procesul electoral pentru neregularitățile care îl afectaseră în ansamblu, fără să stabilească separat că Georgescu săvârșise personal toate acele încălcări și fără să dispună interdicția unei viitoare candidaturi. BEC a fost instituția care a transformat constatările privind scrutinul din 2024 într-o concluzie privind eligibilitatea candidatului în 2025. [79]

La 9 martie, BEC a respins candidatura. Raționamentul său pornea din jurisprudența Curții Constituționale privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un candidat la funcția de președinte. În octombrie 2024, în cazul Diane Iovanovici-Șoșoacă, CCR stabilise că respectarea Constituției și apărarea democrației fac parte dintre condițiile constituționale ale candidaturii. După anularea alegerilor, BEC a legat această interpretare de constatările Hotărârii nr. 32 și a considerat că maniera în care Georgescu se raportase la regulile procesului electoral devenise relevantă pentru noua sa candidatură. [79]

Pe această bază, BEC a formulat o concluzie foarte largă. În opinia sa, prin anularea întregului proces și prin obligarea la reluarea inclusiv a procedurii candidaturilor, CCR stabilise deja, „implicit și general obligatoriu”, că Georgescu nu mai îndeplinea condițiile necesare pentru înregistrarea candidaturii în procesul electoral reluat. Din acest motiv, Biroul a considerat irelevantă examinarea celorlalte condiții. [79]

Contestatarii au susținut că anularea alegerilor și eligibilitatea unui candidat sunt două probleme juridice diferite. Hotărârea nr. 32 privea neregularitățile întregului proces electoral, iar Legea nr. 370/2004 stabilea separat condițiile pentru înregistrarea unei candidaturi. În această interpretare, BEC folosisese efectele unei hotărâri privind scrutinul pentru a introduce o condiție suplimentară de eligibilitate. O altă obiecție privea chiar competența instituției: evaluarea condițiilor constituționale generale ale unui candidat fusese considerată anterior de CCR o atribuție a Curții.

Curtea Constituțională a soluționat conflictul la 11 martie 2025 și a menținut, în unanimitate, respingerea candidaturii. [80] În motivare, Curtea delimitează mai atent efectele Hotărârii nr. 32 decât o făcuse BEC.

CCR precizează că anularea din decembrie privea **procesul electoral**, nu excluderea unui candidat:

„Curtea și-a exercitat, prin Hotărârea nr.32 din 6 decembrie 2024, competența de a veghea la respectarea procesului electoral în ansamblul său, identificând cauzele ce au afectat procesul electoral și pentru care s-a dispus ultima ratio măsura anulării și reluării în integralitate a alegerilor; ca atare, hotărârea antereferită privește regularitatea acestui proces, și nu excluderea unei candidaturi din procesul electoral.” (Curtea Constituțională, Hotărârea nr. 7/2025). [80]

Prin urmare, CCR nu a confirmat pur și simplu ideea BEC că Hotărârea nr. 32 îl exclusese implicit pe Georgescu. Curtea a construit o altă explicație: anularea integrală produsese o situație excepțională, iar noul BEC fusese însărcinat să evalueze candidaturile atât prin verificarea documentelor și a condițiilor prevăzute expres de lege, cât și prin raportare directă la principiile și valorile Constituției. Această competență rezulta, în interpretarea CCR, chiar din formularea Hotărârii nr. 32, care ceruse evaluarea noilor candidaturi „prin raportare la principiile și valorile constituționale”.

Curtea a legat caracterul excepțional al acestei soluții de situația creată prin anulare:

„Cu alte cuvinte, Curtea subliniază că procesul electoral pentru alegerea Președintelui României din anul 2025 își are ca sursă de inițiere, organizare și desfășurare Hotărârea nr.32 din 6 decembrie 2024. Ca atare, chiar dacă este un nou proces electoral, acesta se înscrie în aceleași coordonate și aceeași paradigmă a asigurării succesiunii mandatului prezidențial dobândit în anul 2019. Prin urmare, Curtea a permis aplicarea directă de către BEC a Constituției numai pentru acest proces electoral desfășurat în circumstanțele excepționale determinate de anularea procesului electoral din anul 2024.” (Curtea Constituțională, Hotărârea nr. 7/2025). [\[80\]](#)

Așadar, ceea ce a validat CCR a fost posibilitatea BEC de a examina, în aceste împrejurări excepționale, și compatibilitatea candidaturii cu principiile constituționale. Pe baza acestei competențe, Biroul aplicase în cazul Georgescu criteriile dezvoltate anterior de Curte privind respectarea Constituției și apărarea democrației. CCR a apreciat că BEC procedase corect și a confirmat respingerea candidaturii.

Curtea a introdus însă și o limită esențială asupra efectelor acestei soluții. Evaluarea unui candidat prin prisma valorilor constituționale trebuie făcută de la caz la caz și în raport cu momentul electoral respectiv. O asemenea constatare nu echivalează cu pierderea definitivă a dreptului de a candida:

„Cu privire la aspectul referitor la valorificarea în timp a anumitor atitudini/conduite/luări de poziție contrare principiilor și valorilor constituționale, Curtea subliniază că încălcarea acestora nu conduce la o sancționare perpetuă a persoanei prin prisma dreptului de a fi ales în funcția de Președinte al României. Aceste aspecte se analizează de la caz la caz și au o anumită temporalitate raportată la ciclicitatea alegerilor și la evaluarea respectării de către candidați a principiilor și valorilor constituționale.” (Curtea Constituțională, Hotărârea nr. 7/2025). [\[80\]](#)

Soluția a închis definitiv disputa juridică privind candidatura lui Georgescu pentru alegerile din mai 2025, dar a lăsat deschisă o problemă mai largă: **cât de previzibile sunt condițiile după care poate fi exclus un candidat atunci când ele rezultă din interpretarea Constituției și a jurisprudenței CCR, fără să fie formulate explicit în legea electorală?**

Aceeași problemă apare ulterior în raportul final OSCE/ODIHR asupra alegerilor din 2025. Misiunea a considerat că folosirea unor condiții de eligibilitate stabilite prin hotărâri judecătorești, în locul unor prevederi legale clare, a redus caracterul incluziv și previzibilitatea procedurii de înregistrare a candidaturilor. [\[78\]](#)

Cazul trebuie separat în două planuri. **În dreptul intern**, respingerea candidaturii a devenit definitivă după Hotărârea CCR nr. 7/2025. **Din perspectiva calității regulilor electorale**, cazul a arătat că România intrase în noul scrutin fără o reglementare legală explicită a situației create prin anularea precedentului proces electoral. Această diferență dintre validitatea unei soluții și claritatea regulii care conduce la ea va reveni și în evaluările internaționale ale alegerilor din 2025.

IV. Raportul promis de Nicușor Dan

Odată ajuns la Cotroceni, Nicușor Dan avea acces la informații pe care, în februarie 2025, le considerase insuficiente în spațiul public. Problema anulării alegerilor intra astfel într-o etapă diferită: președintele putea cere explicații direct serviciilor de informații și celorlalte instituții implicate și putea confrunta documentele publice cu informațiile care rămăseseră clasificate.

La prima sa conferință de presă de la Cotroceni, din 4 iunie 2025, această verificare instituțională încă nu începuse. Nicușor Dan a explicat că formarea Guvernului, problema deficitului și obligațiile externe îi ocupaseră primele săptămâni de mandat, dar a anunțat că anularea alegerilor urma să devină una dintre preocupările sale imediate. Întrebat dacă va aduce subiectul în CSAT, a precizat că intenționa mai întâi să discute cu toate instituțiile implicate și să înțeleagă ce se întâmplase. [\[81\]](#)

„Voi încerca mai întâi să înțeleg, de la un dialog pe care încă nu l-am avut cu toate instituțiile implicate, să înțeleg ce s-a întâmplat și, în măsura în care este nevoie ca această discuție să fie oficială în CSAT, sigur.” (Nicușor Dan, 4 iunie 2025). [81]

La 14 iulie, procesul începuse. Întrebat dacă ceruse clarificări suplimentare serviciilor sau altor instituții, președintele a confirmat că discuțiile erau deja în curs și a explicat de ce evita să formuleze încă o concluzie publică: „cred că este corect din partea mea să vin în fața dumneavoastră în momentul în care am niște răspunsuri”. [82]

Patru zile mai târziu, la Berlin, obiectivul acestei documentări a fost formulat mult mai precis. Nicușor Dan a anunțat că Președinția va prezenta un **„raport complet”** despre activitățile de influență și interferență, indicând chiar un orizont de una-două luni. Raportul urma să depășească analiza unei singure acțiuni sau a unui singur mesaj și să urmărească fenomenul în ansamblu. [83]

„La un moment dat, nu știu când o să fie acest moment dat, peste două luni, peste o lună, o să ieșim cu un raport complet. Sunt lucruri pe care în momentul ăsta nu putem să le descriem decât într-o formă cantitativă, adică «au fost atâtea mesaje care au ținut tipul ăsta de populație, mesajul ăsta este repetitiv în mai multe țări europene și deci de aici deducem». Deci niciodată nu o să fie, sau cel puțin la momentul ăsta, nu sunt probe care să fie directe, evidente, numai că de data asta vorbim de NATO și de UE pe care cred că putem să ne bazăm.” (Nicușor Dan, Berlin, 18 iulie 2025). [83]

Explicația este relevantă și pentru felul în care președintele înțelegea proba implicării Rusiei. Operațiunile hibride sunt construite tocmai pentru a ascunde comanditarul și pentru a folosi intermediari, infrastructuri tehnice și mecanisme care, privite separat, nu indică întotdeauna direct statul din spatele lor. Nicușor Dan vorbea de aceea despre un „șir logic” rezultat din compararea mesajelor, audiențelor, infrastructurilor și operațiunilor identificate în România și în alte state europene. Tot atunci confirma existența în România a unor „elemente online, cum ar fi site-uri”, folosite pentru retransmiterea și amplificarea unor asemenea mesaje și caracteriza fenomenul drept unul pe care instituțiile încă reconstituiau mecanismul. [83]

Promisiunea din iulie avea, prin urmare, un obiect mai larg decât simpla publicare a unor informații suplimentare despre campania lui Georgescu. Președinția își asumase realizarea unei explicații care să lege operațiunea electorală de mecanismele mai ample ale războiului hibrid rus și să arate cum ajunseseră instituțiile române și aliații României la această concluzie.

Până în septembrie și octombrie 2025, baza factuală a unei asemenea explicații devenise considerabil mai bogată. Anchetele procurorilor, informațiile privind finanțarea, infrastructurile online și componenta de destabilizare, precum și analiza oficială privind războiul hibrid împotriva României legaseră mult mai clar mecanismele observate în 2024 de Federația Rusă. Aceste elemente au fundamentat documentul de 25 de pagini prezentat de Nicușor Dan liderilor europeni la Copenhaga, care descria explicit o infrastructură de dezinformare coordonată din Rusia și folosirea ei în contextul alegerilor prezidențiale. [66]

Prezentarea de la Copenhaga demonstra că statul român ajunseseră, până în octombrie 2025, la o explicație instituțională mult mai coerentă decât cea disponibilă public în momentul anulării. Documentul prezentat acolo avea însă un scop mai restrâns: analiza războiului hibrid rusesc și a elementelor documentate între timp. **Raportul complet promis de președinte în iulie rămânea un document distinct.**

Această distincție permite separarea celor două categorii. O analiză privind războiul hibrid poate documenta existența operațiunii, infrastructurile folosite și legăturile cu Rusia. Raportul promis după anularea alegerilor trebuia să răspundă unei întrebări instituționale mai largi: ce știa statul român înainte de primul tur, ce a aflat între 24 noiembrie și 6 decembrie, ce informații au stat efectiv la

baza anulării și ce au demonstrat abia investigațiile ulterioare. Doar separarea celor două categorii permite distingerea justificării deciziei din 6 decembrie de probele care au confirmat-o ori au completat-o ulterior.

În toamna lui 2025 exista, așadar, o explicație mult mai solidă asupra agresiunii hibride, dar promisiunea unei prezentări complete a modului în care statul român ajunsese la anularea alegerilor rămânea deschisă. Între timp, însă, anularea începea să fie transformată într-o temă de confruntare politică internațională, iar România devenea exemplul invocat simultan de propaganda Kremlinului și de o parte a noii drepte americane pentru a susține că instituțiile europene ar fi intervenit împotriva voinței alegătorilor.

V. Kremlinul și MAGA: convergența discursurilor despre anularea alegerilor

De la Moscova și din cercul trumpist s-a impus treptat aceeași interpretare: sistemul îl eliminase pe Georgescu, anularea încălcăse voința alegătorilor, Bruxelles-ul purta răspunderea, iar rolul Rusiei era minimalizat sau negat.

Primele elemente ale acestei narațiuni au apărut înainte ca alegerile să fie anulate. La 2 decembrie 2024, în ziua în care CCR valida primul tur după renumărarea voturilor, **Vladimir Putin încadra deja cazul românesc într-o explicație simplă**: candidatul care câștigase nu convenea autorităților.

„Un candidat nu le-a plăcut autorităților, așa că au decis să renumere voturile.” (*Vladimir Putin, Kremlin, 2 decembrie 2024*). [84]

Patru zile mai târziu, după anularea scrutinului, **Donald Trump Jr.** publica fotografia lui Călin Georgescu și muta aceeași acuzație în vocabularul politic MAGA: rezultatul fusese manipulat pentru a împiedica victoria unui candidat nedorit.

„Uau, uitați-vă ce se întâmplă în România! Curtea Constituțională tocmai a anulat primul tur al alegerilor prezidențiale. O altă încercare Soroș-marxistă de a falsifica rezultatul și de a nega voința poporului.” (*Donald Trump Jr., X, 6 decembrie 2024*). [85]

Administrația Biden, aflată încă la putere, susținea în aceeași zi instituțiile democratice românești și invoca ingerința externă. Cercul președintelui ales explica anularea prin acțiunea sistemului împotriva candidatului votat de populație. Diferența avea să devină importantă după 20 ianuarie 2025, când Donald Trump a revenit la Casa Albă, iar această a doua interpretare a început să fie formulată de persoane cu funcții în noua administrație.

Richard Grenell, emisar al lui Trump, a acuzat la 3 februarie administrația Biden că folosisese programele USAID pentru sprijinirea stângii și pentru combaterea conservatorilor din alte state. România apărea explicit drept cel mai recent exemplu al acestui mecanism:

„Programele USAID au fost folosite ca arme împotriva oamenilor și politicienilor care nu erau «woke». Echipa Biden a cheltuit banii contribuabililor americani pentru a sprijini programe și candidați de stânga în întreaga lume. Conservatorii din întreaga lume au fost vizați. România este cel mai recent exemplu.” (*Richard Grenell, X, 3 februarie 2025*). [86]

La 14 februarie, **vicepreședintele JD Vance** a ridicat acuzația la nivelul politicii oficiale americane, de la tribuna Conferinței de Securitate de la München. România devenea unul dintre exemplele centrale ale tezei sale despre degradarea democrației europene.

Vance a afirmat că România anulase alegerile pe baza unor „suspectii firave” ale unui serviciu de informații și sub o presiune puternică venită din Europa. Apoi a prezentat ingerința rusă ca pe o problemă redusă în principal la publicitate digitală finanțată din străinătate:

„Dacă democrația voastră poate fi distrusă cu câteva sute de mii de dolari de publicitate digitală dintr-o țară străină, atunci nu era foarte puternică.” (*JD Vance, Conferința de Securitate de la München, 14 februarie 2025*). [\[87\]](#)

Vicepreședintele american a redus ingerința rusă la publicitate digitală și a plasat responsabilitatea asupra serviciilor, autorităților române și presiunii europene.

Elon Musk intervenise încă din 20 decembrie 2024 și, redistribuind o postare care descria ingerința rusă drept „presupusă”, întreba:

„Cum poate un judecător să anuleze niște alegeri și să nu fie considerat dictator?” (*Elon Musk, X, 20 decembrie 2024*). [\[88\]](#)

La 18 februarie 2025, Musk a distribuit un mesaj atribuit lui Georgescu potrivit căruia acesta urma să interzică „întreaga rețea Soroș” după ce ar fi ajuns președinte și a adăugat:

„România își merită propria suveranitate!” (*Elon Musk, X, 18 februarie 2025*). [\[88\]](#)

Legătura politică devenea tot mai vizibilă. Cazul României era integrat într-un discurs mai larg al mișcării MAGA despre suveranitate, establishment liberal, Soroș, instituții europene și dreptul forțelor antisistem de a ajunge la putere. Musk susținea în paralel extrema dreaptă germană AfD, iar JD Vance s-a întâlnit la München cu lidera partidului, Alice Weidel, în aceeași zi în care criticase anularea alegerilor românești. [\[107\]](#) [\[108\]](#)

La 2 martie, **Tulsi Gabbard**, devenită director al Informațiilor Naționale ale SUA, a reluat explicit cazul României. Pornind chiar de la discursul lui Vance, ea acuza aliați europeni ai Statelor Unite că adoptă politici care „subminează democrația”:

„Vedem acest lucru în Regatul Unit. Vedem acest lucru în Germania. Am văzut acest lucru odată cu anularea alegerilor din România.” (*Tulsi Gabbard, 2 martie 2025*). [\[89\]](#)

Gabbard conducea acum comunitatea de informații care documentase în 2016 și din nou în 2024 operațiunile ruse de influențare a alegerilor americane.

Două zile mai târziu, Serviciul de Informații Externe al Federației Ruse, SVR, a intervenit printr-un comunicat:

SVR îi plasează explicit pe Trump și Georgescu în aceeași tabără

Comunicatul SVR din 4 martie 2025 este unul dintre documentele cele mai importante ale acestei succesiuni. Serviciul de Informații Externe al Federației Ruse a legat direct cazul Georgescu de confruntarea politică dintre Donald Trump și conducerea Uniunii Europene. Mai întâi, SVR a prezentat ofensiva împotriva liderilor antisistem europeni drept o reacție la sprijinul lor pentru noul președinte american:

„Potrivit datelor disponibile, eurobirocrația a declarat război «liderilor antisistem» care sunt susținători declarați ai președintelui SUA Donald Trump și refuză să urmeze instrucțiunile elitelor liberale aflate la conducerea Uniunii Europene.” (*Serviciul de Informații Externe al Federației Ruse, SVR, 4 martie 2025*). [\[90\]](#)

În continuarea aceluiași comunicat, serviciul rus a făcut legătura care interesează direct cazul României. **Călin Georgescu este nominalizat**, alături de Viktor Orbán și Robert Fico, printre liderii conservatori europeni pe care Donald Trump s-ar baza pentru schimbarea raportului de forțe în Europa:

„Bruxelles-ul este extrem de îngrijorat că noul lider american ar putea slăbi suprastructura globalistă europeană și se bazează în acest demers pe lideri conservatori orientați național, precum premierul ungar Viktor Orbán, premierul slovac Robert Fico și candidatul român la președinție Călin Georgescu.” (*SVR, 4 martie 2025*). [\[90\]](#)

Comunicatul îl plasează pe Georgescu într-un grup european asociat cu Trump și prezintă grupul drept instrument al schimbării raportului de putere în UE.

SVR atribuie conducerii Comisiei Europene o intervenție directă pentru eliminarea lui Georgescu din cursa prezidențială:

„Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, care a jucat un rol-cheie în recunoașterea ca nevalabile a rezultatelor primului tur al alegerilor prezidențiale din România, a cerut actualelor autorități de la București să-l împiedice pe Georgescu să participe la al doilea tur din mai. Ea a avertizat că, dacă acest reprezentant al «forțelor antisistem» își continuă campania electorală, Uniunea Europeană va restricționa accesul României la fondurile sale.” (SVR, 4 martie 2025). [90]

În final, comunicatul afirmă printr-o formulare care leagă explicit schimbarea politică europeană de influența lui Trump:

„Elita totalitar-liberală europeană se teme în mod evident de o «cotitură conservatoare» în Europa sub influența lui Trump.” (SVR, 4 martie 2025). [90]

Comunicatul SVR leagă apărarea lui Georgescu de conflictul politic dintre curentul trumpist și instituțiile europene.

După respingerea candidaturii lui Georgescu de către BEC, mesajele au devenit și mai apropiate.

La 9 martie, **Elon Musk** a reacționat:

„Este o nebunie!” „Soroș din nou.” (Elon Musk, X, 9 martie 2025). [91]

A doua zi întreba cum poate un judecător „să pună capăt democrației în România”. La 11 martie, purtătorul de cuvânt al Kremlinului, Dmitri Peskov, respingea legăturile lui Georgescu cu Rusia și introducea, la rândul său, legătura politică cu Trump:

„Georgescu a fost impresionat și de Trump și de ideile trumpismului.” (Dmitri Peskov, Kremlin, 11 martie 2025). [92]

Kremlinul declara în aceeași zi că alegerile organizate fără Georgescu ar fi lipsite de legitimitate.

De la Putin la Trump Jr., Musk, Grenell, Vance, Gabbard, SVR și Kremlin au circulat aceleași acuzații privind eliminarea candidatului antisistem, confiscarea voinței populare și rolul Bruxellesului, în paralel cu minimalizarea implicării Rusiei.

Interesele politice ale celor două tabere erau diferite. Cercul MAGA promova în Europa formațiuni și politicieni care contestau establishmentul UE, iar Georgescu se încadra ideologic în această zonă: discurs antisistem, suveranism, raportare favorabilă la extrema dreaptă și contestarea ordinii europene existente. Pentru Moscova, profilul său geopolitic oferea un avantaj mult mai concret: Georgescu contestase sprijinul pentru Ucraina, criticase NATO și Uniunea Europeană, atacase scutul antirachetă, vorbise despre „înțelepciunea rusească”, descrisese Ucraina drept „stat inventat” și îl lăudase pe Vladimir Putin.

Un președinte cu asemenea poziții putea modifica politica unui stat aflat la Marea Neagră, la frontiera Ucrainei și Republicii Moldova, membru NATO și UE și gazdă a unei infrastructuri militare americane importante. Susținerea politică MAGA pentru forțele antisistem europene și interesul strategic al Moscovei ajungeau astfel la același beneficiar politic în România.

Mesajul din 2022: Trump și Brexit existau deja în proiectul Georgescu

O probă descoperită ulterior arată că Georgescu invoca această apropiere încă din 2022.

Rechizitoriul Parchetului General [71] reproduce conversații găsite în telefonul lui Horațiu Potra. La 27 aprilie 2022, Călin Georgescu îi ceruse să-l abordeze pe omul de afaceri Frank Timiș pentru

susținerea financiară a viitoarei campanii prezidențiale. Suma discutată era de 20-35 de milioane de dolari.

Mesajul transmis de Potra către Timiș detaliază solicitarea:

„M-a contactat d-ul Calin Georgescu, acesta a fost în clubul de la Roma cu Isărescu și a fost director pe mediu la ONU. Vrea să candideze la președenția României în 2024 și caută sponsori să-l ajute. A spus că, dacă câștigă, vrea să redeschidă toate minele din Ro, și în special cele de Aur. Zice că are deja sprijinul la Americanii care i-au facut campanie la Trump si de la cei care au negociat iesirea UK din EU. Mi-a spus daca pot vb cu dumneavoastra de un sprijin. Cand mi-a spus ca pentru campanie are nevoie de 20-35 milioane [...]” (Horățiu Potra către Frank Timiș, 27 aprilie 2022, conversație reprodusă în rechizitoriul Parchetului General). [71]

Mesajul reproduce ceea ce Georgescu îi spusese lui Potra, nu fapte verificate. Afirmatia privind Clubul de la Roma este o autoprezentare a candidatului. Călin Georgescu nu a fost membru al Clubului de la Roma. A fost secretar general al Asociației Române pentru Clubul de la Roma, structură națională afiliată, iar în CV figura conducerea unui „European Research Centre of the Club of Rome” cu sediul la Winterthur, în Elveția, organizație care nu apare în evidențele publice ale Clubului. Dintre români, Mircea Mălița și Mugur Isărescu au fost membri ai Clubului de la Roma.

Mesajul datează dintr-o perioadă în care Georgescu era departe de rezultatul electoral din noiembrie 2024. Exista însă deja un proiect prezidențial, se căutau zeci de milioane de dolari pentru finanțarea lui, iar potențialului finanțator i se comunica existența unui sprijin din două medii politice foarte precise: persoane care lucraseră pentru campania lui Trump și persoane implicate în Brexit.

Rămâne de stabilit cine erau americanii și persoanele implicate în Brexit, prin cine ajunsese Georgescu la ele și ce presupunea sprijinul invocat.

Documentele publice oferă un motiv suplimentar pentru aceste întrebări. Campania lui Trump din 2016 și campania pentru Brexit avuseseră deja persoane și organizații comune.

Bannon, Trump și Brexit în proiectul politic invocat de Georgescu

Ancheta parlamentară britanică asupra dezinformării a documentat relația dintre **Steve Bannon**, **Cambridge Analytica** și **Leave.EU**. Bannon a fost director executiv al campaniei prezidențiale Trump din 2016 și ulterior strateg-șef la Casa Albă.

Comisia Camerei Comunelor a stabilit că Bannon îl introdusese pe Arron Banks, unul dintre principalii finanțatori și organizatori ai Leave.EU, în relația cu Cambridge Analytica. Documentele primite de parlamentarii britanici includeau și un e-mail din 2015, cu Bannon în copie, privind o strategie americană de strângere de fonduri și activitate pe rețele sociale pentru Leave.EU. [93]

Același capitol al anchetei britanice consemnează întâlnirile lui Banks și Andy Wigmore cu reprezentanți ai Ambasadei Rusiei și discuțiile despre oportunități de afaceri în Rusia. Campaniile pentru alegerea lui Trump și pentru Brexit aveau, prin urmare, puncte de contact documentate înainte ca Georgescu să invoce în 2022 sprijin din ambele medii.

Între aceste puncte de contact se aflau Steve Bannon și Nigel Farage, figură centrală a Brexitului, care a participat la un miting al lui Trump în campania din 2016 și s-a întâlnit ulterior cu acesta la Trump Tower. Relațiile politice și de campanie dintre cele două lumi erau publice și instituțional documentate.

Identitatea persoanelor la care se referea Georgescu în discuția cu Potra rămâne necunoscută. Mesajul nu permite atribuirea unor nume prin presupunere. El dovedește însă că Georgescu pretindea încă din aprilie 2022 că un asemenea sprijin exista.

Precedentul din 2016: campania Trump și serviciile ruse

Relațiile trebuie privite și în contextul constatărilor instituțiilor americane despre prima campanie prezidențială câștigată de Donald Trump.

Volumul al V-lea al raportului Comisiei pentru Informații a Senatului SUA, SSCI privind ingerința rusă în alegerile americane din 2016 îl identifică pe Konstantin Kilimnik drept ofițer de informații rus. Paul Manafort, șef al campaniei Trump într-o perioadă decisivă a anului 2016, comunica direct și indirect cu Kilimnik și a încercat în repetate rânduri să-i transmită în secret informații interne ale campaniei, inclusiv date sensibile de sondaj și elemente de strategie. Comisia a obținut și informații care sugerau că Kilimnik putea avea o legătură cu operațiunea GRU de piratare și publicare a materialelor sustrase în timpul alegerilor.

Concluzia Comisiei este explicită:

„Comisia a constatat că prezența lui Manafort în campanie și apropierea sa de Trump au creat serviciilor ruse de informații oportunități de a exercita influență și de a obține informații confidențiale despre campania Trump. Privite în ansamblu, accesul lui Manafort la nivel înalt și disponibilitatea sa de a împărtăși informații cu persoane strâns afiliate serviciilor ruse de informații, în special Kilimnik și asociați ai lui Oleg Deripaska, au reprezentat o amenințare gravă de contrainformații.” (Comisia pentru Informații a Senatului SUA, Raportul privind Rusia, vol. V). [\[94\]](#)

Comisia a stabilit și obiectivul operațiunii ruse:

„Președintele rus Vladimir Putin a ordonat efortul rus de piratare a rețelilor și conturilor informatice asociate Partidului Democrat și de publicare a informațiilor compromițătoare pentru Hillary Clinton și campania sa. Intenția Moscovei era să afecteze campania Clinton, să compromită o posibilă administrație Clinton, să ajute campania Trump după ce Trump a devenit candidatul republican prezumtiv și să submineze procesul democratic american.” (Comisia pentru Informații a Senatului SUA, Raportul privind Rusia, vol. V). [\[94\]](#)

Raportul descrie și reacția campaniei Trump în momentul în care GRU și WikiLeaks publicau documentele furate:

„Campania Trump a încercat să maximizeze impactul acelor scurgeri de informații pentru a ajuta perspectivele electorale ale lui Trump. Membrii campaniei au încercat să obțină informații în avans despre publicările WikiLeaks, au creat strategii de comunicare pentru promovarea și distribuirea materialelor și au încurajat noi scurgeri. Campania Trump a contestat public atribuirea operațiunii Rusiei.” (Comisia pentru Informații a Senatului SUA, Raportul privind Rusia, vol. V). [\[94\]](#)

Precedentul contează pentru cazul românesc prin mecanismul pe care îl documentează: operațiune rusă de influență, intermediari, persoane aflate foarte aproape de o campanie politică occidentală, informații exploatate electoral și contestarea publică a atribuirii către Rusia.

Contactele au continuat după **prima victorie electorală a lui Trump, în noiembrie 2016**, în perioada de tranziție către primul său mandat. Ambasadorul rus Serghei Kisliak a transmis cercului lui Jared Kushner numele lui Serghei Gorkov după ce Kushner ceruse un interlocutor cu acces direct la Putin. Gorkov conducea Vnesheconombank, VEB, bancă de stat rusă sancționată după anexarea Crimeei.

Raportul Senatului precizează:

„VEB a fost folosită în trecut ca platformă de acoperire neoficială pentru Serviciul de Informații Externe al Rusiei, SVR.” (Comisia pentru Informații a Senatului SUA, Raportul privind Rusia, vol. V). [\[94\]](#)

Un alt canal trecea prin Kirill Dmitriev, directorul Fondului Rus de Investiții Directe, RDIF. Comisia arată că acesta avea acces direct la Putin, îi spunea „șeful” și încerca să ajungă la echipa de tranziție Trump folosind mai mulți intermediari și reprezentanți ai mediului de afaceri.

Dmitriev urmărea contacte cu Jared Kushner, Donald Trump Jr. și alte persoane din cercul președintelui ales. Un plan de apropiere ruso-americană elaborat în acest circuit a ajuns la Kushner, care a declarat Comisiei că a dat câte un exemplar lui Steve Bannon și viitorului secretar de stat Rex Tillerson.

În ianuarie 2017, Dmitriev îi transmitea intermediarului George Nader că tocmai îl văzuse pe Putin:

„Putin a subliniat că aceasta este o mare prioritate pentru noi și că trebuie să construim acest canal de comunicare pentru a evita birocrăția.” (Comisia pentru Informații a Senatului SUA, Raportul privind Rusia, vol. V). [94]

Contactele directe, intermediarii privați, reprezentanții mediului de afaceri și canalele informale aveau, așadar, precedente documentate în relația dintre persoane din cercul lui Trump și actori ruși. În România, cu doi ani și jumătate înaintea scrutinului, Georgescu pretindea că beneficiază deja de sprijinul unor americani care lucraseră pentru campania Trump și al unor persoane implicate în Brexit. După anularea scrutinului, Trump Jr., Grenell, Vance, Musk și Gabbard au contestat public modul în care România gestionase cazul, iar SVR l-a integrat explicit pe Georgescu în tabăra europeană asociată lui Trump.

Apar astfel întrebări legitime de investigație publică: ce canale au funcționat între 2022 și 2024, cine erau persoanele invocate de Georgescu, ce contacte au existat înaintea apariției sale spectaculoase în alegeri și prin cine a ajuns proiectul prezidențial românesc în mediile americane și britanice despre care vorbea Potra?

Potra, Moscova și legătura dintre cele două lumi

Horățiu Potra avea în acest proiect o poziție care depășea transmiterea unei solicitări de finanțare. Rechizitoriul descrie sprijinul financiar acordat ulterior lui Georgescu, inclusiv utilizarea gratuită a unei limuzine Mercedes GLE Coupe, plătită de Potra, și remiterea repetată de sume de bani în numerar.

Percheziția informatică a telefonului său a adăugat dimensiunea rusă:

„Percheziția informatică a relevat numeroase fotografii ce îl plasează pe Potra Horățiu atât la Moscova, cât și la Ambasada Rusiei, bilete de avion pe numele acestuia Dubai-Moscova [...] precum și o confirmare pentru rezervarea unei camere pentru perioada 04.09.2024-06.09.2024, la Hotel St. Regis Moscow Nikolskaya.” (Rechizitoriul Parchetului General). [71]

Același act consemnează fotografia în care Potra apare împreună cu Octavian Budică și Răzvan Velcherean alături de fostul ambasador al Federației Ruse la București, Valeri Kuzmin.

În aprilie 2022, Potra era omul prin care Georgescu căuta 20-35 de milioane de dolari și invoca sprijin din campania Trump și Brexit. În 2024 devenise susținător financiar și logistic al candidatului, iar în septembrie există o deplasare documentată la Moscova. După alegeri, SVR avea să-l prezinte pe Georgescu drept unul dintre liderii europeni pe care Trump s-ar putea baza în confruntarea cu Bruxelles-ul.

Sucesiunea justifică întrebarea asupra existenței unor legături mai profunde între aceste medii, fără a atribui identități pe care documentele existente încă nu le dezvăluie.

Interferența rusă din 2016 în evaluările serviciilor americane

Cu mai puțin de trei luni înaintea alegerilor din România, Oficiul Directorului Informațiilor Naționale al SUA, ODNI, descria public modul în care Rusia își adapta operațiunile de influență pentru scrutinul american din 2024.

Evaluarea din 6 septembrie desemna Rusia drept cea mai activă amenințare externă de influență și arăta că Moscova utiliza organizații intermediare, companii și RT pentru a ascunde originea mesajelor. Documentul consemna folosirea unor personalități americane și occidentale pentru răspândirea narațiunilor favorabile Rusiei. [\[95\]](#)

ODNI preciza că aceste mecanisme susțineau efortul Moscovei de influențare a preferințelor alegătorilor în favoarea lui Donald Trump. Într-o evaluare anterioară, din iulie 2024, serviciile americane explicaseră că actorii străini folosesc persoane occidentale, uneori fără ca acestea să cunoască originea operațiunii, pentru a introduce, amplifica și credibiliza mesaje care servesc intereselor statului străin.

În războiul informațional, originea mesajului reprezintă numai o parte a mecanismului. Puterea sa crește considerabil atunci când narațiunea este validată de un actor politic occidental care dispune de propria autoritate, de milioane de urmăritori și de acces direct la mass-media. Un mesaj transmis de Kremlin sau de SVR ajunge la un public limitat și este identificat imediat drept mesaj rusesc. Aceeași teză, rostită de vicepreședintele Statelor Unite, de directorul Informațiilor Naționale, de fiul președintelui american sau de proprietarul platformei X, dobândește legitimitatea unei dispute politice occidentale.

Actorii ruși au prezentat anularea drept eliminarea unui candidat nedorit și au contestat legitimitatea alegerilor fără Georgescu. Actorii MAGA au invocat confiscarea voinței populare, au minimalizat ingerința rusă și au descris România drept victima unor acțiuni împotriva conservatorilor, iar SVR i-a plasat explicit pe Trump și Georgescu în aceeași confruntare cu Bruxelles-ul.

Suprapunerea narațiunilor este publică. Precedentele din 2016, mesajul Potra din 2022 și contactele ruse documentate în anturajul proiectului Georgescu ridică întrebarea dacă, dincolo de interese politice care ajungeau la același rezultat, au existat și canale prin care aceste medii au comunicat.

Câștigul strategic al Rusiei în cazul unei victorii a lui Georgescu

Accesul lui Călin Georgescu la Cotroceni putea produce pentru Rusia o schimbare strategică într-unul dintre cele mai sensibile puncte ale flancului estic. România are frontieră cu Ucraina și Republica Moldova, controlează o zonă esențială a litoralului NATO la Marea Neagră, găzduiește baza de la Mihail Kogălniceanu și sistemul antirachetă de la Deveselu și participă la sprijinirea Ucrainei. Pentru curentul MAGA, Georgescu aparținea valului antisistem și suveranist european care contesta establishmentul UE și pe care figuri importante din jurul lui Trump îl susțineau în Germania și în alte state. Cele două direcții îi ofereau lui Georgescu avantaje politice compatibile: înaintea campaniei, el pretindea că are deja sprijin din mediul Trump și Brexit, iar programul și declarațiile sale răspundeau unor interese strategice rusești majore în Ucraina, Republica Moldova, NATO și Marea Neagră.

SVR a formulat public această suprapunere la 4 martie 2025, când l-a enumerat pe Georgescu între liderii pe care Trump s-ar baza pentru schimbarea raportului de forțe în Europa.

Anularea, la 6 decembrie 2024, a alegerilor a blocat posibilitatea ca această combinație de interese să ajungă la Cotroceni. Reacțiile ulterioare arată dimensiunea politică și geopolitică a ceea ce fusese afectat.

Nicușor Dan și refacerea relației cu administrația Trump

Efectele au continuat după încheierea crizei electorale. În februarie 2026, Nicușor Dan a decis să participe personal la prima reuniune a Consiliului pentru Pace creat de Donald Trump. Marile puteri europene, între care Franța, Germania, Regatul Unit și Spania, respinseseră inițiativa, iar numeroase alte state europene aleseseră să nu participe sau să se limiteze la reprezentare diplomatică. Dintre statele participante cu statut de observator, România a avut reprezentarea la cel mai înalt nivel. [\[109\]](#)

Președintele României a explicat el însuși decizia prin efectele alegerilor anulate asupra relației cu Washingtonul:

„Au existat anumite, cum să le spunem, dubii, neîncredere poate, după alegerile anulate din 2024, din partea administrației americane. Față de tot acest context, cred că prezența României, prin președintele ei, ajută la a clarifica, o dată pentru totdeauna, diplomatic și față de cetățeni, care este relația adevărată bilaterală între România și Statele Unite.” (Nicușor Dan, Radio România Actualități, 17 februarie 2026). [\[96\]](#)

Legătura dintre alegerile anulate și apropierea de administrația Trump era formulată chiar de președintele României.

La mai puțin de o lună, pe 11 martie 2026, CSAT prezidat de Nicușor Dan a aprobat solicitarea Statelor Unite pentru dislocarea temporară în România a avioanelor de realimentare în aer, a echipamentelor de supraveghere și comunicații și a aproximativ 400-500 de militari americani. Bazele utilizate erau Mihail Kogălniceanu și Câmpia Turzii, iar solicitarea avea loc în contextul războiului din Iran și al operațiunilor americane din Orientul Mijlociu. Parlamentul a aprobat solicitarea în aceeași zi. [\[97\]](#)

Sucesiunea ridică o întrebare politică firească: **în ce măsură nevoia declarată de Nicușor Dan de a elimina „dubiile” și „neîncrederea” administrației Trump generate de anularea alegerilor a influențat politica ulterioară a Cotroceniului față de Washington?**

Întrebarea devine cu atât mai relevantă cu cât explicația completă promisă cetățenilor români pentru anularea scrutinului continua să lipsească. Președintele României recunoștea public nevoia de a lămuri relația cu administrația care contestase anularea, în timp ce raportul amplu promis în România rămânea nepublicat.

Pentru evaluarea raportului republican sunt relevante proiectul prezidențial pro-MAGA și favorabil Rusiei al lui Georgescu, rolul lui Horațiu Potra în căutarea finanțării și contactele sale cu Rusia, precum și preluarea cauzei candidatului de actori MAGA, Kremlin și SVR.

VI. Raportul majorității republicane și folosirea cazului României împotriva regulilor europene pentru platforme

La 3 februarie 2026, majoritatea republicană din Comisia juridică a Camerei Reprezentanților a SUA a publicat raportul interimar **„Amenințarea cenzurii străine, Partea a II-a: campania de un deceniu a Europei pentru cenzurarea internetului global și efectele sale asupra libertății de exprimare a americanilor în Statele Unite”**. Documentul este **un raport partizan al personalului majorității republicane**, rezultat al investigației conduse de republicanii din Comisia juridică. Camera Reprezentanților nu l-a adoptat prin vot, iar Congresul Statelor Unite nu și l-a însușit ca

poziție instituțională. Chiar comunicatul prin care republicanii l-au lansat îl prezenta ca produs al propriei lor investigații și acuza Comisia Europeană că ar fi constrâns marile platforme să-și modifice regulile de moderare la nivel mondial. [98]

Raportul își anunță poziția încă din descrierea alegerilor românești:

„Comisia Europeană a făcut cei mai agresivi pași de cenzură în timpul alegerilor prezidențiale din România din 2024.” (*Majoritatea republicană din Comisia juridică a Camerei Reprezentanților*, 3 februarie 2026). [98]

Autorii continuă susținând că documentele interne TikTok „par să submineze” explicația potrivit căreia Rusia l-ar fi sprijinit clandestin pe Călin Georgescu printr-o campanie coordonată pe platformă. România devine astfel unul dintre principalele exemple prin care majoritatea republicană încearcă să demonstreze o teză mult mai largă: instituțiile europene ar folosi reglementarea platformelor pentru control politic, iar acuzațiile de ingerință străină ar furniza justificarea pentru această intervenție.

Poziționarea politică se vede și din momentul publicării. Administrația Trump transformase deja reglementarea europeană a marilor platforme tehnologice într-un conflict transatlantic. Regulamentul privind serviciile digitale obliga platformele foarte mari să evalueze și să reducă riscurile sistemice, inclusiv pe cele legate de procesele electorale. Regulamentul privind piețele digitale impunea separat obligații companiilor dominante. La 23 aprilie 2025, Comisia Europeană amendase Meta cu 200 de milioane de euro pentru încălcarea Regulamentului privind piețele digitale. [100]

La 5 decembrie 2025, X primise o amendă de 120 de milioane de euro pentru încălcarea obligațiilor de transparență prevăzute de Regulamentul privind serviciile digitale. Comisia indica trei probleme: modul înșelător în care funcționa marcajul albastru de verificare, lipsa transparenței registrului de publicitate și neasigurarea accesului cercetătorilor la datele publice. [101]

„Comisia a aplicat X o amendă de 120 de milioane EUR pentru încălcarea obligațiilor sale în materie de transparență.” (*Comisia Europeană*, 5 decembrie 2025). [101]

Raportul majorității republicane descrie însă această sancțiune într-un limbaj care îi dezvăluie poziționarea. Încălcările sunt calificate drept „ridicole”, iar amenda drept o încercare „evident pretextuală” de a pedepsi X pentru apărarea libertății de exprimare. Europa apare ca agresor, iar platforma lui Elon Musk ca victimă a represiunii europene.

Washingtonul intră în apărarea platformelor

Până la publicarea raportului, conflictul depășise de mult nivelul declarațiilor politice. În august 2025, secretarul de stat Marco Rubio ordonase ambasadelor americane din Europa să obțină sprijin pentru modificarea sau eliminarea unor componente ale Regulamentului privind serviciile digitale. Telegrama Departamentului de Stat, relatată de Reuters, definea explicit obiectivul diplomatic:

„Misiunile trebuie să urmărească obținerea sprijinului guvernelor și al altor actori pentru abrogarea sau modificarea Regulamentului privind serviciile digitale.” (*Telegramă a Departamentului de Stat semnată de Marco Rubio*, 4 august 2025). [102]

Documentul acuza Uniunea Europeană de restricții „nejustificate” asupra libertății de exprimare și le cerea diplomaților americani să investigheze cazurile în care reglementarea europeană afecta cetățeni sau companii din Statele Unite. Printre propuneri se aflau reducerea sancțiunilor pentru nerespectarea restricțiilor asupra conținutului și contestarea mecanismului entităților autorizate să semnaleze cu prioritate conținut ilegal. [102]

Administrația Trump apăra astfel în mod direct interesele platformelor americane în confruntarea cu autoritățile europene. Meta susținea și ea că reglementarea europeană ajunge la cenzură, iar Elon Musk era simultan proprietarul X, unul dintre principalii aliați politici ai lui Trump în prima parte a mandatului și unul dintre cei mai vocali susținători ai lui Călin Georgescu după respingerea candidaturii acestuia. [102]

Cazul României oferea acestei ofensive o temă cu o forță politică aparte. Alegerile fuseseră anulate după o ascensiune electorală construită masiv în mediul digital; autoritățile române contestaseră comportamentul TikTok; Comisia Europeană intervenise prin instrumentele sale de reglementare; iar Georgescu fusese apărut public de figuri importante din cercul MAGA.

La 5 decembrie 2024, Comisia Europeană dispusese ca TikTok să păstreze datele și dovezile legate de riscurile pe care platforma le-ar fi putut crea pentru procesele electorale. Vicepreședinta executivă Henna Virkkunen explica motivul intervenției:

„Am dispus astăzi ca TikTok să «înghețe» și să păstreze toate datele și dovezile legate de alegerile din România.” (Henna Virkkunen, Comisia Europeană, 5 decembrie 2024). [103]

La 17 decembrie, Comisia a deschis procedura formală privind obligația TikTok de a evalua și reduce riscurile sistemice asupra integrității electorale. Ancheta privea inclusiv sistemul de recomandare, manipularea coordonată neautentică, exploatarea automatizată a platformei și politica privind publicitatea politică. Ursula von der Leyen afirma:

„Trebuie să ne protejăm democrațiile de orice fel de ingerință străină. Când suspectăm asemenea ingerințe, mai ales în alegeri, trebuie să acționăm.” (Ursula von der Leyen, 17 decembrie 2024). [103]

Raportul republican răstoarnă sensul acestei intervenții. Platforma investigată pentru modul în care gestionase riscurile electorale devine victima autorităților, iar instituțiile care încearcă să afle ce s-a întâmplat sunt transformate în autorii „cenzurii”.

TikTok devenise între timp o afacere majoritar controlată din America

Momentul este cu atât mai important cu cât, numai cu douăsprezece zile înaintea publicării raportului, situația operațiunilor TikTok din Statele Unite se schimbase fundamental.

La 22 ianuarie 2026, **ByteDance** a finalizat acordul pentru crearea unei noi structuri care să administreze operațiunile americane ale TikTok. Investitorii americani și internaționali primeau 80,1% din societate, ByteDance păstra 19,9%, iar Oracle, Silver Lake și MGX dețineau câte 15%. Noua structură urma să răspundă de datele utilizatorilor americani, securitatea aplicațiilor și algoritmilor, precum și de componente importante ale moderării. [104]

Donald Trump a salutat personal tranzacția:

„TikTok va fi acum deținut de un grup de mari patrioți și investitori americani, cei mai mari din lume.” (Donald Trump, 22 ianuarie 2026). [104]

Trump recunoscuse anterior și beneficiul politic pe care considera că platforma i-l adusese în alegerile din 2024, atribuindu-i un rol în creșterea sprijinului său printre alegătorii tineri. [110]

Raportul republican servește simultan două interese ale taberei Trump: ofensiva împotriva reglementării europene a platformelor și contestarea modului în care România și instituțiile europene reacționaseră la ascensiunea lui Călin Georgescu. Investigative-Report.ro a descris această suprapunere în „**Agenda Kremlinului, tipărită la Washington: raportul trumpist care spală Rusia și atacă Europa, cu România transformată în muniție politică**”. [99]

România devine muniție împotriva Europei

Importanța acordată României reiese din proporțiile documentului. Raportul are 160 de pagini și acoperă un deceniu de politici europene privind platformele online, de la pandemia de COVID-19 și migrație până la reglementarea marilor companii tehnologice. În interiorul lui, termenii „Romania” și „Romanian” apar de 113 ori, iar numele lui Călin Georgescu de douăzeci de ori. Un scrutin dintr-un singur stat membru devine astfel unul dintre pilonii pe care comisia condusă de republicanul Jim Jordan își sprijină atacul împotriva întregului mecanism european de reglementare a platformelor. [98]

Pentru a contesta explicația românească, raportul republican se sprijină masiv pe răspunsurile pe care TikTok le furnizase autorităților și Comisiei Europene imediat după primul tur.

Cea mai importantă afirmație provine din răspunsul TikTok din 7 decembrie 2024:

„TikTok nu a găsit și nici nu i-au fost prezentate dovezi privind o rețea coordonată de 25.000 de conturi asociată campaniei domnului Georgescu.” (TikTok, răspuns către Comisia Europeană, 7 decembrie 2024). [98]

Răspunsul trebuie păstrat ca atare, însă raportul folosește neconfirmarea unei anumite rețele, la acel moment, ca argument împotriva explicației mai largi privind operațiunile de influență și implicarea Rusiei.

Autorii susțin apoi că:

„presupusa campanie de ingerință rusă fusese, de fapt, finanțată de un alt partid politic românesc”. (Raportul majorității republicane, 3 februarie 2026). [98]

Referința este la campania **PNL-Kensington-FameUp**. Raportul o folosește pentru a sugera că operațiunea prezentată drept rusească avea în realitate o origine politică românească. În aceeași succesiune, Nicușor Dan este descris drept candidatul „preferat de establishment”, care ar fi câștigat scrutinul repetat după ce rezultatul din 2024 nu fusese restabilit.

Formularea arată caracterul politic al documentului. Autorii depășesc confruntarea probelor TikTok cu afirmațiile autorităților române și construiesc o explicație completă: acuzația privind implicarea Rusiei ar fi fost insuficient demonstrată, campania ar fi provenit în realitate de la un partid românesc, scrutinul ar fi rămas anulat, iar în cele din urmă ar fi câștigat candidatul establishmentului.

Omisiunile raportului privind propriul martor: TikTok

Până la 3 februarie 2026 existau însă date publicate chiar de TikTok care complica substanțial povestea construită de majoritatea republicană.

Raportul de transparență TikTok pentru perioada iulie-decembrie 2024 consemnează o rețea de 78 de conturi neautentice, operată din România, care amplifică în mod repetat mesaje favorabile lui Călin Georgescu. La momentul eliminării, 1.781 de conturi urmăreau cel puțin un membru al rețelei.

Mult mai importantă era rețeaua identificată ulterior de platformă în decembrie:

„O rețea de 27.217 conturi, operată printr-un furnizor de interacțiuni false, a încercat să promoveze AUR și, într-o măsură mai redusă, candidatul independent Călin Georgescu.” (TikTok, raport de transparență pentru iulie-decembrie 2024). [27]

TikTok preciza că această operațiune folosea comentarii publicate la scară mare. În aceeași raportare, compania menționa și 11 conturi considerate asociate Sputnik Media, eliminate în noiembrie 2024 și orientate către publicul din România și Republica Moldova.

Raportul republican din februarie 2026 **nu introduce în demonstrația sa rețeaua de 27.217 conturi și nici rețeaua de 78 de conturi favorabilă lui Georgescu**, deși acestea fuseseră deja raportate public de TikTok. În schimb, se limitează la situația consemnată la 7 decembrie 2024, când TikTok declara că nu identificase rețeaua de 25.000 de conturi în forma descrisă de autoritățile române.

Platforma pe care compania identificase ulterior mecanisme de promovare neautentică devine, în raport, un martor folosit pentru a exonera TikTok și a nega amploarea fenomenului.

Episodul PNL-Kensington-FameUp, transformat în explicația întregii operațiuni

Aceeași tehnică apare în folosirea campaniei PNL-Kensington-FameUp. Campania este reală și ridică propriile probleme serioase de transparență, dar constituie o componentă distinctă a ceea ce s-a întâmplat în mediul digital românesc.

Ea nu explică rețeaua descrisă de SRI, finanțările lui Bogdan Peșchir, FA Agency, infrastructurile proruse, Pravda/Portal Kombat, publicitatea și site-urile cu legături rusești, rețelele documentate ulterior de TikTok sau celelalte mecanisme documentate anterior.

Raportul republican comprimă aceste mecanisme într-o singură „campanie” și folosește identificarea finanțării uneia dintre componente pentru a contesta explicația întregului ansamblu. Tocmai această confuzie fusese identificată și în analiza Investigative-Report.ro. [\[99\]](#)

Motivarea CCR, redusă la o propoziție care îi schimbă sensul

Raportul republican afirmă că, la 6 decembrie, Curtea Constituțională a anulat primul tur și turul al doilea pe baza acuzației SRI potrivit căreia Rusia desfășurase pe TikTok o campanie destinată creșterii artificiale a sprijinului pentru Georgescu.

Hotărârea nr. 32 are însă o motivare mai largă. Curtea identifica manipularea votului, distorsionarea egalității de șanse, utilizarea netransparentă și contrară legislației electorale a tehnologiilor digitale și finanțarea din surse nedeclarete.

„Principalele aspecte imputate procesului electoral sunt manipularea votului alegătorilor și distorsionarea egalității de șanse a competitorilor electorali.” (Curtea Constituțională, Hotărârea nr. 32/2024, par. 11). [\[1\]](#)

Federația Rusă nu este identificată în Hotărârea nr. 32 ca autor juridic al operațiunii și nici atribuirea operațiunii Rusiei nu constituie unicul temei al anulării. Curtea reținea inclusiv contradicția dintre campania desfășurată și bugetul electoral de zero lei declarat la AEP.

Reducerea deciziei CCR la afirmația că „Rusia a făcut o campanie pe TikTok” îi permite raportului republican să transforme contestarea unei componente într-o aparentă infirmare a întregului fundament al anulării.

Raportul inversează responsabilitățile dintre platforme și autoritățile de reglementare

Raportul schimbă rolurile platformelor și ale autorităților de reglementare. Raportul descrie interacțiunile autorităților cu platformele aproape exclusiv în vocabularul „cenzurii”. Atunci când autoritățile române au solicitat extinderea în afara României a eliminării unor materiale electorale, TikTok a refuzat. Autorii republicani folosesc episodul pentru a demonstra tentativa unor instituții europene de a controla discursul dincolo de propria jurisdicție.

Autoritățile române nu dobândesc automat competența de a elimina conținut la nivel global; această limită nu invalidează însă mecanismul european de protecție a integrității electorale și nu transformă orice măsură de reglementare într-un act de cenzură politică.

În cazul României, efectul este foarte clar: **TikTok și celelalte platforme sunt spălate de o parte importantă a propriei responsabilități.** Sistemele de recomandare, conturile neautentice, interacțiunile false, publicitatea politică mascată și exploatarea algoritmilor trec în plan secund. În prim-plan ajung companiile tehnologice prezentate drept victime și autoritățile europene prezentate drept agresori.

Punctele comune dintre Kremlin, MAGA și raportul majorității republicane

Raportul capătă însă adevărata sa semnificație atunci când este pus lângă succesiunea documentată anterior.

Actorii MAGA și Kremlinul reluasera acuzațiile privind eliminarea candidatului antisistem, confiscarea voinței populare și ilegitimitatea alegerilor fără Georgescu. Elementul nou este integrarea acestor teze într-un raport parlamentar american.

SVR îl plasase explicit pe Georgescu în grupul liderilor europeni asociați schimbării politice susținute de Trump.

La 3 februarie 2026, aceleași teze au apărut într-un document al majorității republicane dintr-o comisie a Camerei Reprezentanților. Documentul a împins Rusia spre marginea explicației, l-a prezentat pe Georgescu drept victima unei anulări întemeiate pe acuzații contestate, a atribuit Bruxelles-ului rolul principal în ingerință și a apărut platformele în raport cu instituțiile europene.

Kremlinul și tabăra Trump valorifică aceeași versiune din motive diferite. Kremlinul beneficiază de validarea occidentală a unei explicații care îi reduce responsabilitatea și delegitează reacția unui stat NATO și UE. Tabăra Trump primește un caz cu care poate ataca Bruxelles-ul și regulile europene aplicate marilor companii tehnologice, într-un moment în care administrația americană desfășura deja o ofensivă diplomatică pentru slăbirea acestor reguli, iar TikTokul american tocmai trecuse într-o structură controlată majoritar de investitori americani.

Raportul partizan al majorității republicane devine relevant pentru războiul hibrid purtat împotriva României prin funcția informațională pe care o îndeplinește. Mesajul favorabil Moscovei este preluat și legitimat instituțional de unor actori politici occidentali și, în final, autoritatea aparent instituțională a unui document produs în Camera Reprezentanților.

Prin reducerea ingerinței la o acuzație nedovedită, raportul diminuează responsabilitatea Rusiei și a platformelor și plasează UE în rolul agresorului.

O coordonare operativă între autorii documentului și Moscova ar necesita probe distincte. **Suprapunerea dintre discursul Trump/MAGA și cel al Kremlinului în cazul alegerilor românești este însă vizibilă în succesiunea faptelor, în țintele atacate, în beneficiarul politic și în explicația transmisă public.** Raportul din 3 februarie 2026 reprezintă una dintre cele mai puternice probe ale acestei suprapuneri tocmai pentru că transformă o narațiune politică într-un document partizan cu aparență instituțională.

VII. Raportul nepublicat și consecințele tăcerii statului

În august 2026, diferența dintre ceea ce este documentat și ceea ce rămâne neexplicat poate fi delimitată mult mai precis decât în momentul anulării. Neregularitățile electorale care au stat la baza

Hotărâri nr. 32 sunt documentate, legătura dintre operațiunile de influență și infrastructuri conectate la Federația Rusă a fost susținută ulterior prin anchete și analize instituționale, iar componenta de destabilizare a intrat în rechizitoriul Parchetului General. Ansamblul probelor indică Moscova drept centru strategic al operațiunilor. Documentele publice nu închid însă toate detaliile operaționale: identitatea executanților și a intermediarilor, împărțirea sarcinilor între rețelele distincte, circuitul complet al finanțărilor și momentul exact în care informațiile dispersate au devenit o imagine instituțională coerentă. [\[1\]](#) [\[27\]](#) [\[66\]](#) [\[71\]](#)

Autorul infrastructurii. Atribuirea operațională, nu direcția strategică a agresiunii. TikTok a identificat rețeaua de 27.217 conturi și a precizat că fusese operată printr-un furnizor de interacțiuni false, dar identitatea și localizarea persoanelor din spatele ei au rămas necunoscute platformei. [\[27\]](#) Relația dintre această structură și rețeaua de aproximativ 25.000 de conturi descrisă de SRI nu a fost stabilită public. [\[39\]](#) Analiza românească din 2025 atribuie ansamblul mai larg al infrastructurii de dezinformare Federației Ruse, fără să publice identitatea fiecărui operator, rolul fiecărui intermediar și traseul fiecărei plăți. [\[66\]](#) Ele nu contrazic atribuirea strategică formulată în analiza din 2025, dar delimitează ceea ce poate fi demonstrat public.

Relația dintre rețele și componenta internă. Identificarea banilor PNL în campania Kensington-FameUp a lămurit finanțatorul proiectului inițial, dar autorul modificărilor care au făcut ca acesta să ajungă la promovarea lui Călin Georgescu nu a fost identificat public. Kensington a anunțat în decembrie 2024 o plângere penală și a afirmat ulterior că o depusese; până în august 2026 nu fuseseră făcute publice numărul dosarului, identitatea parchetului sesizat, persoanele vizate, actele procedurale efectuate ori o eventuală soluție. Separat, identitatea juridică și beneficiarii reali ai entităților prezentate în FameUp sub denumirile Progresia Campaign și Fundament Campaign au rămas neidentificați public, iar datele disponibile nu stabilesc o identitate comună între aceste componente și operațiunea PNL-Kensington. Tocmai episodul PNL-Kensington a fost folosit apoi de raportul majorității republicane pentru a sugera că presupusa ingerință rusă fusese, în realitate, o campanie românească. Lipsa clarificării lasă deschisă o vulnerabilitate probatorie care poate fi exploatată politic în ambele sensuri. [\[60\]](#) [\[63\]](#) [\[64\]](#) [\[98\]](#) [\[99\]](#)

Legăturile externe descoperite ulterior rămân, la rândul lor, parțial neelucidate. Identitatea americanilor care, potrivit mesajului transmis de Horațiu Potra în 2022, i-ar fi făcut campanie lui Donald Trump și identitatea persoanelor implicate în Brexit pe care Georgescu pretindea că se bazează nu au fost stabilite public. Dosarul disjuns și trimis la DIICOT pentru cercetarea unor persoane necunoscute aflate, potrivit rechizitoriului, în siajul unor reprezentanți ai serviciilor de informații și al altor autorități din Federația Rusă și Republica Populară Chineză nu avea, până în august 2026, o soluție publică. [\[71\]](#) [\[93\]](#) [\[94\]](#)

Efectul electoral poate fi evaluat prin succesiunea sondajelor. Succesiunea sondajelor arată amploarea schimbării: Georgescu a plecat de la 1%, a rămas până aproape de scrutin în zona 4,6-10,6%, fără să fie plasat pe primul loc de vreun institut, apoi a obținut 22,94% și a câștigat turul. Coroborate cu explozia vizibilității, rețelele coordonate, plățile ascunse și evaluarea SRI potrivit căreia operațiunea i-a asigurat victoria, aceste măsurători oferă un reper public verificabil al efectului electoral. Curtea a considerat vicierea suficient de gravă pentru anularea întregului proces. [\[1\]](#) [\[29\]](#) [\[31\]](#) [\[32\]](#) [\[33\]](#) [\[34\]](#) [\[35\]](#) [\[36\]](#) [\[37\]](#) [\[38\]](#) [\[39\]](#) [\[56\]](#)

Responsabilitatea preventivă rămâne, de asemenea, insuficient explicată. Înaintea votului existau obligațiile europene privind riscurile electorale, întâlnirile autorităților cu TikTok, decizia BEC privind materialele neconforme și avertismentul public al Expert Forum despre creșterea bruscă și

aparent artificială a vizibilității candidatului. După rezultat, serviciile au transmis semnale, au aprofundat verificările și au produs informările care au dus la convocarea de urgență a CSAT. Ceea ce lipsește este explicația instituțională a intervalului dintre aceste două momente: cine deținea fiecare categorie de informație înainte de 24 noiembrie, ce putea fi corelat atunci, ce depindea de datele private ale platformei și de ce imaginea de ansamblu s-a format abia după câștigarea primului tur de către Georgescu. [\[24\]](#) [\[27\]](#) [\[28\]](#) [\[29\]](#) [\[43\]](#) [\[44\]](#)

În aprilie 2026, după luni de documentare la Cotroceni, Nicușor Dan afirma că cea mai mare parte a informației putea fi prezentată public:

„90% din lucrurile pe care le știu pe alegeri sunt lucruri care pot să fie făcute publice și pe care le vom face publice într-un mod sistematic.” (Nicușor Dan, 16 aprilie 2026). [\[106\]](#)

Președintele spunea atunci că informațiile urmau să fie publicate sistematic și indica anul 2026 drept orizont cert. Patru luni mai târziu, răspunsul Administrației Prezidențiale pentru HotNews arăta că descria un document mult mai amplu decât cel anunțat inițial. Raportul urma să acopere aproximativ două decenii de acțiuni de război hibrid și manipulare informațională ale Federației Ruse împotriva României și a altor state europene, iar alegerile din 2024 deveneau o secțiune distinctă în interiorul acestei analize mai ample. La redactare contribuiau structuri ale Comunității Naționale de Informații și alte instituții, coordonarea fiind asigurată la nivelul Administrației Prezidențiale. [\[5\]](#)

Administrația Prezidențială explica amânarea prin volumul informațiilor și prin procedurile judiciare: „Publicarea raportului a fost ajustată în funcție de volumul informațiilor verificate și de necesitatea corelării cu procedurile judiciare aflate în desfășurare, astfel încât aceasta să nu afecteze buna desfășurare a cercetării penale”. Răspunsul nu mai indica însă niciun termen: [\[5\]](#)

„Având în vedere volumul materialului analizat, nu putem estima în acest moment o dată a publicării.” (Administrația Prezidențială, răspuns pentru HotNews, 17 august 2026). [\[5\]](#)

Extinderea către două decenii de război hibrid are o logică strategică și poate explica mediul în care s-au produs alegerile din 2024. Ea lasă însă deschisă promisiunea publică de a explica anularea. Un istoric general al agresiunii informaționale ruse poate furniza contextul; explicația deciziei din 6 decembrie cere o cronologie separată a faptelor, a informațiilor disponibile atunci și a responsabilităților instituționale. Invocarea anchetelor penale poate justifica reținerea unor detalii, dar declarația din aprilie potrivit căreia aproximativ 90% din informațiile cunoscute erau publicabile lasă fără răspuns întrebarea de ce partea care putea fi prezentată nu a fost încă pusă într-o formă coerentă la dispoziția publicului. [\[5\]](#) [\[106\]](#)

Întârzierea a produs între timp o efect asupra dezbaterii publice vizibilă. Fragmentele rămase neexplicate au fost folosite de actori externi pentru a construi propriile versiuni asupra anulării, iar lipsa unui document românesc integrat le-a oferit spațiu pentru a trata incertitudinile punctuale drept infirmări ale întregului caz. Mesajele Kremlinului, pozițiile MAGA și raportul partizan al majorității republicane au putut prezenta succesiv lipsa unei atribuirii complete la 6 decembrie, episodul PNL-Kensington și neconfirmarea unei anumite rețele TikTok drept dovezi că anularea însăși ar fi fost nelegitimă. [\[90\]](#) [\[98\]](#) [\[99\]](#)

Această întârziere produce și o confuzie de cronologie. Probele apărute în 2025 și 2026 pot confirma sau completa evaluările din decembrie 2024, dar nu pot fi proiectate înapoi ca și cum ar fi fost toate cunoscute Curții în ziua anulării. În sens invers, faptul că anumite legături au fost demonstrate abia ulterior nu șterge neregularitățile și informațiile deja existente la 6 decembrie. Fără

o delimitare oficială între cele două categorii de probe, dezbateră publică continuă să amestece justificarea deciziei de atunci cu ceea ce a fost aflat după aceea. [\[1\]](#) [\[66\]](#) [\[71\]](#)

PARTEA A V-A

Informația publică și cea din sertarele încuiate ale statului

Două întrebări sunt decisive. Fusesse procesul electoral afectat suficient de grav pentru ca statul să intervină înaintea turului al doilea? Mai exista, la 6 decembrie 2024, o altă măsură care să înlăture avantajul obținut prin promovare coordonată, finanțare ascunsă și manipularea spațiului informațional, fără să lase procesul viciat să producă un președinte? Răspunsurile trebuie căutate în faptele cunoscute atunci, în timpul rămas până la încheierea votului și în ceea ce au confirmat investigațiile ulterioare.

Documentele publice descriu astăzi mult mai complet ce se întâmplase. Promovarea coordonată și netransparentă, exploatarea mecanismelor platformelor și finanțările incompatibile cu declarațiile oficiale afectaseră chiar etapa în care alegătorii își formează opțiunea. La 6 decembrie, aceste informații ofereau o bază factuală suficientă pentru oprirea procesului, iar votarea în turul al doilea începuse deja în străinătate. Curtea Constituțională avea de decis în câteva ore dacă procesul mai putea continua în condiții libere și egale; identificarea operatorului fiecărui cont și a întregului traseu al banilor cerea timp. Probele apărute în 2025 și 2026 confirmă amploarea amenințării, leagă infrastructuri importante de Federația Rusă și arată că evaluarea de securitate pe care s-a sprijinit intervenția privea o operațiune reală.

I. Faptele stabilite prin documente publice

Numărarea voturilor din primul tur și infrastructura tehnică administrată de Serviciul de Telecomunicații Speciale și-au păstrat integritatea. Curtea Constituțională a confirmat rezultatul după renumărare la 2 decembrie 2024, iar nota STS a consemnat că datele au rămas nealterate și protejate împotriva accesărilor neautorizate. Criza din 2024 a privit condițiile în care alegătorii și-au format opțiunea și avantajul dobândit de un candidat înainte ca voturile să fie exprimate, nu numărarea buletinelor ori funcționarea sistemelor informatice. [\[38\]](#) [\[47\]](#)

Înaintea primului tur existau semnale publice privind nerespectarea regulilor campaniei online. Biroul Electoral Central dispusese la 20 noiembrie eliminarea unor materiale pro-Georgescu care nu erau marcate conform legii, iar Expert Forum avertizase la 23 noiembrie asupra creșterii rapide și aparent artificiale a vizibilității candidatului pe TikTok. Avertismentele au rămas fără efectul necesar pentru oprirea mecanismelor înainte de vot. [\[28\]](#) [\[29\]](#)

După primul tur, prima notă SRI a descris o rețea de aproximativ 25.000 de conturi asociate promovării lui Călin Georgescu, cu un nucleu de 797 de conturi create în 2016 și activate masiv în noiembrie 2024, instrucțiuni distribuite prin canalul Telegram @propagatorcg, recrutarea influencerilor și plăți de 381.000 de dolari comunicate autorităților de TikTok. Nota MAI a documentat separat o campanie nemarcată desfășurată prin peste o sută de influenceri. Aceste constatări proveneau din evaluările oficiale ale instituțiilor care aveau acces la date inaccesibile publicului, reunite în CSAT pentru aprecierea amenințării. Desfășurarea turului al doilea impunea o reacție înaintea încheierii anchetelor, care puteau dura ani. Mecanismele consemnate în note au fost confirmate și completate ulterior de platforme, investigații și analize românești și externe. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[44\]](#)

Controlul Autorității Electorale Permanente a stabilit ulterior că Georgescu declarase contribuții electorale de zero lei și cheltuieli de 591,86 lei. AEP a aplicat cinci amenzi în valoare totală de 200.000 de lei și un avertisment pentru încălcarea normelor de finanțare electorală. Raportate la ansamblul datelor publice, amplexarea promovării online și sumele identificate de serviciile de informații și de anchetatori sunt incompatibile cu imaginea unei campanii susținute prin resurse aproape inexistente. [\[58\]](#) [\[59\]](#)

TikTok a confirmat ulterior existența mai multor operațiuni coordonate de influență care vizaseră spațiul politic românesc. Platforma a raportat o rețea de 78 de conturi care îl promova pe Georgescu și o rețea distinctă de 27.217 conturi, operată printr-un furnizor de interacțiuni false, care promova AUR și, într-o măsură mai redusă, candidatura independentă a lui Georgescu. Aceste rețele trebuie tratate distinct de rețeaua de aproximativ 25.000 de conturi descrisă de SRI, cât timp relația lor tehnică nu a fost stabilită public. Datele platformei confirmă existența amplificării neautentice și coordonate semnalate de autoritățile române. [\[27\]](#) [\[105\]](#)

Hotărârea nr. 32 a anulat scrutinul pentru mai multe neregularități: afectarea caracterului liber și corect al votului, distorsionarea egalității de șanse, lipsa de transparență și echitate a campaniei și nerespectarea regulilor de finanțare. Textul descrie mecanismele și efectele consemnate în documentele de clasificare, fără să numească Federația Rusă drept comanditar. Curtea a constatat că procesul fusese viciat, iar această constatare a fundamentat anularea înainte de clarificarea completă a comenzii venite de la Moscova. [\[1\]](#)

Nicușor Dan a cerut, înainte de a deveni președinte, dovezi concrete și explicații suplimentare, apoi a promis un raport complet după instalarea la Cotroceni. În aprilie 2026 afirma că aproximativ 90% din informațiile pe care le deținea puteau fi făcute publice. La 17 august 2026, Administrația Prezidențială a comunicat că raportul era încă în redactare și că nu putea estima o dată a publicării. Ce a împiedicat publicarea părții despre care președintele însuși spunea că poate fi prezentată? Explicațiile oferite de Cotroceni ocolesc răspunsul. [\[3\]](#) [\[5\]](#) [\[83\]](#) [\[106\]](#)

Raportul promis de Nicușor Dan trebuie să demonstreze public, prin documentele deținute numai de stat, concluzia indicată de datele disponibile: Rusia a fost comanditarul operațiunii, iar rețelele, banii și intermediarii locali au fost mijloacele prin care aceasta a fost pusă în practică. Rolul raportului era să probeze complet și instituțional această concluzie în fața cetățenilor și a partenerilor României.

II. Probele puse împreună: mecanismul, beneficiarul și legătura cu Rusia

Ascensiunea lui Călin Georgescu nu poate fi explicată printr-o viralizare spontană. Conturile pregătite din timp, activarea sincronizată, instrucțiunile de distribuire, recrutarea influencerilor, plățile ascunse și folosirea succesivă a mai multor platforme contrazic această explicație. Cronologia lor arată construirea deliberată a unui avantaj electoral printr-o operațiune care a eludat transparența și regulile aplicate celorlalți candidați. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[64\]](#)

Beneficiarul electoral a fost Călin Georgescu. Conținutul a fost adaptat candidaturii sale, influencerii au fost instruiți să îi crească vizibilitatea, plățile au ajuns la utilizatori care îl promovau, iar infrastructuri de propagandă prorusă au distribuit mesaje și materiale conectate direct la campania sa. În timp ce această mecanism funcționa în favoarea lui, candidatul declarase contribuții electorale de zero lei și cheltuieli aproape inexistente. Constatarea că avantajul lui fusese construit prin mecanisme ascunse și nereguli care afectaseră grav egalitatea competiției era suficientă pentru

oprirea alegerilor. Anchetele puteau continua cu stabilirea unei legături personale între Georgescu și fiecare cont și cu identificarea tuturor participanților. [\[39\]](#) [\[58\]](#) [\[64\]](#) [\[66\]](#)

Legătura cu Federația Rusă a devenit tot mai vizibilă. La 6 decembrie, SIE descria România ca țintă a acțiunilor hibride ruse, iar SRI documenta separat mecanismul pro-Georgescu. La 18 decembrie, Klaus Iohannis a formulat public evaluarea serviciilor prin cuvintele „Iar aici a fost Rusia”. În 2025, analiza prezentată la Copenhaga a descris o infrastructură de dezinformare coordonată din Federația Rusă și folosită pentru promovarea unor idei compatibile cu discursul candidatului anti-UE și anti-NATO. Raportul CRS din august 2026 a inclus interferența politică și electorală din România în repertoriul activităților hibride ruse din Europa. [\[45\]](#) [\[67\]](#) [\[66\]](#) [\[70\]](#)

Operațiunea din jurul candidaturii lui Georgescu s-a desfășurat în războiul hibrid purtat de Rusia împotriva României și a servit obiective strategice ale Moscovei. Prezența unor executanți români, a serviciilor comerciale și a operatorilor neidentificați nu infirmă această concluzie. Folosirea intermediarilor locali, împărțirea operațiunii între structuri aparent fără legătură și menținerea activităților sub pragul la care autorul poate fi indicat ușor sunt metode documentate ale războiului hibrid rusec. [\[66\]](#) [\[70\]](#)

Cum se dovedește cine a comandat o operațiune concepută să ascundă ordinul? Prin corelarea infrastructurilor, cronologiei, metodelor, banilor ascunși, legăturilor personale, țintei urmărite, candidatului împins în față și evaluărilor instituțiilor care cunosc acest tipar. Cerința ca fiecare cont, plată și intermediar să fie urmărit public până la același ofițer rus ar impune un standard probator incompatibil cu modul de operare al acțiunilor concepute să-și ascundă autorul. Probele arată direcția strategică; insuficient cunoscute rămân împărțirea exactă a sarcinilor și traseele banilor.

Ce schimbă acuzațiile privind destabilizarea apărută după anulare? Rechizitoriul Parchetului General susține că întâlnirea Georgescu-Potra din 7 decembrie a fost urmată de mobilizarea unui grup de 21 de persoane și de deplasarea a șapte automobile spre București, cu arme și materiale pirotehnice. Camera preliminară a confirmat definitiv legalitatea sesizării instanței și a administrării probelor, fără să stabilească vinovăția pe fond. Acuzațiile nu puteau justifica hotărârea adoptată cu o zi înainte. Ele arată însă că oprirea scrutinului a fost urmată imediat de o tentativă de transformare a crizei electorale într-o confruntare de stradă, potrivit tezei procurorilor. [\[71\]](#) [\[74\]](#)

III. Secretul lui Polichinelle: comanditarul și finanțarea clandestină

Cine a comandat operațiunea? Documentele și investigațiile publice indică Moscova. Concluzia rezultă din infrastructurile pregătite din timp, metodele folosite și în alte state, propaganda prorusă, legăturile personale și comerciale, profilul candidatului, folosul strategic pentru Kremlin și evaluările succesive ale instituțiilor românești și ale partenerilor externi. Formula „Toate drumurile duc la Moscova” rezumă traseul acestor probe și urmele publice ale unei operațiuni construite pentru a-și ascunde centrul. [\[45\]](#) [\[64\]](#) [\[66\]](#) [\[116\]](#)

Și cine a finanțat clandestin mecanismul de promovare care l-a propulsat pe Georgescu de la 1% în sondaje la 22,94% din voturi și câștigarea primului tur? Candidatul declarase contribuții electorale de zero lei și cheltuieli de 591,86 lei, în timp ce în jurul său funcționau recrutarea plătită a influencerilor, conturi coordonate, servicii de amplificare și propagandă distribuită pe mai multe platforme. Sunt cunoscute plățile asociate lui Bogdan Peșchir, transferurile descrise în anchete și banii porniți din campania PNL care au ajuns să îl favorizeze pe Georgescu. Traseul complet, de la sursa inițială până la fiecare beneficiar, rămâne necunoscut. Aceste fluxuri

au contribuit, prin mecanisme diferite, la același avantaj electoral în favoarea lui Georgescu. Datele publice documentează plăți nedeclarate, firme și intermediari români care au făcut posibilă promovarea clandestină a candidatului. Informațiile disponibile permit atribuirea direcției strategice Moscovei, dar lasă deschisă întrebarea dacă toate componentele au avut aceeași sursă și aceeași comandă operativă. [\[39\]](#) [\[58\]](#) [\[59\]](#) [\[60\]](#)

Existența unei finanțări nedeclarate este secretul lui Polichinelle: Georgescu declarase contribuții electorale de zero lei și cheltuieli de numai 591,86 lei, deși promovarea sa fusese susținută prin resurse considerabile și mecanisme ascunse.

IV. Comanda operativă și traseele financiare rămase neelucidate

Datele publice indică Moscova drept centru de comandă, în timp ce numele celor care au condus fiecare componentă, traseul complet al banilor și raporturile exacte dintre grupurile implicate rămân nepublicate. În februarie 2025, VIGINUM preciza că, la acel stadiu, nu putea stabili cine se afla în spatele campaniei pro-Georgescu și ce rol avuseseră FA Agency și structurile asociate. Investigațiile ulterioare au adăugat infrastructuri, plăți și legături certe cu Federația Rusă, iar analiza românească din 2025 a legat operațiunea de o infrastructură coordonată de acolo. Schema internă rămâne secretă, dar probele publice îi arată direcția și centrul. [\[64\]](#) [\[66\]](#)

Există vreo legătură între rețeaua descrisă în Nota SRI I și rețelele raportate ulterior de TikTok? Rețeaua de aproximativ 25.000 de conturi, rețeaua de 27.217 conturi operată printr-un furnizor de interacțiuni false și rețeaua de 78 de conturi favorabilă lui Georgescu au fost identificate din surse diferite și au caracteristici distincte. Relația dintre ele rămâne neclară, iar o eventuală suprapunere trebuie stabilită prin datele tehnice ale serviciilor și ale platformei. Neclaritatea a fost exploatată pentru a prezenta neconfirmarea unei anumite rețele de către TikTok, la 7 decembrie 2024, drept infirmare a întregului fenomen. [\[27\]](#) [\[39\]](#) [\[98\]](#)

Cine a modificat campania PNL-Kensington-FameUp și a orientat conținutul către Georgescu? Banii proiectului inițial au provenit de la PNL, iar Kensington a confirmat că fusese contractată pentru campanie. Autorul modificărilor, identitatea juridică a entităților Progresia Campaign și Fundament Campaign și relația lor cu celelalte mecanisme nu au fost stabilite public. Acest traseu intern acoperă numai o componentă și poate ilustra felul în care o infrastructură locală este deturnată ori exploatată într-o operațiune mai mare. Finanțările lui Bogdan Peșchir, rețelele distincte ale platformei, Pravda/Portal Kombat și sistemele de publicitate legate de Rusia rămân în afara acestei explicații. Transformarea banilor PNL în explicația întregului caz înlocuiește toate celelalte probe cu un singur episod convenabil. Situația plângerii anunțate de Kensington a rămas necunoscută public, lăsând o breșă importantă în stabilirea componentei românești. [\[60\]](#) [\[61\]](#) [\[63\]](#) [\[64\]](#)

Cine erau americanii și persoanele implicate în Brexit despre care Georgescu pretindea, în aprilie 2022, că îl sprijină? Ce contacte au avut loc înainte de alegeri și prin cine? Identitatea lor lipsește din documentele publice. Rechizitoriul arată însă că pista externă a fost suficient de serioasă pentru disjungerea cercetărilor și trimiterea lor la DIICOT a cercetărilor privind persoane necunoscute din siajul serviciilor și autorităților din Federația Rusă și Republica Populară Chineză. Ancheta este în curs, iar conexiunile deja documentate rămân relevante până la o soluție publică. [\[71\]](#) [\[93\]](#) [\[94\]](#)

Sucesiunea sondajelor ilustrează amploarea schimbării în intenția de vot. Georgescu era cotate la 1% în octombrie și la începutul lunii noiembrie, a urcat apoi în zona 4,6-7,4%, iar în ultimele

măsurători ajunseseră la 8,1-10,6%, fără ca vreun institut să îl plaseze pe primul loc. La 24 noiembrie a obținut 22,94% și a câștigat primul tur. Mai multe institute, cu metodologii diferite, îl măsuraseră constant ca pe un candidat marginal sau de eșalon secund. Trecerea de la această poziție la primul loc, în același interval în care au fost activate rețelele și a explodat promovarea coordonată, nu poate fi explicată printr-o evoluție electorală obișnuită ori prin eroarea izolată a unui sondaj. [\[29\]](#) [\[31\]](#) [\[32\]](#) [\[33\]](#) [\[34\]](#) [\[35\]](#) [\[36\]](#) [\[37\]](#) [\[38\]](#)

Întrebarea relevantă potrivit regulilor electorale și recomandării formulate ulterior de Comisia de la Veneția privește capacitatea neregulilor de a influența rezultatul. Determinarea matematică a numărului de voturi influențate ar depăși ceea ce pot dovedi aceste instrumente. Sondajele, explozia vizibilității, rețelele coordonate, plățile ascunse și evaluarea SRI potrivit căreia această campanie i-a asigurat victoria susțin concluzia: ordinea finală s-a format într-un mediu grav viciat, iar efectul a răsturnat ierarhia măsurată înaintea activării masive. [\[39\]](#) [\[56\]](#)

Ce informații deținea fiecare instituție și când le-a obținut? Ce informație deținea fiecare instituție înainte de 24 noiembrie, ce date noi au sosit după primul tur, care materiale au fost prezentate integral Curții Constituționale și cum au fost apreciate între validarea din 2 decembrie și anularea din 6 decembrie? Documentele declasificate arată numai fragmente ale acestui traseu. Documentația completă aflată la baza deciziei și cronologia completă a circulației informațiilor între servicii, CSAT, Președinție și CCR rămân nepublicate. [\[1\]](#) [\[39\]](#) [\[44\]](#)

V. Justificarea anulării la 6 decembrie 2024

Ce putea face statul în dimineața zilei de 6 decembrie? Informațiile ajunse la autorități descriau promovare coordonată și netransparentă, exploatarea mecanismelor platformelor, recrutarea influencerilor, finanțări nedeclarate și un avantaj electoral obținut cu încălcarea regulilor aplicabile celorlalți candidați. Turul al doilea păstra efectele deja acumulate în formarea opțiunii electorale, iar timpul rămas făcea imposibile identificarea sponsorilor, oprirea rețelelor, refacerea transparenței și restabilirea egalității competiției. Aceste date ofereau motive factuale serioase pentru oprirea procesului înainte ca efectele sale să devină definitive. [\[1\]](#) [\[39\]](#) [\[42\]](#)

Cine putea lua această măsură? SRI și SIE puteau informa, MAI putea investiga, STS putea proteja infrastructura, AEP putea controla finanțarea, iar Guvernul și BEC puteau administra regulile din competența lor. Numai CCR putea înlătura rezultatul primului tur printr-o hotărâre obligatorie. Constituția îi atribuie Curții sarcina de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea președintelui și de a confirma rezultatele sufragiului. După eșecul prevenției, CCR era singura autoritate care mai putea opri procesul înaintea încheierii alegerilor. [\[19\]](#) [\[49\]](#) [\[51\]](#) [\[52\]](#) [\[53\]](#) [\[54\]](#)

Ce putea răspunde Georgescu în timpul rămas? Documentele au fost declasificate la 4 decembrie, Curtea a deschis dosarul la 6 decembrie, iar votarea în turul al doilea începuse deja în străinătate. Candidatul putea declara că nu știa cine administrase rețelele sau cine plățise promovarea, dar un asemenea răspuns ar fi rămas o simplă negare, imposibil de verificat în câteva ore raportat la datele despre o campanie purtată în favoarea lui prin conturi ascunse, plăți nedeclarate și posibile structuri statale. Avantajul deja obținut și inegalitatea competiției continuau să existe indiferent de explicația candidatului. Statul trebuia să decidă imediat dacă mai putea lăsa alegerile să continue, în timp ce identificarea fiecărei legături avea să dureze ani. [\[1\]](#) [\[39\]](#) [\[42\]](#)

Comisia de la Veneția a recomandat ulterior ca persoanele afectate să își poată prezenta punctul de vedere și probele. Recomandarea privește o problemă generală și oferă un reper pentru regulile viitoare, fără să analizeze Hotărârea nr. 32 ori să ceară dezvăluirea tuturor datelor operative. Aplicată

cazului românesc, ea susține detectarea mai timpurie a amenințării, o procedură rapidă, termene compatibile cu calendarul electoral și posibilitatea formulării unor puncte de vedere și protejarea surselor și metodelor secrete. Aplicarea ei retrospectivă ca obligație de a lăsa scrutinul să se încheie ar fi cerut o verificare completă într-un timp pe care calendarul votării îl făcea imposibil. [56]

Ar fi fost suficientă repetarea votului în anumite secții sau numai a turului al doilea? Neregularitățile priveau campania la scară națională, iar efectele lor se produsese înaintea votării. Repetarea unor secții ar fi lăsat neatinsă etapa de formare a voinței, iar organizarea directă a turului al doilea ar fi păstrat avantajul acumulat ilegal în primul. Singura măsură care putea reda tuturor candidaților o campanie desfășurată după aceleași reguli era reluarea întregului proces. Hotărârea putea explica mai amplu această succesiune, dar necesitatea ei rezultă chiar din natura și întinderea națională a viciilor constatate. [1] [56]

La 6 decembrie, neregulile care afectaseră campania, finanțarea și formarea voinței alegătorilor nu mai puteau fi înlăturate înaintea turului al doilea. Continuarea scrutinului ar fi menținut avantajul dobândit prin încălcarea regulilor, iar CCR era singura autoritate care putea opri procesul electoral. Lacunele legii și motivarea succintă a Curții au alimentat ulterior contestarea deciziei, fără să schimbe situația existentă în acel moment: reluarea integrală era singura măsură care putea restabili condiții egale pentru candidați. Probele făcute publice în 2025 și 2026 au confirmat că operațiunea fusese mai amplă decât reieșea din documentele cunoscute la 6 decembrie. [1] [56]

VI. Atacul care a trecut pe sub radarul statului

Eșecul s-a produs înainte ca problema să ajungă la CCR. România avea avertismente despre războiul hibrid rusesc, obligații europene privind riscurile electorale ale platformelor și semnale interne privind campania online. Informația era împărțită între servicii, autorități electorale, structuri de securitate cibernetică, Ministerul Afacerilor Interne, Guvern și platforme. Organizarea instituțională din 2024 nu atribuisese clar unei singure autorități responsabilitatea de a corela propaganda, finanțarea, comportamentul coordonat, datele platformelor și atacurile cibernetice. Criza a fost înțeleasă după ce avantajul electoral se produsese. [24] [25] [29]

După primul tur, serviciile de informații au întocmit documentele care au permis înțelegerea unei părți a mecanismului. De ce nu fuseseră corelate mai devreme conturile activate, campania nemarcată, plățile, comenzile BEC neaplicate și atacurile cibernetice? Au lipsit datele, puterea de a interveni, cooperarea platformelor sau coordonarea dintre instituții? Notele declasificate nu răspund. Ele arată ce a aflat fiecare structură, fără să ne permită să separăm întârzierile inevitabile de greșelile care puteau fi evitate. [39] [42] [45] [46] [47]

CCR a intervenit după ce mecanismele de prevenire nu opriseră atacul, iar timpul rămas nu mai permitea restabilirea unor condiții egale înaintea turului al doilea. Curții îi revenea și obligația de a explica limpede legătura dintre informațiile declasificate și anularea întregului proces. Motivarea sumară a lăsat loc negării amenințării, deși documentele ulterioare au confirmat existența operațiunii, amploarea ei și legăturile cu Federația Rusă. [1] [66]

Președintele Klaus Iohannis a declasificat cele cinci note și a spus public, la 18 decembrie 2024, că Rusia se afla în spatele operațiunii. Administrația sa nu a publicat însă o sinteză care să explice cronologia, legătura dintre neregularitățile electorale și comanda externă, limitele fiecărui document și motivele pentru care atacul nu fusese oprit la timp. Cetățenii au primit documente separate, fără o explicație care să le coreleze. [44] [67]

Nicușor Dan a promis un raport care să explice public legăturile dintre aceste informații. Accesul la informațiile clasificate și la instituțiile din CSAT îi permite să separe ceea ce poate fi publicat de ceea ce trebuie protejat. Extinderea proiectului către două decenii de război hibrid oferă context, dar amână răspunsul punctual despre alegerile din 2024. Dacă aproximativ 90% din informații pot fi făcute publice, de ce nu a fost prezentată separat cronologia acestui caz? [\[5\]](#) [\[106\]](#)

Guvernul, Parlamentul și autoritățile electorale au introdus în 2025 reguli noi pentru publicitatea politică online, proceduri rapide de eliminare și competențe mai clare. Raportul ODIHR arată totuși că supravegherea a rămas fragmentată, aplicarea neuniformă, iar comportamentul neautentic a continuat la scară mare. Unele vulnerabilități au fost reduse, dar coordonarea dintre instituții și răspunderea publică pentru intervenția la timp continuă să fie insuficient definite. [\[75\]](#) [\[76\]](#) [\[78\]](#)

Platformele dețin datele fără de care sponsorii, rețelele, interacțiunile false și traseul distribuției rămân parțial invizibile. Răspunsurile furnizate imediat după vot au fost mai sărace decât constatările raportate în lunile următoare. Când o platformă descoperă după alegeri ceea ce autoritățile trebuiau să cunoască în timpul campaniei, cine suportă consecința întârzierii? Procedura Comisiei Europene împotriva TikTok și ordinul de conservare a datelor ilustrează dependența instituțiilor române de datele deținute de platformă. [\[27\]](#) [\[103\]](#)

Ce trebuie lămurit înaintea următorului scrutin? Cine coordonează permanent protejarea alegerilor, în ce condiții primește datele platformelor, când sunt reunite informațiile instituțiilor și cine explică public riscul? Legea trebuie să precizeze când poate fi anulat întregul scrutin, ce date sunt suficiente, cum poate Curtea să deschidă examinarea unui caz și cum pot candidații formula rapid un punct de vedere în limitele timpului electoral și ale protejării informațiilor secrete. Condițiile pentru acceptarea unei candidaturi trebuie să fie previzibile înaintea scrutinului, iar finanțarea și publicitatea politică online trebuie urmărite până la sponsorul real. România are nevoie de o procedură construită din timp, capabilă să împiedice repetarea situației din 2024, când instituțiile au descoperit abia în ultimele zile că procesul era grav compromis.

VII. Operațiunea Georgescu în războiul hibrid rusesc

Alegerile din 2024 au avut loc într-un conflict strategic început cu mult înaintea candidaturii lui Călin Georgescu. Federația Rusă desfășura în Europa acțiuni de sabotaj, atacuri cibernetice, propagandă, influență politică și folosirea intermediarilor locali pentru a slăbi coeziunea statelor occidentale, încrederea în NATO și UE și sprijinul pentru Ucraina. România conta prin poziția la Marea Neagră, frontiera cu Ucraina și Republica Moldova, infrastructura militară aliată și rolul președintelui în politica externă și de securitate. [\[7\]](#) [\[8\]](#) [\[68\]](#) [\[70\]](#)

Ce ar fi câștigat Moscova? Un președinte care lăudase „înțelepciunea rusească” și pe Vladimir Putin, contestase sprijinul pentru Ucraina, atacase NATO, Uniunea Europeană și scutul de la Deveselu și descrisese Ucraina drept „stat inventat” putea schimba orientarea unui stat esențial de pe flancul estic. Profilul politic al lui Georgescu, mesajele sale, relațiile din jurul candidaturii și promovarea prin infrastructuri proruse corespundeau obiectivului Moscovei de a câștiga influență asupra orientării strategice a României. Datele publice sunt compatibile cu atribuirea strategică a operațiunii Federației Ruse. [\[21\]](#) [\[22\]](#) [\[23\]](#) [\[66\]](#)

Mecanismul documentat apare fragmentat și numai parțial vizibil. El cuprindea rețele online, influenceri, plăți, servicii comerciale de amplificare, propagandă prorusă, infrastructuri de publicitate, intermediari locali și, potrivit procurorilor, o componentă ulterioară de destabilizare. Prezența unor executanți români și a unor contracte comerciale este compatibilă cu metoda folosită

pentru ascunderea comenzii externe. Serviciile ruse folosesc persoane din țara-țintă, firme interpușe și grupuri care cunosc numai propria sarcină, astfel încât centrul operațiunii să rămână ascuns. [17] [70] [71]

Raportul public al SIS din Republica Moldova documentează concret asemenea structuri: centru de comandă la Moscova sub protecția autorităților ruse și a FSB, departamente distincte pentru tehnologie politică, organizare, finanțe și logistică, mii de celule și activiști locali, bani ascunși, Telegram, propagandă și pregătirea acțiunilor de stradă. Comparația trebuie păstrată la nivelul modelului regional, fără a echivala fiecare persoană și fiecare cont din România cu structura identificată în Republica Moldova. Cazul moldovenesc arată cum Moscova păstrează comanda în secret și lasă execuția la vedere în mâinile rețelelor locale. Metodele, obiectivele și succesiunea observate în România se înscriu în acest model documentat. [17] [45] [66]

Sursele publice arată numai o parte a operațiunii și a rolului fiecărei persoane, deoarece datele interne ale serviciilor ruse sunt clasificate la Moscova, iar componentele operațiunii au fost separate pentru ascunderea comenzii. Metodele, infrastructurile, legăturile personale și comerciale, cronologia, candidatul favorizat și evaluările oficiale independente duc însă în același loc. Ce explicație ar putea reuni toate aceste urme ignorând Moscova? [66] [70] [71]

Anularea a împiedicat transferarea avantajului netransparent în turul al doilea. După 6 decembrie, disputa s-a extins de la alegeri la legitimitatea instituțiilor române, existența ingerinței ruse și ideea că orice măsură împotriva unei campanii antisistem ar reprezenta cenzură sau represiune politică.

VIII. Acuzațiile privind anularea ilegală și „lovitura de stat”

În seara anulării, Călin Georgescu a numit decizia „o lovitură de stat oficializată”. George Simion a vorbit despre o „lovitură de stat în plină desfășurare”. Formula a fost preluată de propaganda rusă, de actori ai mișcării suveraniste și de voci din mediul trumpist. La 3 octombrie 2025, AUR a publicat un document care descrie întreaga perioadă dintre 24 noiembrie 2024 și 18 mai 2025 ca o lovitură de stat, susține că interferența rusă a fost un pretext inventat și că noul președinte a fost impus. O acuzație atât de gravă trebuie verificată prin faptele pe care chiar autorii ei le invocă. [111] [112] [117]

Călin Georgescu fusese ales președinte? La 24 noiembrie a obținut primul loc, cu 2.120.401 voturi și 22,94% din voturile valabil exprimate. Constituția cere majoritatea voturilor alegătorilor înscriși pentru alegerea din primul tur; în lipsa ei, președintele este ales în turul al doilea. Turul al doilea nu s-a încheiat și nu a produs un rezultat. Prognoza de 65-70% invocată de documentul AUR nu este un vot și nu poate conferi un mandat. Georgescu a câștigat dreptul de a participa la finala programată, nu funcția de președinte. [19] [30] [111]

A fost Nicușor Dan instalat în locul unui președinte ales? Procesul a fost reluat, au fost înregistrate candidaturi, alegătorii au votat la 4 și 18 mai 2025, iar CCR a validat rezultatul la 22 mai. ODIHR a criticat previzibilitatea unor reguli, fragmentarea supravegherii și tratamentul candidaturilor, dar a consemnat și o competiție pluralistă și administrarea eficientă a votului. Criticile descriu probleme reale de procedură; scrutinul repetat a rămas însă un scrutin competitiv, nu o numire a președintelui de către CSAT sau CCR. [2] [78]

Au preluat instituțiile puterea prin surpriză și forță? Hotărârea a fost neașteptată și a întrerupt inclusiv votarea deja începută în diaspora, o consecință excepțională a constatării că întregul proces fusese grav viciat. Funcția prezidențială a rămas în circuitul constituțional și electoral. Klaus

Iohannis a rămas în funcție în temeiul regulii constituționale privind exercitarea mandatului până la depunerea jurământului de către succesor, apoi a demisionat; președinția interimară și reluarea scrutinului au urmat procedurile constituționale. CCR a folosit atribuția constituțională de a apăra corectitudinea alegerii președintelui, iar procesul a fost reluat prin vot. Aceste fapte sunt incompatibile cu teza unei lovituri de stat. [\[19\]](#) [\[49\]](#) [\[111\]](#)

Era CCR lipsită de orice atribuție? Articolul 146 litera f) din Constituție îi cere Curții să vegheze la respectarea procedurii pentru alegerea președintelui, iar Hotărârea nr. 32 explică de ce această obligație privește întregul proces, dincolo de numărarea buletinelor. Legea omisese situația fără precedent în care Curtea descoperă, după validarea primului tur și în timpul votării celui de-al doilea, că formarea voinței alegătorilor fusese grav viciată. Această lacună trebuie corectată pentru viitor. În interpretarea autorului, competența constituțională a Curții exista și îi permitea să oprească un proces compromis înainte ca rezultatul să devină definitiv. [\[1\]](#) [\[19\]](#) [\[51\]](#) [\[56\]](#)

În aprilie 2026, președinta Curții a enumerat public temeiurile pe care s-a sprijinit hotărârea, toate ținând de drepturi constituționale și de regulile finanțării campaniei. [\[118\]](#)

„Motivele țin de încălcarea drepturilor electorale ale alegătorilor, încălcarea dreptului de a fi ales al candidaților și nerespectarea flagrantă a regulilor de finanțare a campaniei electorale.” (Simina Tănăsescu, președinta Curții Constituționale, aprilie 2026). [\[118\]](#)

Validarea din 2 decembrie făcea imposibilă anularea ulterioară? Curtea validase rezultatul renumărării și, prin urmare, corectitudinea numărării voturilor. Documentele de securitate declassificate ulterior au ridicat o problemă diferită: legalitatea campaniei, finanțarea, egalitatea de șanse și influențarea formării voinței alegătorilor. Cele două hotărâri privesc fapte distincte. Prima a confirmat numărătoarea; a doua a constatat că procesul care produsese voturile fusese viciat. Explicația publică tardivă și fragmentară a permis propagandei să transforme această succesiune într-o pretinsă dovadă a complotului. [\[1\]](#) [\[38\]](#) [\[44\]](#)

Dacă STS a constatat că sistemele nu au fost compromise, de ce au fost anulate alegerile? Integritatea tehnică a numărării reprezintă numai o dimensiune a integrității procesului electoral. Nota STS confirmă că datele din sistemele administrate de serviciu au rămas nemodificate. Hotărârea nr. 32 privește avantajul obținut înaintea votului prin promovare netransparentă, tratament inegal și finanțare nedeclarată. Integritatea numărării poate coexista cu vicierea campaniei în care s-au format voturile; Curtea s-a pronunțat asupra celei de-a doua probleme. [\[1\]](#) [\[47\]](#)

TikTok a infirmat rețeaua de 25.000 de conturi? La 7 decembrie 2024, după anulare, platforma a comunicat că verificările sale nu identificaseră o rețea de această dimensiune asociată candidatului. Comunicarea descria limita verificării TikTok la acel moment și accesul platformei la propriile date, în timp ce SRI lucra și cu alte surse. Ulterior, TikTok a raportat o rețea de 78 de conturi care îl promova pe Georgescu și o rețea distinctă de 27.217 conturi care promova AUR și, într-o măsură mai redusă, pe Georgescu. Relația tehnică dintre rețeaua descrisă de SRI și cele identificate de platformă rămâne nestabilă public, iar existența mai multor operațiuni coordonate este confirmată chiar de TikTok. Limita unei verificări efectuate la un anumit moment nu poate deveni un verdict asupra tuturor probelor. [\[27\]](#) [\[39\]](#) [\[98\]](#) [\[105\]](#)

Campania plătită de PNL dovedește că întreaga operațiune a fost românească? Ea dovedește că o componentă contractată prin Kensington și FameUp, pornită din bani PNL, a ajuns să îl favorizeze pe Georgescu. Autorul modificării și scopul final nu au fost stabilite public. Episodul arată contribuția unei infrastructuri locale la promovarea candidatului, dar nu stabilește raportul ei operativ cu celelalte rețele. Plățile lui Bogdan Peșchir, rețelele distincte raportate de TikTok,

propagarea prin Pravda/Portal Kombat, infrastructurile publicitare conectate la Rusia, relațiile colaboratorilor lui Georgescu și componenta de destabilizare rămân în afara explicației oferite de banii PNL. Reducerea întregului caz la o singură campanie românească lasă neexplicate toate aceste elemente. [\[58\]](#) [\[60\]](#) [\[64\]](#) [\[66\]](#) [\[116\]](#)

Poate fi redus întregul caz la o „afacere dâmbovițeană” în care Rusia ar fi intrat numai la final? Prezența intermediarilor și a infrastructurilor românești este compatibilă cu metoda operațiunilor externe care folosesc resurse din țara-țintă pentru a ascunde comanda. Finanțarea PNL și furnizorii comerciali explică numai o componentă. Conturile pregătite din timp, coordonarea prin Telegram, rețeaua de propagandă prorusă, infrastructurile active din 2022 și folosirea acelorași metode în alte state plasează episodul local într-o operațiune mai amplă, al cărei centru strategic este atribuit Rusiei de analizele oficiale. Afirmatia că CSAT „nu are atribuții în alegeri” ignoră succesiunea instituțională: Consiliul a evaluat o amenințare de securitate națională și a pus informațiile la dispoziția autorităților care puteau acționa, iar decizia electorală a aparținut CCR. Afirmatia că alegerile ar fi continuat dacă Marcel Ciolacu ajungea în turul al doilea rămâne o presupunere lipsită de probe. [\[44\]](#) [\[45\]](#) [\[64\]](#) [\[66\]](#) [\[116\]](#)

Au fost Statele Unite comanditarul? Datele publice indică Rusia, iar ipoteza americană rămâne fără infrastructură, flux financiar sau mecanism comparabil cu rețelele, propaganda și legăturile care duc spre Moscova. Criticile venite ulterior de la J.D. Vance și din majoritatea republicană a Comisiei juridice au oferit muniție politică împotriva anulării și au repetat puncte importante ale narațiunii Kremlinului. Această convergență ulterioară arată cum un atac rusesc a putut fi spălat politic la Washington și folosit în confruntarea mediului trumpist cu Uniunea Europeană și cu reglementarea platformelor; ea nu dovedește o comandă americană asupra operațiunii electorale din 2024. [\[84\]](#) [\[87\]](#) [\[98\]](#) [\[99\]](#)

Departamentul de Stat al SUA a constatat că nu a existat interferență rusă? Raportul privind drepturile omului în România pentru 2024 consemnează hotărârea CCR, criticile formulate împotriva ei și afirmația unor „observatori independenți” potrivit căreia campania de pe rețelele sociale la care se referea pasajul ar fi fost activitatea organică a unui partid românesc. Pasajul citează observatori anonimi și rămâne limitat la campania atribuită ulterior unui partid românesc, fără o investigație americană asupra rețelelor sau o concluzie despre întregul fenomen al interferenței ruse. Prezentarea sa drept verdict oficial al Statelor Unite răstălmăcește textul citat. [\[113\]](#)

A ordonat Bruxelles-ul anularea? Competențele Comisiei Europene priveau aplicarea Regulamentului privind serviciile digitale, conservarea datelor și investigarea obligațiilor TikTok. Decizia anulării aparținea CCR. Declarațiile lui Antony Blinken, Ursula von der Leyen sau Emmanuel Macron au sprijinit protejarea procesului împotriva interferenței, fără să probeze participarea lor la hotărârea Curții. Acuzațiile privind o comandă a Uniunii Europene, a administrației Biden sau a lui George Soros circulă fără documente, corespondență ori mărturii verificabile, fiind repetate de SVR, Kremlin, actori suveraniști și personalități din mediul MAGA. [\[84\]](#) [\[87\]](#) [\[90\]](#) [\[103\]](#)

Acuzația lui Pavel Durov dovedește o intervenție franceză? Durov a afirmat în ziua turului al doilea din mai 2025 că șeful DGSE îi ceruse să blocheze „voci conservatoare” din România. DGSE a recunoscut întâlniri cu fondatorul Telegram, a negat cererea de blocare a unor conturi legate de alegeri și a spus că discuțiile priviseră terorismul și exploatarea sexuală a copiilor. Conținutul conversației a rămas neverificat independent, astfel că afirmația și dezmințirea trebuie consemnate ca atare. Episodul aparține alegerilor din mai 2025, ulterioare anulării din 6 decembrie 2024. [\[115\]](#)

Retragerea României din programul Visa Waiver a fost o sancțiune pentru anularea alegerilor? Departamentul pentru Securitate Internă al SUA a oprit implementarea, a făcut o revizuire și a motivat retragerea prin protejarea integrității programului și a securității frontierelor și imigrației. Motivarea oficială privește aceste criterii, nu anularea alegerilor. Succesiunea evenimentelor a alimentat interpretarea unei sancțiuni, dar o legătură cauzală cere un document sau o declarație oficială care să o confirme. [\[114\]](#)

Au fost cenzurate opiniile conservatoare? În 2024 și 2025 au existat ordine de eliminare a materialelor electorale nemarcate, proceduri accelerate și contacte între autorități și platforme. ODIHR a formulat critici instituționale privind transparența și aplicarea neuniformă a regulilor. Aceste constatări privind procedura trebuie separate de documentul majorității republicane din Comisia juridică a Camerei Reprezentanților, un raport politic care selectează informațiile utile atacului împotriva reglementării europene, minimalizează probele ingerinței ruse și prezintă România ca exemplu de cenzură. Aplicarea regulilor publicității politice, oprirea finanțării ascunse și eliminarea comportamentului coordonat protejează corectitudinea alegerilor. Demonstrarea unei operațiuni împotriva conservatorilor ar necesita dovada că măsura a vizat opinia, nu încălcarea regulilor electorale. Documentele publice arată dificultăți și aplicări neuniforme, nu interzicerea discursului conservator. [\[28\]](#) [\[78\]](#) [\[98\]](#) [\[99\]](#)

Respingerea candidaturii lui Georgescu în 2025 dovedește planul început prin anulare? Este un act ulterior, cu o justificare juridică distinctă. CCR a precizat că Hotărârea nr. 32 privea corectitudinea întregului proces, iar noua candidatură a fost evaluată prin raportare la principiile și valorile constituționale. Soluția a devenit definitivă în dreptul intern. ODIHR a criticat lipsa unor reguli legale clare și dificultatea candidatului de a prevedea aplicarea lor. Critica privește previzibilitatea procedurii din 2025; anularea din 2024 și presupusa instalare planificată a altui președinte sunt chestiuni diferite. [\[78\]](#) [\[79\]](#) [\[80\]](#)

A validat CEDO anularea? Pentru plângerea întemeiată pe dreptul la alegeri libere, Curtea Europeană a spus că garanția invocată privește alegerea Parlamentului și nu se aplică funcției de președinte al României. Celelalte plângeri au fost de asemenea declarate inadmisibile potrivit regulilor Convenției. Examinarea CEDO s-a oprit la condițiile de admisibilitate și a lăsat în afara analizei dovezile interferenței, puterea CCR de a anula scrutinul și necesitatea măsurii. Decizia nu se pronunță asupra legalității hotărârii românești. [\[57\]](#)

Criticile juridice legitime privesc în primul rând procedura și prevenția. Legea omisese detaliile unei asemenea urgențe, iar Hotărârea nr. 32 putea explica mai amplu legătura dintre probe, efectul electoral și necesitatea reluării integrale. Eșecul major al statului s-a produs mai devreme, când detectarea și oprirea operațiunii ar fi lăsat timp pentru verificări, puncte de vedere și măsuri preventive. La 6 decembrie, votarea începuse, iar timpul pentru confruntarea completă a informațiilor dispăruse. A cere CCR să aștepte încheierea scrutinului ar fi însemnat acceptarea unui rezultat produs într-un mediu grav viciat. Regulile trebuie completate pentru viitor; necesitatea completării lor nu schimbă faptul că, la 6 decembrie, scrutinul grav viciat trebuia oprit înaintea încheierii votului. [\[1\]](#) [\[56\]](#)

Campania de delegitimare a prezentat lipsa numirii Rusiei în Hotărârea nr. 32 drept absență a ingerinței, a extrapolat verificarea limitată a TikTok la toate rețelele și a transformat finanțarea PNL a unei componente în explicația întregii operațiuni. O frază din raportul Departamentului de Stat a fost transformată într-o pretinsă anchetă americană care ar fi exclus Rusia, iar criticile lui J.D. Vance

și ale majorității republicane au fost prezentate ca hotărâri ale Statelor Unite ori ale Congresului. [\[60\]](#) [\[87\]](#) [\[98\]](#) [\[113\]](#)

Mesajele Kremlinului, ale SVR, ale liderilor suveraniști și ale actorilor politici din mediul trumpist converg asupra aceluiași punct: candidatul antisistem ar fi fost eliminat, Bruxelles-ul ar fi confiscat voința populară, ingerința rusă ar fi o invenție, iar reglementarea platformelor ar reprezenta cenzură. Rusia obține negarea propriilor operațiuni și validarea occidentală a mesajului; actorii americani folosesc cazul împotriva reglementării europene; Georgescu și AUR primesc explicația unei victorii presupus furate. Dovezile susțin convergența de interese și narațiuni, în timp ce coordonarea operativă dintre toți acești actori rămâne o ipoteză nedemonstrată. [\[84\]](#) [\[90\]](#) [\[98\]](#) [\[99\]](#)

Ar fi o explicație completă a statului suficientă pentru stingerea conspiraționismului prorus? Pentru adepții unei narațiuni imposibil de infirmat, absența documentelor dovedește complotul, iar publicarea lor arată că „sistemul” își fabrică apărarea. O explicație instituțională poate însă oferi un reper comun cetățenilor care caută răspunsuri, poate separa îndoiala legitimă de afirmația nedovedită și le poate permite partenerilor externi să verifice acuzațiile prin documente, în locul postărilor și declarațiilor politice.

Tăcerea statului lasă faptele, lacunele și concluziile nedovedite să fie reunite într-o poveste mai ușor de repetat decât dosarul real. Costul se vede în neîncrederea față de instituții, în presiunea asupra relației cu Statele Unite și în dificultatea României de a explica partenerilor agresiunea hibridă căreia îi este țintă.

IX. Raportul promis de președinte

Președintele a promis în repetate rânduri publicarea unui raport complet despre activitățile de influență și interferență care au afectat alegerile și a afirmat că putea publica majoritatea informațiilor, însă documentul nu are încă o dată de publicare. [\[5\]](#) [\[83\]](#) [\[106\]](#)

Pentru a lămuri cazul, documentul promis trebuie să stabilească cronologia informațiilor și a deciziilor, de la semnalele existente înaintea primului tur până la constatările apărute după anulare. El trebuie să delimiteze datele cunoscute până la 6 decembrie de probele obținute în 2025 și 2026. Numai astfel hotărârea CCR poate fi înțeleasă în raport cu faptele cunoscute și timpul disponibil atunci, iar investigațiile ulterioare pot confirma și completa imaginea de ansamblu. [\[1\]](#) [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[44\]](#) [\[66\]](#) [\[71\]](#)

Raportul trebuie să explice și felul în care informațiile despre propagandă, finanțare, comportamentul coordonat, securitatea cibernetică și încălcarea regulilor electorale au rămas împărțite între instituții. Stabilirea momentului în care aceste date au fost corelate, a atribuțiilor fiecărei autorități și a cauzelor întârzierii poate separa limitele inevitabile ale supravegherii de greșelile instituționale care puteau fi prevenite. [\[39\]](#) [\[42\]](#) [\[45\]](#) [\[46\]](#) [\[47\]](#)

În privința comanditarului, sursele publice susțin concluzia că Rusia a organizat agresiunea, iar rețelele, banii și intermediarii locali au fost mijloacele folosite pentru punerea ei în practică. Evaluările românești și externe, infrastructurile identificate, metodele, cronologia și beneficiul strategic pentru Moscova susțin atribuirea strategică Federației Ruse. Statul are însă acces la informațiile nepublice prin care poate documenta această concluzie și poate preciza ce se cunoaște despre comanda operativă, finanțarea clandestină și legăturile dintre componentele cunoscute. [\[45\]](#) [\[66\]](#) [\[70\]](#) [\[71\]](#) [\[116\]](#)

Protejarea unor surse, metode și anchete în desfășurare poate împiedica publicarea anumitor nume sau detalii operative. Ea nu împiedică prezentarea cronologiei, a concluziilor verificate, a responsabilităților instituționale și a motivelor pentru care restul informației trebuie să rămână clasificat. Afirmatia președintelui că aproximativ 90% din date puteau fi făcute publice arată că partea publicabilă poate fi desprinsă de informația protejată și prezentată separat. [\[5\]](#) [\[106\]](#)

Analiza a două decenii de război hibrid oferă contextul strategic al atacului asupra alegerilor, în timp ce cazul din 2024 are nevoie de o explicație distinctă. Amploarea proiectului general nu poate deveni un nou motiv de amânare a răspunsului promis după anulare. Cronologia alegerilor, decizia din 6 decembrie, atribuirea operațiunii și responsabilitatea pentru faptul că atacul nu a fost oprit la timp pot fi prezentate separat, înaintea raportului general. [\[5\]](#)

În sertarele încuiate ale statului se află informațiile care pot clarifica traseele încă necunoscute ale banilor, comanda operativă și răspunderea instituțiilor care au intervenit prea târziu. Publicarea unei explicații verificabile, care să reunească datele publice și documentele clasificate, rămâne responsabilitatea asumată de președinte.

Surse și documente consultate

[1] Curtea Constituțională a României. Hotărârea nr. 32 din 6 decembrie 2024 privind anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României din anul 2024. Portal Legislativ.

[2] Curtea Constituțională a României. Hotărârea nr. 44 din 22 mai 2025 privind validarea alegerii Președintelui României.

[3] Digi24. „Nicușor Dan se declară «în dezacord» cu Iohannis. «Este sarcina sa să vină cu explicații suplimentare despre anularea alegerilor»”. 3 februarie 2025.

[4] HotNews. Andrei Stan, „«Termenul aproximativ» oferit de Nicușor Dan pentru când va fi făcut public raportul despre anularea alegerilor prezidențiale”. 3 decembrie 2025.

[5] HotNews. Rebecca Popescu, „Surpriză de la Nicușor Dan: ce se întâmplă cu raportul privind anularea alegerilor din 2024”. Răspuns al Administrației Prezidențiale din 17 august 2026; articol actualizat la 18 august 2026.

[6] AGERPRES. „Documente declassificate din CSAT / România - țintă pentru acțiuni hibride ruse; campania lui Georgescu - finanțată”. 4 decembrie 2024.

[7] NATO, Consiliul Nord-Atlantic. Declarație privind activitățile hibride ruse recente. 2 mai 2024.

[8] NATO. Declarația Summitului de la Washington. 10 iulie 2024, par. 20 și 31.

[9] Comisia pentru Informații și Securitate a Parlamentului britanic. „Russia”. 2020.

[10] ANSSI / CERT-FR. „Cyber Threat Overview 2024”. 11 martie 2025.

[11] Sistemul de informații pentru securitatea Republicii Italiene. Raportul anual privind politica informațională pentru securitate, analiza activităților din 2024. Publicat în 2025.

[12] Meta. „Coordinated Inauthentic Behavior Report: China and Russia”. Septembrie 2022, actualizat la 15 decembrie 2022.

[13] VIGINUM / SGDSN. „Portal Kombat: un réseau structuré et coordonné de propagande prorusse”. 12 februarie 2024.

[14] VIGINUM / SGDSN. „Portal Kombat: extension du réseau de propagande russe”. 29 aprilie 2024.

[15] Recorded Future, Insikt Group. „Russia-Linked CopyCop Uses LLMs to Weaponize Influence Content at Scale”. 9 mai 2024.

[16] New Strategy Center / Norwegian Institute of International Affairs. „Norway and Romania: Navigating Information Warfare”. Aprilie 2024.

[17] Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. Raport public privind imixtiunea externă în procesele electorale din 2024.

[18] NATO. Declarația secretarului general Mark Rutte alături de prim-ministrul României, Marcel Ciolacu. 18 noiembrie 2024.

[19] Constituția României, art. 80, 81, 83, 91, 92, 142 și 146 lit. f). Portal Legislativ.

[20] Reuters. Analize privind pozițiile guvernelor Viktor Orbán și Robert Fico față de sprijinul pentru Ucraina și sancțiunile împotriva Rusiei. 2024.

[21] Reuters. „Who is Romania's surprise hard-right presidential candidate?”. 25 noiembrie 2024.

[22] Reuters. „Who is Calin Georgescu, the man at the centre of Romania's cancelled election?”. 6 decembrie 2024.

[23] Reuters. „Romanian far-right presidential candidate says he does not want to leave NATO”. 27 noiembrie 2024.

[24] Comisia Europeană. „Digital Services Act starts applying to all online platforms in the EU”. 16 februarie 2024; aplicabilitate generală de la 17 februarie 2024.

[25] Comisia Europeană. Orientări pentru platformele online foarte mari și motoarele de căutare privind diminuarea riscurilor sistemice pentru procesele electorale. 26 aprilie 2024.

[26] Legea nr. 50/2024 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2065 în România.

[27] TikTok. Raport privind protejarea integrității alegerilor prezidențiale din România, secțiunea referitoare la măsurile aplicate și cooperarea cu autoritățile, iulie-decembrie 2024.

[28] Biroul Electoral Central. Lucrări soluționate la 20 noiembrie 2024, inclusiv decizia privind materialele de propagandă electorală online ale candidatului Călin Georgescu.

[29] Expert Forum. Policy Brief nr. 190, „Cum a crescut Călin Georgescu în sondaje? Politica pe TikTok-ul românesc”. 23 noiembrie 2024.

[30] Autoritatea Electorală Permanentă. Rezultatele oficiale ale primului tur al alegerilor prezidențiale din 24 noiembrie 2024.

[31] INSOMAR-Avangarde. Barometru de opinie politică, teren 10-20 octombrie 2024. Copie publică a raportului.

[32] CIRA. Sondaj de intenție de vot, teren 1-6 noiembrie 2024. Rezultate publicate de News.ro.

[33] Euronews România. Sinteză a sondajelor prezidențiale publicate în octombrie-noiembrie 2024.

[34] INSCOP Research. Sondaj privind alegerile prezidențiale, teren 7-12 noiembrie 2024.

[35] AtlasIntel / HotNews. Sondaj realizat în perioada 15-20 noiembrie 2024.

[36] Verifield / USR / HotNews. Sondaj realizat în perioada 20-21 noiembrie 2024.

[37] AtlasIntel / HotNews. Ultimul sondaj publicat înaintea primului tur, teren 20-22 noiembrie 2024.

[38] Curtea Constituțională a României. Hotărârea nr. 31 din 2 decembrie 2024 privind confirmarea și validarea rezultatului primului tur.

[39] Serviciul Român de Informații. Document CSAT SRI I privind campania de promovare a lui Călin Georgescu. Declasificat la 4 decembrie 2024.

[40] CIRA-Avangarde-INSOMAR / News.ro. Sondaj la ieșirea de la urne pentru votul din țară, 24 noiembrie 2024.

[41] HotNews. Interviu cu Andrei Roman, director general AtlasIntel, privind subreprezentarea lui Călin Georgescu în sondaje. 25 noiembrie 2024.

[42] Ministerul Afacerilor Interne, Direcția Generală de Protecție Internă. Document CSAT MAI, notă de informare. Declasificat la 4 decembrie 2024.

[43] Digi24. Transcrierea declarației de presă a președintelui Klaus Iohannis din 6 decembrie 2024 privind semnalele serviciilor și convocarea CSAT.

[44] Administrația Prezidențială. Comunicat privind ședința CSAT din 28 noiembrie 2024.

[45] Serviciul de Informații Externe. Document CSAT SIE privind amenințarea hibridă rusă. Declasificat la 4 decembrie 2024.

[46] Serviciul Român de Informații. Document CSAT SRI II privind atacurile cibernetice și evaluarea activității online. Declasificat la 4 decembrie 2024.

[47] Serviciul de Telecomunicații Speciale. Document CSAT STS privind infrastructura tehnică electorală. Declasificat la 4 decembrie 2024.

[48] Biroul Electoral Central. Decizia nr. 175D privind materialele de propagandă electorală online ale candidatului Călin Georgescu. 20 noiembrie 2024.

[49] Legea nr. 92/1996 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Telecomunicații Speciale.

[50] Curtea Constituțională a României. Hotărârea nr. 30 din 2 decembrie 2024 privind cererea de anulare formulată de Cristian-Vasile Terheș.

[51] Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, inclusiv art. 3 și art. 52.

[52] Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații.

[53] Legea nr. 1/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Informații Externe.

[54] Legea nr. 208/2015, atribuțiile Autorității Electorale Permanente.

[55] Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

[56] Comisia de la Veneția. CDL-AD(2025)003, „Raport urgent privind anularea rezultatelor electorale de către curțile constituționale”. Emis la 27 ianuarie 2025; aprobat la 14-15 martie 2025.

[57] Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Călin Georgescu c. România, cererea nr. 37327/24. Decizia de inadmisibilitate din 6 martie 2025.

[58] Autoritatea Electorală Permanentă. Raportul nr. 4.471 din 5 martie 2025 privind controlul finanțării campaniei electorale a candidatului Călin Georgescu. Portal Legislativ.

[59] Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție / AGERPRES. Comunicat privind punerea în mișcare a acțiunii penale față de Bogdan Peșchir pentru coruperea alegătorilor. 21 martie 2025.

[60] Snoop. Mirela Neag, Cristian Andrei, Răzvan Luțac, „ANAF a descoperit că PNL a plătit o campanie care l-a promovat masiv pe Călin Georgescu pe TikTok”. 21 decembrie 2024.

[61] Snoop. Mirela Neag, Cristian Andrei, Răzvan Luțac, „Campania PNL de pe TikTok ajunsă să-l susțină pe Georgescu «a fost ideea lui Rareș Bogdan»”. 22 ianuarie 2025.

[62] News.ro. „Nicolae Ciucă, după decizia BEC de eliminare a materialelor electorale ale candidatului Călin Georgescu”. 21 noiembrie 2024.

[63] Context.ro. Attila Biro, „Crin Antonescu, ajutat în campanie de Kensington, firma acuzată de MAI că a luat parte la operațiunea TikTok pentru Călin Georgescu”. 25 aprilie 2025.

[64] VIGINUM / SGDSN. „Manipularea algoritmilor și instrumentalizarea influencerilor. Concluzii desprinse din alegerile prezidențiale din România & riscuri pentru Franța”. Raport public, februarie 2025.

[65] CheckFirst. „Ads, Influence, and Democracy: Meta’s Role in Romania’s Election”. Research Note, decembrie 2024.

[66] Analiza prezentată de președintele Nicușor Dan la reuniunea Comunității Politice Europene de la Copenhaga. „Analiză privind războiul hibrid derulat de Federația Rusă împotriva României”. Octombrie 2025.

[67] Administrația Prezidențială / AGERPRES. Declarațiile președintelui Klaus Iohannis la Bruxelles privind ingerința Federației Ruse. 18 decembrie 2024.

[68] Congressional Research Service. „Romania: Background and U.S. Relations”, R48440. 28 februarie 2025.

[69] Administrația Prezidențială / AGERPRES. Comunicat privind prezentarea investigațiilor Parchetului General referitoare la acțiunile hibride din alegerile prezidențiale din 2024. 16 septembrie 2025.

[70] Congressional Research Service. „Russian Hybrid Warfare Activities in Europe: Considerations for Congress”, R49134. 11 august 2026.

[71] Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Rechizitoriul în dosarul Călin Georgescu-Horațiu Potra privind acțiuni împotriva ordinii constituționale; copie integrală publicată de Citez.ro. 2025.

[72] Euronews România. „Planul lui Horațiu Potra, demască prin 112. Un martor a anunțat că mercenarii se apropie de București”. Decembrie 2024.

[73] Parchetul General / AGERPRES. „Sechestru pe averea lui Horațiu Potra: 26 milioane lei, 28 kg de aur și 12 imobile”. 9 iulie 2025.

[74] TVR Info. „Procesul lui Călin Georgescu și Horațiu Potra poate să înceapă. Decizia este definitivă”. 6 august 2026.

[75] Guvernul României. Ordonanța de urgență nr. 1 din 16 ianuarie 2025 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2025 și alegerilor locale parțiale din anul 2025.

[76] Autoritatea Electorală Permanentă. Hotărârea nr. 9 din 10 martie 2025 privind modul de promovare, distribuire, publicare sau editare a materialelor publicitare politice utilizate în campania electorală la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

[77] ANCOM. „Unde se depun și cum se soluționează plângerile privind campania electorală desfășurată online”. 9 aprilie 2025.

[78] OSCE/ODIHR. România, alegerile prezidențiale repetate din 4 și 18 mai 2025: Raport final. 28 octombrie 2025.

[79] Biroul Electoral Central. Decizia nr. 18D din 9 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente a lui Călin Georgescu la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

[80] Curtea Constituțională a României. Hotărârea nr. 7 din 11 martie 2025 privind contestațiile formulate împotriva Deciziei BEC nr. 18D din 9 martie 2025.

[81] Administrația Prezidențială / AGERPRES. Conferința de presă a Președintelui României din 4 iunie 2025.

[82] Administrația Prezidențială / AGERPRES. Conferința de presă a Președintelui României din 14 iulie 2025.

[83] [Dan Badea, Investigative-Report.ro](#). „Nicușor Dan, despre interferențele externe din campania electorală: La un moment dat, o să ieșim cu un raport complet”. 19 iulie 2025; declarația a fost făcută la Berlin la 18 iulie 2025.

[84] Kremlin. Stenograma întâlnirii președintelui Vladimir Putin cu participanții Congresului Tinerilor Oameni de Știință. 2 decembrie 2024.

[85] HotNews. „Donald Trump Jr. despre anularea alegerilor prezidențiale din România”. 7 decembrie 2024, cu reproducerea postării publicate la 6 decembrie și poziția Departamentului de Stat.

[86] HotNews. „Trimisul lui Trump face aceleași declarații despre alegerile din România precum ambasadorul Rusiei la București”. 17 februarie 2025; reproduce mesajul lui Richard Grenell din 3 februarie 2025.

[87] Casa Albă. Discursul vicepreședintelui JD Vance la Conferința de Securitate de la München. 14 februarie 2025.

[88] [HotNews](#) și [Radio România](#). Intervențiile publice ale lui Elon Musk privind anularea alegerilor și suveranitatea României, 20 decembrie 2024 și 18 februarie 2025.

[89] Fox News. Interviu cu Tulsi Gabbard, director al Informațiilor Naționale ale SUA. 2 martie 2025.

[90] Serviciul de Informații Externe al Federației Ruse, SVR. Comunicatul din 4 martie 2025 privind liderii europeni antisistem și Călin Georgescu; reprodus substanțial de TASS.

[91] HotNews. Postările lui Elon Musk privind respingerea candidaturii lui Călin Georgescu, 9-10 martie 2025.

[92] [TASS](#) și [News.ro](#). Declarațiile purtătorului de cuvânt al Kremlinului, Dmitri Peskov, privind Călin Georgescu și alegerile din România. 11 martie 2025.

[93] Comisia pentru Cultură, Media și Sport Digital a Camerei Comunelor. „Dezinformarea și «știrile false»: Raport final”. 18 februarie 2019, secțiunea privind Leave.EU, Arron Banks, Statele Unite și Rusia.

[94] Comisia pentru Informații a Senatului SUA. „Raport privind campaniile ruse de măsuri active și ingerința în alegerile americane din 2016”, volumul V, 2020.

[95] Oficiul Directorului Informațiilor Naționale al SUA. „Actualizare privind securitatea alegerilor”, 6 septembrie 2024; actualizarea din 29 iulie 2024.

[96] AGERPRES / Radio România Actualități. Declarațiile președintelui Nicușor Dan privind Consiliul pentru Pace și neîncrederea administrației americane după alegerile anulate. 17-18 februarie 2026.

[97] AGERPRES / TVR Info. Decizia din 11 martie 2026 privind dislocarea temporară a capabilităților și forțelor militare americane în România și aprobarea Parlamentului.

[98] Majoritatea republicană din Comisia juridică a Camerei Reprezentanților a SUA. „Amenințarea cenzurii străine, Partea a II-a: campania de un deceniu a Europei pentru cenzurarea internetului global și efectele sale asupra libertății de exprimare a americanilor în Statele Unite”. Raport interimar al personalului majorității, 3 februarie 2026.

[99] Dan Badea, Investigative-Report.ro. „Agenda Kremlinului, tipărită la Washington: raportul trumpist care spală Rusia și atacă Europa, cu România transformată în muniție politică”. 6 februarie 2026.

[100] Comisia Europeană. Decizia privind amenda de 200 de milioane de euro aplicată Meta în baza Regulamentului privind piețele digitale. 23 aprilie 2025.

[101] Comisia Europeană. Amenda de 120 de milioane de euro aplicată X în baza Regulamentului privind serviciile digitale. 5 decembrie 2025.

[102] Reuters. Telegrama Departamentului de Stat semnată de Marco Rubio privind ofensiva diplomatică americană împotriva Regulamentului european privind serviciile digitale. 7 august 2025.

[103] Comisia Europeană. Măsurile din 5 și 17 decembrie 2024 privind TikTok și riscurile electorale din România.

[104] Reuters. Finalizarea noii structuri pentru operațiunile TikTok din Statele Unite și declarația lui Donald Trump. 22-23 ianuarie 2026.

[105] TikTok Newsroom. „Continuăm să protejăm integritatea TikTok în timpul alegerilor din România”. Actualizare din 8 ianuarie 2025 privind operațiunile coordonate de influență eliminate în România.

[106] Digi24. „Raport privind anularea alegerilor. Nicușor Dan: 90% din lucruri pot fi făcute publice. Georgescu, susținut de infrastructură din Rusia”. 16 aprilie 2026.

[107] Reuters. Elon Musk și-a exprimat public sprijinul pentru Alternativa pentru Germania, AfD, afirmând că „doar AfD poate salva Germania”; articolul de opinie și reacțiile politice. 20 și 28 decembrie 2024.

[108] Reuters. Întâlnirea vicepreședintelui JD Vance cu Alice Weidel, lidera partidului de extremă dreapta AfD, la München. 14 februarie 2025.

[109] Observator News. „Ce speră să obțină Nicușor Dan de la Consiliul lui Trump și cine face parte din delegația României în SUA”. 19 februarie 2026.

[110] Reuters, republicat de Investing.com. „Lachlan Murdoch, Michael Dell, Ellison involved in TikTok deal, Trump says”. 21 septembrie 2025.

[111] Alianța pentru Unirea Românilor. „Raport. Lovitura de stat din România, 24 noiembrie 2024 - 18 mai 2025”, 3 octombrie 2025.

[112] Digi24. Declarația lui Călin Georgescu după anularea alegerilor, 6 decembrie 2024.

[113] Departamentul de Stat al SUA, Ambasada SUA în România. „2024 Country Reports on Human Rights Practices: Romania”, publicat la 12 august 2025.

[114] U.S. Department of Homeland Security. „DHS Announces the Rescission of Romania's Designation into the Visa Waiver Program”, 2 mai 2025.

[115] Reuters. „Telegram's Durov says French spy chief asked him to ban conservative Romanian voices”, 19 mai 2025.

[116] [Dan Badea, Investigative-Report.ro](#). „Băsescu minte: Georgescu este «omul rușilor», nu «afacere dâmbovițeană». Din timp, din umbră, la vedere: de ce s-a anulat Turul I”, 7 octombrie 2025.

[117] Adevărul. Reacția lui George Simion după Hotărârea CCR nr. 32, 6 decembrie 2024.

[118] Digi24. „Președinta CCR, Simina Tănăsescu, spune care au fost motivele pentru care s-au anulat alegerile prezidențiale din 2024”. 15 aprilie 2026. Declarații reluate de Recorder la 16 aprilie 2026 și, într-o formulare anterioară, în interviul acordat Europei Libere la 3 decembrie 2025.

[119] AGERPRES. „Bogdan Peșchir, eliberat din arest de Tribunalul București”. 25 aprilie 2025.

[120] Capital.ro. „Dosarul lui Bogdan Peșchir rămâne la Brașov. Curtea de Apel respinge strămătarea”. noiembrie 2025.

[121] Bloomberg Businessweek. „TikTok Influencer Accused of Swaying Romanian Presidential Election”. 26 februarie 2026.